

KARTLÄGGNING AV YRKESUTBILDNINGAR - SKÅNES FOLKHÖGSKOLOR

Olle Prim
2020-06-23
OP | **Consulting** AB

Innehållsförteckning

Skånes Folkhögskolor – Kartläggning av yrkesutbildning	3
Bakgrund och syfte	4
Yrkesutbildning	4
Metod	5
Slutsatser	6
Kartläggning – Skånes Folkhögskolor	8
Albins Folkhögskola.....	8
Eslövs Folkhögskola.....	14
Fridhems Folkhögskola.....	17
Furuboda Folkhögskola	20
Glokala Folkhögskolan	26
Holma Folkhögskola	30
Folkhögskolan Hvilan	36
Hyllie Park Folkhögskola.....	41
Malmö Folkhögskola	49
Munka Folkhögskola	51
Skurups Folkhögskola.....	54
Sundgårdens Folkhögskola	60
Önnestads Folkhögskola.....	66
Österlens Folkhögskola	75
Östra Grevie Folkhögskola.....	81
Utlysning riktad till Skånes folkhögskolor – Regional utveckling	84
Östra Grevie Folkhögskola.....	84
Glokala Folkbildningsföreningen	85
Holma Folkhögskola	85
Österlens Folkhögskola	86
Glimåkra Folkhögskola	86
Eslövs Folkhögskola.....	87
Folkhögskolan Hvilan	88
Skurups Folkhögskola.....	88
Extra satsning - yrkesutbildningar inom folkhögskolan	91

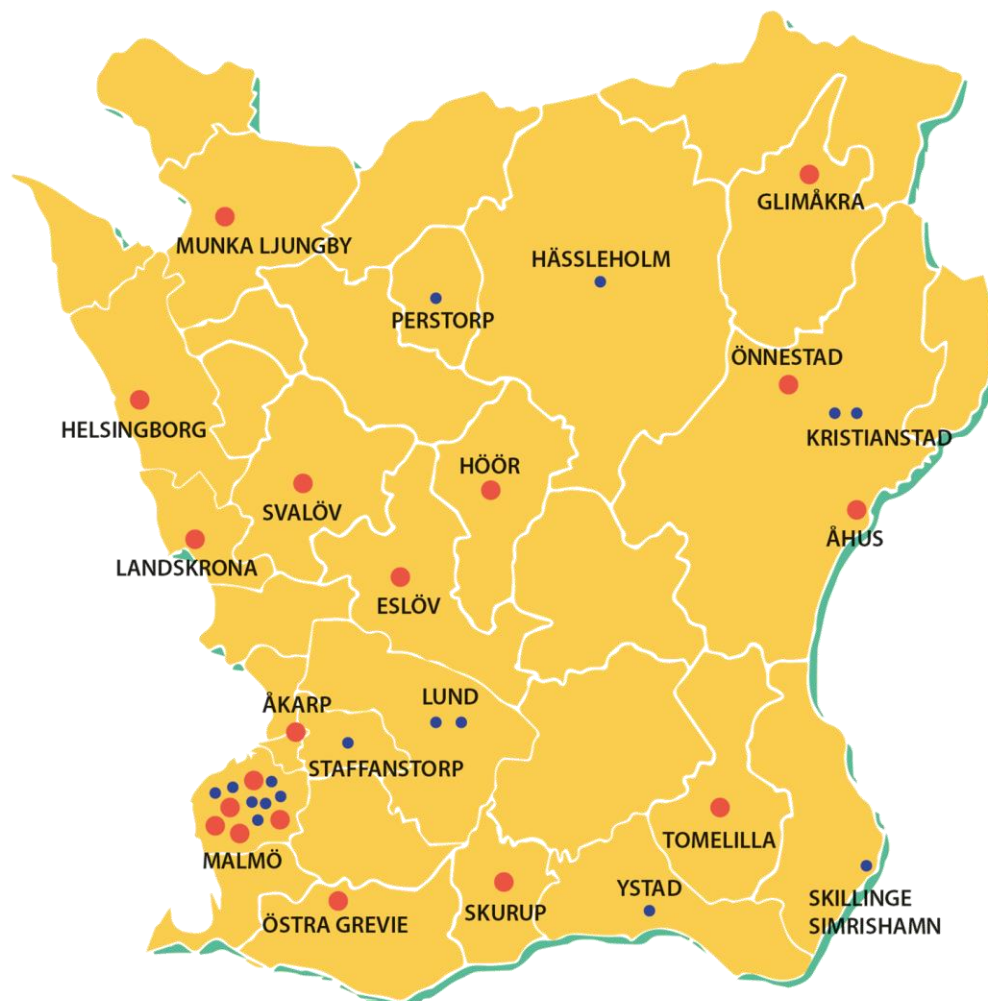
SeQF	101
Bäst överensstämmer eller helt överensstämmer.....	102
Resultat av lärande	103
Att formulera läranderesultat.....	105
Bilaga 1	108
Bilaga 2	111
Bilaga 3	112

Skånes Folkhögskolor – Kartläggning av yrkesutbildning

Uppdragsgivare: Föreningen Skånes Folkhögskolor
 Koordinator: Johnny Nilsson
 Utredare: Olle Prim
 Ort: Malmö

Folkhögskolor i Skåne:

Albins Folkhögskola	Önnestads Folkhögskola
Eslövs Folkhögskola	Österlens Folkhögskola
Folkhögskolan Hvilan	Östra Grevie Folkhögskola
Fridhems Folkhögskola	Glimåkra Folkhögskola
Furuboda Folkhögskola	Glokala Folkhögskola
Hyllie Park Folkhögskola	Holma Folkhögskola
Munka Folkhögskola	Kvarnby Folkhögskola
Skurups Folkhögskola	Malmö Folkhögskola
Sundgårdens Folkhögskola	S.ta Maria Folkhögskola

Bakgrund och syfte

Folkhögskolan är en utbildningsform med en unik frihet i det svenska utbildningssystemet. Det kommer sig delvis av att den inte står under statlig tillsyn och är inte skyldig att följa nationellt fastställda kursplaner. Det är varje skola som beslutar om sitt kursutbud och innehållet i kurserna anpassas i stor utsträckning till deltagarnas förutsättningar och behov. Det innebär att kursernas innehåll kan variera över tid och justeras efter deltagarnas önskemål och behov.

Sveriges referensram för kvalifikationer, eller SeQF som det förkortas, bedömer inte kursplaner eller kunskapsmål utan syftar till att beskriva resultatet av lärandet efter en genomgången utbildning. Det gör att SeQF passar väl för att beskriva folkhögskolans kurser utan att det blir styrande eller inskränker på folkhögskolans frihet eller pedagogiska idé.

Utredaren har genomfört en kartläggning av yrkesutbildningar som ges av Skånes alla folkhögskolor. Kartläggningen är inledningen på en satsning som syftar till att bredda och fördjupa kursutbudet för yrkesutbildningar i Skåne. I förlängningen skall detta leda till att det ska bli enklare att kompetensförsörja arbetsmarknaden i Skåne.

Kartläggningen syftar till att definiera och preliminärt nivåplacera det befintliga utbudet i enlighet med SeQF och ställa detta i relation till andra utbildningsformer, såsom yrkeshögskola och gymnasial yrkesutbildning. Utbildningarna som klassificeras i denna kartläggning ges inom ramen för allmänna kurser eller som särskilda kurser på folkhögskolorna i Skåne.

Yrkesutbildning

I uppdraget ingår att kartlägga yrkesutbildningar. Det är inte helt enkelt att definiera vad som är en yrkesutbildning. Generellt brukar man mena sådana utbildningar som leder till specifika yrkesroller eller ett väl definierat yrkesutövande. Europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning (Cedefop) definierar yrkesutbildning så här:

Education and training which aim to equip and training (VET) people with knowledge, know-how, skills and/or competences required in particular occupations or more broadly on the labour market.¹

---

¹ Cedefop, 2008c, based on ETF, 1997, https://www.cedefop.europa.eu/files/4106_en.pdf

Universitets- och högskolerådet definierar yrkesutbildning så här:

En yrkesutbildning är en utbildning som leder till ett specifikt yrke. Sådan yrkesutbildning finns på gymnasienivå och på eftergymnasial nivå. Inom högskolan finns akademiska yrkesexamina, till exempel sjuksköterskeexamen. Högskoleutbildningar som leder till yrkesexamen kallas ibland för professionsutbildningar.²

Av praktiska skäl har utredaren i denna kartläggning inkluderat alla utbildningar som av *skolorna själva* föreslagits vara yrkesutbildningar.

Metod

Utredaren har samlat in uppgifter via hemsidor, mailutskick samt telefon. I regel har rektorer varit kontaktytan och som nämnt ovan även de som avgjort vilka utbildningar som skall ingå under begreppet yrkesutbildningar, och således ingå i kartläggningen. Vidare har kontakter tagits med experter på Myndigheten för yrkeshögskolan, Folkbildningsrådet, Skolverket och Folkbildningsrådet.

När lärandemål för de olika utbildningarna inhämtats har dessa jämförts med de beskrivningsord som utgör beståndsdelarna för resultatet av lärande för de olika SeQF-nivåerna. Den preliminära bedömning av den SeQF-nivå som en utbildning ligger på ska ses som en samlad bedömning då olika kvalifikationer av de lärandemål en utbildning leder till kan ligga på olika nivå och motsvara olika nivåers beskrivningsord för SeQF. Se mer under rubriken SeQF om nivåplacering och beskrivningsord.

De inhämtade lärandemålen är i olika utsträckning anpassade till att kunna användas för att göra en preliminär nivåplacering. Utredaren ger för de olika utbildningarna i kartläggningen ett preliminärt omdöme i fråga om lärandemålets status för att kunna nivåplaceras. Då används omdömena "bristfälliga", "kan utvecklas" och "uppfyller i hög grad".

Utredaren har i denna rapport valt att nivåplacera utbildningar i enlighet med SeQF för att göra dem jämförbara med andra utbildningar, inom andra utbildningsformer. Det bör dock understrykas att denna nivåplacering inte kan användas i formell mening. Av kommentarerna och rekommendationerna för varje utbildning framgår att om skolan önskar få en eller flera utbildningar formellt placerade inom SeQF

---

² <https://www.uhr.se/publikationer/svensk-engelsk-ordbok/yrkesutbildning>

måste läranderesultatet i de flesta fall utvecklas och arbetas om, i enlighet med de krav som ställs inom SeQF. Ibland har nivåplacering varit baserad på så lite underlag att utredaren ansett det nödvändigt att ange flera möjliga nivåer för kvalifikationsplaceringen. Detta har då skrivits t.ex. "4-5" för att markera att det kan röra sig om nivå 4 eller 5.

Slutsatser

Förutom olika tips och förslag för varje enskild utbildning följer här några allmänna fynd från analysarbetet och några allmänna tankar och rekommendationer.

Myndigheten för yrkeshögskolan, som ansvarar för SeQF, har signalerat att man kommer ställa höga krav på hur läranderesultat ska formuleras för att möjliggöra inplacering i SeQF. Den expert på myndigheten som kontaktats i samband med denna kartläggning antydde också att de kvalifikationer som redan inplacerats i SeQF kanske inte hade kunnat göra så givet att kraven höjts för hur läranderesultat ska se ut vid en ansökan. Få om ens några av de inhämtade läranderesultatet i denna kartläggning motsvarar preliminärt de höga krav som myndigheten ställer på formuleringen av sådana läranderesultat. Det medför också att de preliminära nivå inplaceringarna som utredaren gjort i denna kartläggning inte kan anses fastställda. Dessa är baserade delvis på underlag som inte alls möter kraven som bör ställas för att detta ska kunna göras på ett tillfredsställande sätt.

Även om det inte finns specificerat i de krav som myndigheten för yrkeshögskolan ställer så rekommenderar både utredaren och myndigheten att läranderesultatet formuleras i termer av *kunskaper, färdigheter och kompetenser*, som vi. Denna distinktion är inte vanligt förekommande i de läranderesultat som utredaren inhämtat för denna kartläggning. Dock förekommer bra beskrivningar av kompetenser, även om skolan inte gjort en explicit sådan uppdelning mellan *kunskaper, färdigheter och kompetenser*.

Utredaren uppfattar att många skolor tolkat begreppet kompetenser som ett "samlingsbegrepp för en individs förmåga att utföra en uppgift genom att tillämpa kunskaper och färdigheter"³, vilket är helt rätt. Utöver denna tolkning bör också ansvar och självständighet ingå i kompetensbegreppet. Sådana beskrivningar bör tillkomma för många av de kartlagda utbildningarna.

---

³ <https://sv.wikipedia.org/wiki/Kompetens>

Många av de granskade läranderesultaten innehåller beskrivningar som snarare är utbildningsmål än lärandemål. T.ex. att man efter avslutad utbildning ska kunna söka in till högre konstnärlig utbildning eller att man ska driva eget företag. Det beskriver väl målet med utbildningen, men det beskriver inte vilka kunskaper, färdigheter och kompetenser den studerande ska ha efter avslutad utbildning. Vilka kunskaper, färdigheter och kompetenser behöver man ha för att kunna starta och driva ett eget företag? För att orientera sig i vilka formuleringar som är lämpliga för att beskriva läranderesultat kan man se hur man beskriver kunskaper, färdigheter och kompetenser i beskrivningsorden för SeQF.⁴ Se också avsnitt "Att formulera läranderesultat" sid 100.

I uppdraget har ingått att insamla uppgifter om vilka förkunskapskrav respektive utbildning har. Dock har utredaren noterat att de granskade utbildningarna inte tydligt skiljer mellan behörighet och urval. Dessa begrepp är hämtade från yrkeshögskolans förordning. Dock finns det skäl att skilja mellan å ena sidan vilka förkunskaper den sökande ska ha för att kunna tillgodogöra sig utbildningen (alltså vilka förkunskaper den sökande måste ha) och andra sidan hur man ska rangordna de sökande om det är fler behöriga sökande än antalet platser på utbildningen.⁵ Att inte tydligt skilja mellan dessa förfaranden riskerar att skapa otydlighet för de som ska söka till utbildningarna och för skolan själv i arbetet med att anta de sökande. Därtill kan det anses rättsosäkert.

Efter kartläggningen finns en sammanställning av de åtta yrkesutbildningar som fått utvecklingsstöd av Region Skåne och som avses starta höstterminen 2020. Efter denna del redogör utredaren för resultatet av den extra utlysning som resulterat i en ytterligare utbyggnad av yrkesutbildningar på folkhögskolor i Skåne från hösten 2020 till följd av regeringens satsning med anledning av Coronapandemin. Därefter ges en översiktlig redovisning av SeQF-systemet och ett avsnitt som syftar till att ge vägledning för att formulera läranderesultat enligt SeQF. Som bilaga 1–3 finns utdrag från förordningar samt underlag för att formulera läranderesultat.

---

⁴ Läs mer om detta på <https://www.seqf.se/sv/Sa-funkar-det/Kvalifikationer/>.

⁵ En användbar metafor är att behörigheten är ett höjdhopp, alltså där man antingen klarar det eller inte. Urvalet, eller rangordningen, är ett längdhopp, där man kan komma olika långt och ett resultat som skolan kan använda som urvalsgrundande.

Kartläggning – Skånes Folkhögskolor

Två av Skånes 18 folkhögskolor har själva uppgivit att de inte har några yrkesutbildningar i dagsläget. Detta är Kvarnby Folkhögskola och S:ta Maria Folkhögskola. Dock har båda dessa skolor blivit beviljade extra yrkesutbildningsplatser med start hösten 2020 i regeringens satsning med anledning av Coronapandemin. Se mer om denna utlysning under rubriken Extra satsning – yrkesutbildningar inom folkhögskolan på sidan 86. Nedan följer den kartläggning som genomförts av utredaren efter inrapporterade läranderesultat för de olika utbildningarna, ibland med kompletteringar från hemsidor.

Albins Folkhögskola

Antal yrkesutbildningar: 2

Lärarassistentutbildningen

Omfattning	1 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	4-5
Status lärandemål	Kan utvecklas
Förkunskaper	För att ses som behörig krävs tre års gymnasie-studier och behörighet enligt yrkeshögskolans krav. Behörigheten kan komma genom gymnasieskola eller genom vuxenutbildning. Intervjuer tillämpas efter antagningen är stängd. Vi eftersträvar en heterogen grupp där det finns spridning rörande kön, ålder och kultur. Vid intervjun behöver sökanden uppvisa ett registerutdrag för arbete i skola.

Utbildningens mål

Utbildningen ger deltagaren:

- God kännedom om vad det innebär att arbeta som lärarassistent.
- Goda praktiska och teoretiska kunskaper kring IT i skolan.
- Goda kunskaper och förutsättningar för att arbeta med yrkets administrativa delar.
- Kunskaper om barn- och ungdomars beteende, lärande och sociala situation.
- Grundläggande kunskaper om socialpedagogik och NPF.
- Grundläggande kunskaper och praktisk erfarenhet i samtalsmetodik.

- Grundläggande kunskaper om pedagogik och olika pedagogiska metoder.
- Grundläggande kunskaper om skolans styrdokument och yrkesetik i skolan.
- Förmåga att planera, organisera, genomföra, utvärdera och utveckla yrket.
- Tillfällen att utveckla en reflekterande attityd kring yrkesrollen.
- Tillfällen att under kursens gång utveckla förmågor som är centrala för yrket (prioritering, flexibilitet, bemötande)

Kommentarer och rekommendationer

Delar av lärandemålen så som de är formulerade är svåra att nivå placera. Detta beror dels på att många av dem är sammansatta och nästa formulerade på meta-nivå, t.ex. att ha kunskap om vad det innebär att arbeta som lärarassistent. Det framgår inte vilka kunskaper den studerande faktiskt har efter avslutad utbildning.

Några av lärandemålen är också formulerade snarare som utbildningsmål än som läranderesultat. Att ges "tillfällen att under kursens gång utveckla förmågor som är centrala för yrket" beskriver något som under utbildningens gång skall göras möjligt för de studerande. Det beskriver inte ett läranderesultat. Dessa "centrala förmågor" skulle med fördel kunna lyftas ut och skrivas ut mer detaljerat.

Lärandemålen skulle tjäna på att bli mer detaljerade. Det skulle också vara till fördel att tydligare skilja mellan kunskaper, färdigheter och kompetenser, se mer om detta under rubriken Att forma läranderesultat. Se även allmänna rekommendationer under rubriken Slutsatser för Tillträde till utbildningen, urval och behörighet.

Socialpedagogutbildning

Omfattning	2 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	5
Status lärandemål	Kan utvecklas
Förkunskaper	Du ska ha fyllt 23 år. Kräver gymnasieexamen eller motsvarande utbildning som ger grundläggande behörighet. Om du har många års erfarenhet av socialt arbete kan undantag från ovanstående krav göras. CV, personligt brev och betyg ska bifogas ansökan. Det är meriterande att ha arbetat i vård, skola eller med människor på andra sätt.

	Antagningen kommer att ske genom intervjuer och vi lägger stor vikt vid personlig lämplighet.
--	---

Lärandemål

Kursmål för Hälso pedagogik

- Få kunskap om människors hälsa med inriktning på hälsorelaterade levnadsvanor och livsvillkor samt vilka konsekvenser de får.
- Få kunskap om folkhälsoarbete och olika former av hälsofrämjande metoder och aktiviteter samt deras hälsoeffekter.
- Få kunskap om folkhälsopolitiska mål såväl som folkhälsoarbetets framväxt och innehåll samt regelverk som styr detta.
- Få kunskap kring missbruk och hur det påverkar hälsan och livet för den utsatta.
- Få kunskaper om fysisk och psykisk hälsa och ohälsa.

Kursmål för Lagar och dokumentation i socialt arbete

- Deltagaren ska utveckla kunskap kring att dokumentera sitt dagliga arbete.
- Deltagaren ska kunna redogöra för momenten i skapandet av en behandlingsplan, åtgärdsplan, vårdplan och genomförandeplan.
- Deltagaren ska kunna tillämpa lagar, förordningar och andra styrdokument med betydelse för socialpedagogiskt arbete.
- Deltagaren ska förstå förloppet från att samhället identifierar ett barn/ungdom med behov av stöd till ett fullgjort och dokumenterat behandlingsarbete.
- Deltagare ska ha förmågan att analysera och utvärdera case/fall från verkliga samhällsinsatser.
- Förstå hur BBIC och IBIC är uppbyggt och används i socialpedagogens vardag.
- Klara av att göra kartläggningar och förstå ett utredningsarbete utifrån BBIC och IBIC.
- I NPNL ska deltagaren förstå lagstiftningen som styr tvångsvård samt under trygga former få utsättas för hotfulla eller våldsamma situationer under uppsikt av instruktör.

Kursmål för Praktik/Lärande i arbete (LIA)

Efter den sista praktikperioden kan deltagaren:

- bedöma behandlingsbehov/förändringsbehov hos klienter.
- kan deltagaren dokumentera sitt arbete och följa ärende- eller förändringsprocessen.
- tillämpa relevanta teoretiska kunskaper och arbetsmodeller i praktiskt arbete.
- uppvisa ett professionellt förhållningssätt gentemot personal samt målgruppen.
- beskriva och problematisera egna personliga styrkor samt svagheter i yrkesrollen.
- beskriva, analysera och problematisera verksamheten vid praktikplatsen.
- bygga konstruktiva relationer för att leda individer och grupper.

- ta emot konstruktiv kritik och använda kritiken för att utvecklas i sin yrkesroll.

Kursmål för Socialpedagogik

- Deltagaren ska kunna tillämpa och ha en förståelse för processer i gruppen samt vara
- medveten om sin egen socialpedagogiska roll.
- Deltagaren ska kunna reflektera över sina egna och andras uppväxt- och levnadsförhållanden och hur detta kan forma oss som individer.
- Deltagaren ska kunna skriva en personlig målformulering och ha kunskaper för att starta en förändringsprocess i syfte att nå ett uppsatt mål.
- Deltagaren ska ha förbättrat sina färdigheter i att prata inför andra och aktivt lyssna.

Kursmål för Facklig utbildning

- Deltagaren ska få en förståelse för vad fackligt arbete innebär
- Få förståelse för fackets roll i samhället.
- Grundläggande förståelse för lagstadgade rättigheter och skyldigheter.
- Grundläggande förståelse för kollektivavtal.
- Grundläggande förståelse för arbetsmiljöarbete.

Kursmål för Praktisk socialpedagogik

- Deltagaren får ökad självkänedom och ledarskapsförmåga.
- Deltagaren får praktiska kunskaper om hur olika aktiviteter planeras, genomförs och utvärderas.
- Deltagaren får prova på olika ansvarsområden som det socialpedagogiska arbetet kan innehålla.
- På ett konstruktivt sätt värdera och jämföra andras förmågor, erfarenheter och kunskaper.
- Deltagaren ska få kunskap om olika mötes- och diskussionsformer.

Kursmål för Sociologi

- Deltagaren kan redogöra för ett urval av grundläggande sociologiska begrepp och teorier. Begreppen och teorierna kan deltagaren använda för att analysera en fallbeskrivning kopplat till socialt arbete.
- Deltagaren kan använda en metod till exempel enkätundersökning eller observationsstudie för att göra en enklare sociologisk undersökning. Resultatet redovisas i en uppsats.

Kursmål för Socialpedagogik i samhället

- Deltagaren kan ge enkla men korrekta beskrivningar av ett antal processer inom den offentliga förvaltningen till exempel en rättegångsförhandling eller ett riksdagsbeslut.
- Deltagaren kan efter avslutad kurs redogöra för ett antal politiska ideologier. Deltagaren kan använda dessa för att analysera en fallbeskrivning som handlar om socialt arbete.

- Deltagaren kan resonera om tjänstemannens roll och ansvar i det demokratiska systemet.
- Deltagaren kan hantera källor enligt Harvard- eller Oxfordsystemet.
- Deltagaren får grundläggande kunskaper om civilsamhället och kunskaper om föreningsteknik.

Kursmål för Psykologi

- Deltagaren kan återge centrala delar av kursens innehåll.
- Deltagaren kan använda teorier och perspektiv för att förstå behandlingsarbete.
- Deltagaren kan redogöra för Becks kognitiva informationsbearbetningsmodell.
- Deltagaren kan redogöra för funktionell analys från ett beteendeterapeutiskt perspektiv.

Kursmål för Metoder och teorier i socialt arbete

- Deltagaren ska få kunskap om olika behandlingsmetoder, begrepp och teorier som förekommer inom socialpedagogens arbete.
- Deltagaren ska aktivt få träna på samtalsmetoder och delar av behandlingsmetoder under lektionstid och på sina praktikplatser.
- Deltagaren ska förstå vikten av de olika metoderna i socialt arbete samt vara medvetna om evidensbaserade arbetssätt/metoder.

Kursmål för Kriminologi

- Deltagaren kan redogöra för ett urval av kriminologiska teorier och begrepp. Begreppen kan användas för analysera fallbeskrivningar som går att relatera till framtida yrkesutövning.
- Deltagaren kan definiera begreppet evidens och tillsammans med andra söka information om den vetenskapliga grunden för olika behandlingsprogram.

Mål för Vetenskapsteori och metod

- Deltagaren kan återge centrala delar av kursens innehåll.
- Deltagaren kan identifiera uppenbara metodologiska brister i t.ex. en enkätundersökning.
- Deltagaren kan identifiera styrkor och svagheter med olika vetenskapliga metoder.

Kursmål för Fördjupningsarbete

- Deltagaren kan ta initiativ till, planera och genomföra en enklare undersökning.
- Deltagaren kan skriva en uppsats på eftergymnasial nivå.
- Deltagaren kan ge konstruktiv och relevant kritik till andra deltagare.
- Deltagaren kan presentera sitt arbete för övriga deltagare.

Kommentarer och rekommendationer

Läranderesultaten som rapporterats in gäller för varje enskild kurs i utbildningen. Det gör det svårt att skapa en samlad bild av hela utbildningens läranderesultat. Delar av formuleringarna ovan beskriver snarare utbildningsmål än läranderesultat, t.ex. "Deltagaren kan skriva en uppsats på eftergymnasial nivå". Detta fångar inte vilka kunskaper, färdigheter och kompetenser den studerande behöver för att kunna utföra denna uppgift.

Det finns också viss vaghet i flera av formuleringarna som beskriver läranderesultaten för utbildningen. T.ex. "Deltagaren kan efter avslutad kurs redogöra för ett antal politiska ideologier". Det är oklart vad "ett antal" innebär här. För samma kurs finns senare två ytterligare beskrivningar av läranderesultat som blir allt mer konkreta: "Deltagaren kan resonera om tjänstemannens roll och ansvar i det demokratiska systemet" och "Deltagaren kan hantera källor enligt Harvard- eller Oxfordsystemet". Dessa två är betydligt mer konkreta, den senare nästan för detaljerad. Att formulera läranderesultat är en avvägning där denna typ av övervägande är en stor del. Det kan dessutom vara att föredra att ha mer detaljerade läranderesultat för en enskild delkurs, än för en hel utbildning. Se mer om att formulera läranderesultat under rubriken Att formulera läranderesultat.

Se även för denna utbildning utredarens rekommendationer för Tillträde till utbildningen, urval och behörighet under rubriken Slutsatser.

Eslövs Folkhögskola

Antal yrkesutbildningar: 2

Behandlingspedagog

Omfattning	2 år
Utbildningsform	Yrkeshögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	5
Status lärandemål	Kan utvecklas
Förkunskaper	För att kunna bli antagen till utbildningen krävs grundläggande behörighet till yrkeshögskola.

Efter avslutad utbildning ska den studerande ha kunskaper om/i

- psykologiska, socialpsykologiska, sociologiska och samhällsvetenskapliga teorier, begrepp och modeller
- psykiatri samt olika teorier, metoder och arbetsmodeller inom behandlingsverksamhet
- människosyn, värdegrund och etiskt förhållningssätt
- kognitiv Beteendeterapi (KBT) och därtill kopplade metoder
- grundläggande fysiska faktorer som är viktiga för individens välbefinnande
- straffrätt, förvaltningsrätt, socialrätt samt yrkesrelaterad dokumentation.

Efter avslutad utbildning ska den studerande ha färdigheter i att

- professionellt kunna bemöta klienter i utsatta situationer
- kunna reflektera kring och analysera processer och strukturer såväl i behandlingsarbetets praktik som den egna yrkesrollen
- planera, genomföra och dokumentera behandlingsarbete
- tillämpa ett etiskt och rättssäkert förhållningssätt

Efter avslutad utbildning ska den studerande ha kompetenser för att

- självständigt och rättssäkert kunna bedriva ett kvalificerat behandlingsarbete
- stödja klienters kontakter med och etablering i samhället

Kommentarer och rekommendationer

Utbildningar som ingår i yrkeshögskolan sedan ett par år har i regel kommit en bit på vägen att formulera goda läranderesultat. Detta för att Myndigheten för yrkeshögskolan i ett par år krävt detta av utbildningsanordnarna. Detta beror på att yrkeshögskolan enligt förordningen för yrkeshögskolan ska omfatta utbildningar på SeQF-nivå 5 eller 6. Det gör att man krävt att anordnare uppger lärandemål som

motsvarar och i viss grad uppfyller detta mål, också i själva utformandet. Dessa beskrivningar av läranderesultat lever i hög grad upp till dessa högre ställda krav på läranderesultat. Kunskaperna är välbeskrivna och på lagom detaljerad nivå. Färdigheterna kan förmodligen brytas ner och bli något mer detaljerade. Att använda ordet "självständigt" under kompetenser är bra och tar fasta på självständighets- och ansvarsdelen i beskrivningen av kompetenser. Dock kanske även beskrivningen av kompetenserna skulle kunna bli något mer detaljerade.

Fritidsledarutbildningen

Omfattning	2 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	4-5
Status lärandemål	Icke uppdaterade. De nedan är en gammal version.
Förkunskaper	För att söka till fritidsledarutbildningen krävs grundläggande behörighet för yrkeshögskola med särskild behörighet i Svenska 2 eller Svenska som andraspråk 2. Yrkeslivserfarenhet och engagemang i föreningslivet är meriterande.

Genom aktivt deltagande i utbildningen skall den blivande fritidsledaren tillgodogöra sig;

- kunskap om fritiden, samtidens betydelse och funktion
- kunskaper om människors olika uppväxt- och levnadsvillkor, fysiska,
- psykiska samt sociala och kulturella behov
- kunskaper om gruppens och samhällets struktur, maktförhållanden och utslagsmekanismer
- medvetenhet om människan som en del i ett globalt och ekologiskt
- sammanhang och handlingsberedskap inför de problem samhället kan möta i framtiden
- handlingsberedskap och kunskaper om ledarskap såväl inom verksamhet som vid ledning av enskilda och i grupp
- metoder och färdigheter att planera, genomföra och utvärdera fritidsverksamhet
- förmågan att arbeta demokratiskt
- förmågan att kommunicera med andra, öppenhet för nya idéer och förmåga till kulturellt skapande
- förmågan att se och analysera sammanhang och dra slutsatser i sitt arbete
- medvetenhet om olika ideologiers ståndpunkter och vilja att ta ställning i fundamentala samhälls-, kultur- och livsfrågor

- visionärt synsätt och samhällsförändrande attityd
- självkänedom och inlevelseförmåga i andra människors situation

Kommentarer och rekommendationer

Innehållet är svårt att nivå placera. Men vid en jämförelse med gymnasieskolans Barn- och fritidsprogram är det inte uppenbart att det ligger tydligt på eftergymnasial nivå. Dock finns det delar som framstår som mer kvalificerade, att man t.ex. färdigheten att kunna "planera, genomföra och utvärdera" som antyder större självständighet. Ett begrepp som använts och som också förekommer inom gymnasieskolan är "handlingsberedskap". För att förenkla nivå placeringen skulle ord som "avancerade" eller "specialiserade" tillkomma, som i "specialiserade kunskaper om...".

Det finns också några problematiska formuleringar som bör ses över. Det är t.ex. oklart vad det innebär att ha "förmåga att arbeta demokratiskt". Det är vidare oklart om "visionärt synsätt" eller "vilja att ta ställning i fundamentala samhälls-, kultur- och livsfrågor" är färdigheter eller kompetenser. Dessa formuleringar riskerar att låta eller vara normativa snarare än deskriptiva.

Fridhems Folkhögskola

Antal yrkesutbildningar: 2

Filmarbetarlinjen

Omfattning	1 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	4-5
Status lärandemål	Saknas
Förkunskaper	Har gått ett år på Filmlinjen och skaffat dig grundläggande kunskaper i filmskapande innefattande allt ifrån regi och manus till foto, ljud, ljus, klippning, scenografi m.m.

Branschkunskap

"Utifrån eget fokusområde, ex. produktion, foto, ljud, scenografi, postproduktion, scenografi eller casting genomföra 3-11 veckors praktik på ett produktionsbolag eller på en filmproduktion. Vi har inga listade lärandemål men deltagarna förväntas kunna utföra kvalificerat arbete utifrån det område det har valt att jobba med"

Entreprenörskap och marknadsföring

- Ha kunskap om olika bolags- och organisationsformer.
- Ha grundläggande kunskap om bokföring, skatter och moms.
- Ha kunskap om att starta eget företag och vilka regler som gäller specifikt för kulturarbetare.
- Kunna skriva ansökningar, finansieringsplaner, budget, pitch och sammanställa informationsmaterial som kan användas för promotion.
- Alla deltagare skall på riktigt pitcha ett projekt för finansiärer som Film i Skåne, Filmcentrum och Boost Hbg.

Kommentarer och rekommendationer

Som framgår finns inte utvecklade reella läranderesultat formulerade för denna utbildning. De formuleringar som dock finns, som nämns för Entreprenörskap och marknadsföring, kan dock anas vara på en grundläggande nivå. Dels för att man använder just ordet "grundläggande" för att beskriva sina kunskaper kring, i det här fallet, bokföring, skatter och moms. Ordet "grundläggande" används nämligen för SeQF-nivå 1 i enlighet med Förordning (2015:545) om referensram för kvalifikationer för livslångt lärande.⁶ Men detta är ett vanligt ord som ibland också betyder något

⁶ Förordning (2015:545) om referensram för kvalifikationer för livslångt lärande ink. bilaga 1, Bilaga 1, sida 1

delvis annat, nämligen att man ska ha en grund att stå på. Det behöver inte nödvändigtvis uttrycka en kvalifikationsnivå.

Det är inte heller ovanligt att till synes grundläggande kunskaper, färdigheter och kompetenser finns i utbildningar som har som slutmål en högre kvalifikationsnivå. Detta förekommer t.ex. inom yrkeshögskolan regelbundet. Det kan bero t.ex. på att viss repetition förekommer.

Jazzmusikerlinjen

Omfattning	1 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	5-6
Status lärandemål	Bristfälliga
Förkunskaper	Antagning sker med hjälp av inträdesprov.

Det som deltagare på Jazzlinjen förväntas göra och i förlängningen kunna är följande:

Gruppledning

- Studera in och presentera en repertoar.
- Arrangera musik anpassad till gruppens instrumentation.
- Framföra en offentlig konsert.

Produktionen av en demo CD

- Repetition och inspelning av egen arrangerad musik i skolans studio.
- Mixning och mastring av inspelat material.
- Göra ett cd-omslag.

Fördjupning

- Valfri fördjupning med analys i ett teoretiskt ämne.
- Muntlig redovisning inför klassen.

Entreprenörskap och marknadsföring

- Ha kunskap om olika bolags- och organisationsformer.
- Ha grundläggande kunskap om bokföring, skatter och moms.
- Ha kunskap om att starta eget företag och vilka regler som gäller specifikt för kulturarbetare.
- Kunna skriva en pressrelease och sammanställa informationsmaterial som kan användas för promotion.
- Ha kunskap om olika sätt att kontakta och kommunicera med media och arrangörer och att boka spelningar.
- Ha kunskap om olika kulturinstitutioner, bidragsformer och stipendier.

- Planera och genomföra en turné.

Musikerns verklighet

- Genomföra ett studiebesök och intervjua en arbetsverksam musiker samt redovisa arbetet muntligt och skriftligt.

Slutarbete

- Genomföra en konsert på skolan med egenarrangerad musik.

Kommentarer och rekommendationer

Här finns en rad olika läranderesultat angivna. För flera av dessa finns en bra och tydlig yrkesinriktad profilering. T.ex. ska man kunna "skriva en pressrelease och sammanställa informationsmaterial som kan användas för promotion". Det finns en styrka i att läsaren förstår vad man ska kunna använda, i det här fallet språkkunskaper, till i yrkesutövandet. Att balansera mellan för detaljerade beskrivningar och för abstrakta är inte alltid lätt.

Många av läranderesultaten är inte anpassade till att beskriva just det lärande som utbildningen skall leda till. I stället finns i texten ovan i mycket hög utsträckning utbildningsmål, alltså sådant som de studerande skall göra inom ramen för utbildningen. Detta ska såklart i förlängningen leda till ett lärande, men beskrivningen här handlar inte direkt om det lärandet, utan just om vad den studerande skall göra under utbildningen. Exempel på utbildningsmål är "Genomföra en konsert", "Genomföra ett studiebesök", "Muntlig redovisning inför klassen", "Göra ett cd-omslag" och "Framföra en offentlig konsert". Alla dessa utgör exempel på utbildningsmål, snarare än lärandemål. De mål som finns formulerade under rubriken för Entreprenörskap och marknadsföring är generellt bättre formulerade. Det kan bero på att dessa omfattar ämnen och områden som vi vanligtvis ser formulerade på detta sätt, medan de mer estetiskt orienterade ämnena kräver mer arbete.

Läranderesultaten, så som de här är formulerade, är svåra att nivåplacera.

Furuboda Folkhögskola

Antal yrkesutbildningar: 2

Assistentkursen - Personlig assistent, elev- och boendeassistent, i bunden form och på distans

Omfattning	1 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Distans och Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	5
Status lärandemål	Kan utvecklas
Förkunskaper	Gymnasieexamen

Förväntade kunskaper

Specialpedagogik

- Kunskap om möjliga orsaker, symtom och konsekvenser vid intellektuell funktionsnedsättning.
- Kunskap om möjliga orsaker, symtom och konsekvenser vid fysiska funktionsnedsättningar samt förvärvad hjärnskada.
- Kunskap om möjliga orsaker, symtom och konsekvenser vid NPF.
- Kunskaper om möjliga orsaker, symtom och konsekvenser vid psykiska ohälsa och sjukdom.

Hjälpmedel

- Kunskap om tecken som alternativ och kompletterande kommunikation – TAKK. Kan kommunicera i vardagssituationer.
- Kunskap om alternativ och kompletterande kommunikation – AKK. Skilja mellan kognitiva och kommunikativa hjälpmedel. Kunskap om betydelsen av ömsesidig kommunikation samt förmåga att anpassa till individen.
- Kunskap om taktila hjälpmedel. Varför och när man kan använda hjälpmedel inom den här kategorin.
- Kunskap om kognitiva hjälpmedel. Varför och när man kan använda hjälpmedel samt anpassning till individen.
- Kunskap om fysiska hjälpmedel. Veta hur de används för att undvika olyckor samt skötsel.

Metoder

- Introduktion i MI – motiverande samtal.
- Teoretisk kunskap om - Låg affektivt bemötande.
- Tydliggörande pedagogik – svarar på frågorna vad, hur, varför?
- Isbergsmodellen – modell för samsyn i arbetsgruppen.

Basala hygienrutiner

- Kan tvätta händer på rätt sätt och använder handsprit. Kunskap om vilka situationer som kräver/kräver inte handskar och platsförkläde.

Dokumentation

- Teoretisk kunskap om att man dokumentera dagligen samt i genomförandeplan, för de deltagare som gjort praktik inom LSS.
- Teoretisk kunskap om att man dokumenterar avvikelser om ex. insats ej är genomförd, fall, glömt sänggrindar, allt som avviker från vardagen.
- Kunskap om särskolans ämne och ämnesområde, om man gjort praktik inom skolan.

Ergonomi

- Kunskap om förflyttningsteknik och hur man använder lift och sele. Kan bädda med och använda glidlakan. Arbeta på rätt sätt för att undvika arbetsskador.

HLR

- Utföra HLR på vuxna och barn

Etik

- Övergripande kunskap om likhet/skillnader i olika religioner och icke-religiösa livsåskådningar, ex humanistisk.
- Förståelse för den egna livsåskådningen och andras.
- Kunskap om begreppet kultur och förståelse för att kultur är en process som påverkas och förändras över tid.

Pedagogiskt ledarskap

- Teoretisk och praktisk kunskap om hur man planera, genomföra och utvärdera ett projekt.
- Kunskap om informellt och formellt ledarskap.
- Kunskaper om grupprocesser.

Hälsopedagogik

- PDSA – Planeringsverktyg för att sätta mål och utvärdera.
- Metoder för stresshantering.
- Kunskaper om faktorer som kan påverka hälsan.
- Kunskaper om mål för hälsa regionalt, nationellt och internationellt.

Parasport

- Teoretisk och praktisk kunskap om parasport.
- Kunskap om hur man kan anpassa och använda hjälpmedel.

Medicin

- Kännedom om orsaker, symtom och behandling vid de vanligaste sjukdomarna.
- Grundläggande anatomi.
- Medicin hantering.
- Smitta och smittspridning.

Lagar & riktlinjer

- Kunskap om LSS lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, att det finns tre personkretsar, vilka grupper som ingår samt att det finns 10 insatser.
- Övergripande kunskap om SoL Socialtjänstlagen, att det är en ramlag.
- Övergripande kunskap HSL, hälsosjukvårdslagen -medicin, sår, sjukvård.
- Kunskap om Lex Sarah – att man ska anmäla om man ser brister i kommunikation, vård och omsorg.
- Övergripande kunskap om Lex Maria - anmälan om vård skada eller brister i medicin hantering.
- Övergripande kunskap om OSL.

Skapande

- Kunskap om olika uttrycksätt för skapande.
- Kunskaper om hur man kan ge stöd i skapande processen utan att "ta över".
- Kunskaper om hjälpmedel och alternativa sätt att utöva skapande.

Kommentarer och rekommendationer

Indelningen för lärandemålen sker här i stället på de olika områden som kvalifikationen omfattar. Ett stort inslag av vad utredaren bedömer vara specialiserade kunskaper och färdigheter finns, t.ex. TAKK och AKK. Detta, också i kombination med att en examen från gymnasiet är ett förkunskapskrav, gör att detta förmodligen rör sig om en eftergymnasial kvalifikation. Kanske skulle man kunna ytterligare understryka detta genom att beskriva de kunskaper det är stort fokus på i utbildningen som just "specialiserade".

Dock är mycket stor del av beskrivningarna av läranderesultaten uttryckta i termer av kunskaper. Det borde finnas stort utrymme för färdigheter och kompetenser för en sådan här utbildning och något som kan ses över. Dessutom saknas de delar som uttrycker kompetenser, alltså sådant som har fokus på ansvar och självständighet. Det gör att det fattas delar i beskrivningen av läranderesultaten.

Vård- och omsorgsutbildning

Omfattning	2 år
Utbildningsform	Folkhögskola – Motsvarar Vård- och omsorgsprogrammet inom gymnasieskolan
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
SeQF-nivå	4
Status lärandemål	Uppfyller i hög grad
Förkunskaper	Behöriga att söka är de som är i jobb- och utvecklingsgaranti. Man ska vara färdig med SFI, ha jobbat i sitt hemland men vara utan jobb nu.

Examensmål – hämtade från skolverkets hemsida

Vård- och omsorgsprogrammet är ett yrkesprogram. Efter examen från programmet ska eleverna ha de kunskaper som behövs för att arbeta inom hälso- och sjukvård och socialtjänst. Inom programmet ska eleverna också ges möjligheter att läsa kurser som förbereder för högskolestudier inom främst dessa områden.

Utbildningen ska utveckla elevernas kunskaper om och färdigheter i vård, omvårdnad och omsorg samt ge kunskaper om hälsa, ohälsa och funktionsnedsättning. Inom vård och omsorg arbetar man med att bevara eller återställa människors hälsa och stödja deras förmåga att utveckla sina resurser. Arbetet utgår från en människosyn som betonar människors lika värde, mänsklig värdighet, livskvalitet och välbefinnande. Utbildningen ska därför utveckla elevernas kunskaper om människan i olika åldrar ur biologiska, psykologiska, sociala, kulturella och existentiella aspekter vid hälsa, ohälsa och funktionsnedsättning. I yrkesutövningen kombineras kunskaper från olika ämnesområden som medicin, pedagogik, sociologi, psykologi och vårdvetenskap. Utbildningen ska därför leda till att eleverna utvecklar en helhetssyn på människan och förståelse av livsstilens betydelse för hälsan.

Utbildningen ska utveckla elevernas förmåga att bemöta människor på ett yrkesmässigt sätt, kommunicera med respekt för individens integritet och ge människor möjlighet till delaktighet och inflytande. Eleverna ska också utveckla förståelse för människors olika behov och förutsättningar. Dessutom ska eleverna utveckla en förmåga att diskutera och ta ställning i etiska frågor som rör yrkesutövningen och att följa den etik som råder inom yrkesområdet.

Stora delar av yrkesområdet regleras i lagar och andra författningar. Utbildningen ska därför ge eleverna kunskaper om dessa bestämmelser.

Utbildningen ska utveckla elevernas förmåga till muntlig och skriftlig kommunikation, eftersom det skapar en grund för ett gott samarbete samt för att kunna ge korrekt och komplex information till patienter och andra brukare. Ett rikt och nyanserat språk är dessutom ett redskap för reflektion och lärande. Kunskaper i språk ökar möjligheterna att kommunicera med patienter och andra brukare samt att arbeta i andra länder. Utbildningen ska ge eleverna möjligheter till fördjupade studier i engelska.

I vård och omsorg används it, digitala hjälpmedel och annan teknisk utrustning. Utbildningen ska därför bidra till att utveckla elevernas förmåga att använda digitaliseringens möjligheter inom för utbildningen relevanta yrkesområden.

Utbildningen ska ge eleverna färdigheter i att utföra de arbetsuppgifter som förekommer inom området, såsom stöd och hjälp med personlig vård, medicintekniska uppgifter, hushållsuppgifter samt administrativa, sociala och socialpedagogiska uppgifter. Dessa arbetsuppgifter ska utföras på ett yrkesmässigt sätt, dvs. etiskt, estetiskt, hygieniskt, rehabiliterande eller habiliterande, ergonomiskt och hälsofrämjande.

Att identifiera, analysera och ta initiativ till att lösa problem i olika vård- och omsorgssituationer samt att se konsekvenser av handlingsalternativ är viktigt inom yrkesområdet. Därför ska utbildningen utveckla elevernas förmåga till detta liksom deras kreativitet, initiativförmåga och kvalitetsmedvetenhet. Utbildningen kan även förbereda för eget företagande inom området.

Utbildningen ska också ge eleverna kunskaper om vårdens och omsorgens historiska utveckling. Med detta som grund och med stöd av aktuell forskning ska eleverna utveckla förmåga att kritiskt granska invanda rutiner och kunna föreslå förändringar som innebär ökad kvalitet inom verksamhetsområdet.

Utbildningen ska ge kunskaper och insikter om arbetsmiljöns betydelse för fysisk, psykisk och social hälsa samt om hur man kan samverka för att skapa goda och jämlika arbetsförhållanden.

Arbetsplatsförlagt lärande ska förekomma på alla yrkesprogram. Det arbetsplatsförlagda lärandet ska bidra till att eleverna utvecklar yrkeskunskaper och en yrkesidentitet samt förstår yrkeskulturen och blir en del av yrkesgemenskapen på en arbetsplats. Det arbetsplatsförlagda lärandet kan också ge inblick i företagandets villkor.

Kommentarer och rekommendationer

Utbildningen motsvarar gymnasieskolans Vård- och omsorgsprogram. Gymnasieskolans nationella program är förordningsstyrt inplacerade på nivå 3 i enlighet med SeQF. Beskrivningen av läranderesultaten är såklart väl formulerade då dessa tagits direkt från skolverkets beskrivning. Dock kan noteras att man inte delar in läranderesultaten i kunskaper, färdigheter och kompetenser på ett sorterat sätt, utan varvar läranderesultaten i en löpande text.

Glokala Folkhögskolan

Antal yrkesutbildningar: 4

Filmlinjen

Omfattning	1 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	3-4
Status lärandemål	Bristfälliga
Förkunskaper	Inga – personligt brev

Efter kursen skall deltagaren:

- ha tillräcklig kunskap och hantverkserfarenhet till att producera egna filmer
- ha förmågan att kritiskt analysera film och förstå filmbranschens förutsättningar ur ett produktionsperspektiv.
- ha förståelse för rådande maktstrukturer och normer inom såväl filmbranschen som samhället i stort.

Följande formulering finns också på hemsidan för Filmlinjen (utredarens uppdelning i punktform):

Efter avslutad kurs förväntas deltagarna

- ha tillräcklig teoretisk och teknisk kunskap för att kunna producera egna korta dokumentär- och spelfilmer samt
- ha en god förståelse för produktionsprocessen från idé till distribution
- Deltagarna förväntas också ha förmågan att kritiskt analysera film och förstå filmbranschens förutsättningar ur ett produktionsperspektiv
- Deltagarna ska även ha förståelse för rådande maktstrukturer och normer inom såväl filmbranschen som samhället i stort

Kommentarer och rekommendationer

Lärandemålen är få och det är svårt att göra ens en preliminär nivåplacering. Lärandemålen kan med fördel brytas ner och bli mer detaljerade för att förenkla förståelsen för kvalifikationsnivån i utbildningen. Det verkar även här som att lärandemålen delvis befinner sig på olika nivå då "förståelse för rådande maktstrukturer" framstår som mycket kvalificerat, och kanske överlappar innehåll på högskolenivå. Över lag framstår lärandemålen som kvalificerade, men det är svårt att avgöra fullt ut då dessa är mycket abstrakt beskrivna.

Filmlinjen projektår

Omfattning	1 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	4-5
Status lärandemål	Bristfälliga
Förkunskaper	Inga – personligt brev, arbetsprov samt projektbeskrivning

Efter kursens genomgång skall deltagaren:

- ha kunskap och hantverkserfarenhet till att kunna genomföra professionella projekt.
- ha praktiska verktyg och erfarenhet till att kunna skapa egna filmprojekt och arbeta självständigt med filmproduktion som frilansare eller genom eget företag.
- Kunna presentera ett filmprojekt i såväl skrift som tal.

Följande formulering finns också på hemsidan för Filmlinjen (utredarens uppdelning i punktform):

Vid kursens slut förväntas deltagarna

- ha större medvetenhet om sin egen kapacitet och kreativa process
- vana att följa och kommunicera kring egna och andras projekt
- kan genomföra filmprojekt från idé till distribuerad produktion på ett professionellt sätt

Kommentarer och rekommendationer

Tydlig kvalifikationshöjning från Filmlinjen. Lärandemålen använder begreppet "självständigt" vilket är bra då det speglar terminologin i beskrivningsorden för SeQF. Det finns också andra formuleringar som är bra, t.ex. att man ska kunna "kommunicera kring egna och andra projekt" samt "presentera sina filmprojekt". Även dessa formuleringar har klangbotten i beskrivningsorden för SeQF.

Dock är även dessa lärandemål allt för komprimerade och skulle behöva utvecklas och bli mer detaljerade. Detta skulle förenkla möjligheten att kvalifikationsplacera utbildningens lärandemål.

Det finns också terminologi som bör utgå från renodlade lärandemål, som snarare tillhör mål för utbildningen, t.ex. att driva eget företag. Dock skulle det kunna vara relevant att bryta ner detta och beskriva lärandemål som har att göra med företagsekonomi eller liknande, alltså vad man måste kunna för att starta och driva egen firma.

Urban musik

Omfattning	1 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	3
Status lärandemål	Bristfälliga
Förkunskaper	"Ett aktivt musikintresse och musikalitet, intervju och ett inskickat eget inspelat musik- eller ljudarbete"

Efter kursens genomgång skall deltagaren ha:

- Grundläggande kunskap inom digital musikproduktion, "beat-making", mixning och studiolära
- Grundläggande kunskap om musikbranschen utifrån ett "independent" perspektiv
- Ha förmåga att driva, genomföra och slutföra längre kreativa projekt självständigt såväl som i grupp
- Ha förmåga att kommunicera och reflektera över sitt artisteri och skapande
- Ha tillräcklig kunskap för att kunna ta sitt artisteri till nästa nivå

Kommentarer och rekommendationer

Med så få och delvis abstrakta läranderesultat är det svårt att ens göra en preliminär nivå-placering av kvalifikationen.

Att använda begreppet "grundläggande" kan vara problematiskt då det används i beskrivningsorden för SeQF-nivå 1. Dock används begreppet ibland för att uttrycka att man ska ha en ordentlig grund att stå på i sitt lärande och fortsatta utövande och utgör inte nödvändigtvis en beskrivning av en basal nivå av lärande.

Den sista formuleringen i lärandemålen är svår att värdera. Den typen av formuleringar kan bli mer detaljerade för att underlätta bedömningen av kvalifikationsnivå. Dock finns formuleringar som antyder viss självständighet. Flera av lärandemålen bör brytas ner och bli mer detaljerade.

Urban musik år 2

Omfattning	1 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	3-4
Status lärandemål	Bristfälliga
Förkunskaper	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ha skickat in en projektbeskrivning. 2. Ha slutfört och klarat kursen Spinneriet: Hiphop (år 1) och där visat stort, utmärkande engagemang, eget driv och självständighet. 3. Ha grundläggande teknisk, praktisk och teoretisk kunskap, förståelse och verktyg för att på egen hand kunna planera och driva ett kreativt projekt. 4. Ha förståelse för att det ställs mycket höga krav på god kommunikation med handledare samt närvaro vid redovisningar och uppdateringar.

Efter kursens genomgång skall deltagaren ha:

- Ha visat stort engagemang och passion för sitt projekt.
- Ha närvarat på alla redovisningar och redogjort och uppdaterat handledare kontinuerligt om processen.
- Ha en mycket god besluts- och överblicksförmåga och uppfattning om livet som independentartist och vad det innebär att jobba självständigt såväl som i grupp.
- Ha visat goda resultat, från idé till slutprodukt.
- Ha mycket god förståelse för hur det är att driva ett längre projekt, göra en plan och fullfölja den.

Kommentarer och rekommendationer

Det är oklart om lärandemålen går att värdera i avseende av utbildningens kvalifikationsnivå. Att vara engagerad och visa passion är inte ett resultat av lärande. Att ha närvarat på utbildningen rör inte heller vilket lärande utbildningen skall leda till. Utredaren bedömer att dessa lärandemål bör arbetas om från grunden. Fokus för lärandemålen bör vara vilka kunskaper, färdigheter och kompetenser den studerande har efter avslutad utbildning. Se mer om att formulera läranderesultat under rubriken Att formulera läranderesultat.

Holma Folkhögskola

Antal yrkesutbildningar: 4

Mat ur jorden – grundkurs i hållbar grönsaksodling

Omfattning	9 månader
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	4-5
Status lärandemål	Kan utvecklas
Förkunskaper	När vi antar tittar vi bland annat på följande kriterier (utan inbördes ordning) 1. Odlingsintresse 2. Utbildning eller arbetserfarenhet som kan anses relevant (vi tänker oss här ett brett spektrum, t.ex. pedagog, arkitekt, arbete med diverse sociala projekt, kock, etc.) 3. Kommer du ha praktisk användning av det du lär dig på kursen i framtiden, t.ex. genom att använda dina kunskaper i ditt arbete/egna företagande, utveckling av den egna odlingen, att driva/delta i ett gemensamt odlingsprojekt etc. 4. Möjlighet att delta i kursen under hela året.

Innehåll

Hämtat från utbildningens hemsida:

Kursen är en grundkurs och riktar sig till dig som vill odla för husbehov eller för småskalig försäljning. Grunden i undervisningen är praktisk, hållbar odling. Allt sköts av deltagarna tillsammans med lärarna och vi alla på skolan får del av skörden. Teori och praktik varvas i undervisningen. Vissa delar av teorin har direkt anknytning till aktuella praktiska moment, andra delar är mer fristående.

Det praktiska arbetet organiseras på olika sätt alltefter arbetets karaktär. Den teoretiska delen består av egen inläsning, instuderingsuppgifter och föreläsningar. Deltagarna ska också göra ett grupparbete som är obligatoriskt för att bli godkänd på kursen.

Eftersom odling i verkligheten sällan följer givna mallar blir det viktigt att lära sig ett kreativt problemlösande förhållningssätt, där man tränas i att hantera osäkerhet och att försöka hitta olika lösningsalternativ.

Innehåll:

- Hållbar grönsaksodling
- Hållbar odling av frukter och bär
- Perenna grönsaker och skogsträdgård
- Förökning av växter, plantuppdragning, fröodling
- Livsmedelsförädling
- Studiebesök, studieresa och gästföreläsningar

Förutom att ge deltagarna grundkunskaper, som ett slags "startpaket", syftar kursen till att sätta igång en mer långsiktig lärandeprocess. En viktig del i detta är att lära sig att hitta och utnyttja resurser av vitt skilda slag i omgivningen. I detta ingår nätverksbyggande, där man etablerar kontakter med andra människor, organisationer, föreningar, institutioner o.s.v.

Vi ser kursen som en gemensam resa, där vi hjälps åt att bygga upp ett kunskapsmaterial som vi verkligen har nytta av i vårt praktiska arbete. Därför bygger kursen på stort engagemang och ansvarstagande från deltagarna.

Kursmål:

- Att ge deltagarna grunderna för att kunna starta sitt eget odlingsprojekt.
- Att ge deltagarna grundläggande kunskaper i livsmedelsförädling.
- Att ge deltagarna verktyg för att i större skala kunna gå från att vara konsument till att bli producent.

Kommentarer och rekommendationer

Kursen framstår som ambitiös och lägger en god grund för ett framtida hållbart odlande. Läranderesultaten så som inrapporterade och hittade på utbildningens hemsida innehåller även mycket som inte kan sägas vara läranderesultat. Det som står under rubriken kursmål är just det, mål för kursen, t.ex. starta ett eget odlingsprojekt. Beskrivningen innehåller också upplägg på utbildningen och innehåll i form av kurser eller ämnen som ska läsas. Beskrivningarna på hemsidan innehåller dock en del ledtrådar i nivåplaceringen, t.ex. ord som "ansvarstagande" och "hitta och utnyttja resurser i omgivningen".

Permakultur PDC

Omfattning	8 månader
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Distans med träffar
Studietakt	Halvfart
Preliminär SeQF-nivå	4-5

Status lärandemål	Kan utvecklas
Förkunskaper	Vad motiverar dig att söka permakulturkan kursen? Skriv fritt om hur du har kommit fram till beslutet att söka kursen. Berätta gärna också om dina tidigare relevanta erfarenheter inom de områden som berörs i kursen. Har du kanske en konkret plats eller ett riktigt projekt som du vill förverkliga tillsammans med andra, beskriv detta. Vi kommer att prioritera bland de som har relevanta erfarenheter och intresse av att utveckla permakulturkan kunskaper i praktiken.

Innehåll

Kursen drivs enligt internationell standard (Permaculture Design Course) och tar ett helhetsgrepp på människans roll på planeten och om hur alla samhällsområden kan gå från att vara ohållbara till att bli regenerativa för hela vår livsmiljö. En stor del av de som går kursen, gör det som fortbildning inom sitt eget yrke. Landskapsarkitekter, stadsplanerare, skolansvariga, arbetsmarknadskonsulenter, lantbrukare, trädgårdsmästare och pedagoger är ett litet urval från några samhällsfunktioner som väljer denna fortbildningen.

Från utbildningens hemsida:

Kursinnehåll

- Permakulturens etik och principer
- Grundläggande begrepp och verktyg
- Att läsa landskap och mönster
- Odling: jorden, näringsämnenas kretslopp, växtsystem, mikroklimat, träd
- Djuren i permakultur
- Kretsloppsboendets funktioner: kretsloppshuset, uthålliga energisystem, ekobygg
- Klimat och energi, energiströmmar, trädens energiutväxling med omgivningen
- Vatten: kretslopp, vatten i landskapet, spillvattenrening
- Regenerativa ekonomier
- Avfallshantering, återanvändning
- Hållbar organisering och beslutsprocesser
- Social permakultur
- Bioregion, kopplingar mellan stad och land

Detta förväntas deltagaren kunna efter avslutad kurs

Med hjälp av de verktyg du får på kursen, ska du själv kunna påbörja och genomföra en permakulturdessign. Hela processen – från målformulering, observationer och analys till ett färdigt förslag. Du får också förståelse för hur ekosystemen runt oss

fungerar, och kännedom om hur permakulturens olika begrepp och principer hänger ihop, och hur du kan använda detta för att skapa hållbara livsmiljöer.

Kommentarer och rekommendationer

Stora delar av det inrapporterade och det som går att finna på utbildningens hemsida är svårt att nivåplacera då det inte uttrycker läranderesultat. Det är snarare en beskrivning av utbildningens innehåll och mål med utbildningen, samt vilka som vanligen söker utbildningen. Dock finns delvis inslag som ger visst underlag för nivåplacering; man ska självständigt kunna genomföra en kartläggning och analys, inklusive målformulering och observationer, för att lägga fram ett färdigt förslag för genomförande. Detta kan dock formuleras tydligare som läranderesultat utifrån beskrivningsorden i SeQF.

Skogsträdgård: Odling och ekologi

Omfattning	10 månader
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Halv- till helfart
Preliminär SeQF-nivå	4
Status lärandemål	Bristfälliga
Förkunskaper	Framgår ej

Innehåll

Arbetsmarknadskopplingen här är inom trädgård och praktisk landskapsarkitektur. Den som slutför kursen kan arbeta med att designa trädgårdar, skogslandskap, och fruktodlingar, men kanske främst också hållbara sociala miljöer som gröna skolgårdar, parker och andra stadsmiljöer.

Från utbildningens hemsida:

I kursen följer du skogsträdgården under en säsong och får praktiska och teoretiska kunskaper. Vi diskuterar hur skogsträdgårdar kan användas i olika sammanhang. Vi går igenom design, anläggning, skörd, skötsel och gör studiebesök till olika skogsträdgårdar.

Kursens mål:

att få förståelse för....

- Odling av fleråriga växter; frukt, bär, nötter och fleråriga grönsaker.
- vad en skogsträdgård är och kan vara
- skogsträdgården som en del i vårt försörjningssystem

- grundläggande principer för hur ekosystem fungerar
- hur människor genom skogsträdgården kan få en annan relation till sin omgivning
- skogsträdgårdens roll för människor och samhället

att kunna...

- göra en enkel design av en skogsträdgård
- anlägga en skogsträdgård
- observera, sköta och utveckla en skogsträdgård
- föröka växter som är användbara i skogsträdgården
- förmedla vad en skogsträdgård är och hur den kan användas till olika målgrupper.
- skörda, använda och förädla produkter från en skogsträdgård

Kommentarer och rekommendationer

Även här är det mycket svårt att nivåplacera utbildningen utifrån beskrivningsorden för SeQF. En av de saker som gärna skulle få tillkomma i beskrivningarna är i vilken utsträckning arbetsuppgifter skall göras självständigt. Men även mer detaljerade läranderesultat skulle underlätta en nivåplacering. Delar av beskrivningen uttrycker utbildningsmål, upplägg och innehåll, snarare än läranderesultat.

Ställ om: permakultur, entreprenörskap, krisberedskap och självhushållning

Omfattning	5 månader
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Helfart
Preliminär SeQF-nivå	4
Status lärandemål	Bristfälliga
Förkunskaper	Framgår ej

Innehåll

Kursen visar på en bredd inom ett hållbart samhälle. Det är en introduktion till ett långsiktigt entreprenörskap för många. Kursdeltagare går vidare till egna verksamheter, eller till fördjupad kunskap i våra övriga kurser.

Från utbildningens hemsida:

Under kursen kommer du att få kunskap för att höja både din egen och samhällets krisberedskap bland annat:

- Vad du bör ha hemma för att vara beredd.

- Hur det svenska krisberedskapssystemet ser ut.
- Ätliga vilda växter.
- Skillnaden mellan Preppers, Hipsters och Omställare.

Ska vi leva billigt och försörja oss på ett hållbart sätt måste vi vara mer självförsörjande. Under kursen arbetar vi därför med grönsaksodling, perenna växter (odlade såsom vilda), livsmedelsförädling, svampodling, djurhållning, bygg. Vi kommer inte gå in på djupet inom något av ämnena men däremot får kursens deltagare ett smakprov som bildar en helhet.

Efter kursen kommer du:

- känna dig trygg i att använda permakultur som ett verktyg för personligt bruk och samhällsförändring.
- få en tydligare bild på hur du kan ställa om ditt liv genom nya perspektiv och praktiska självhushållningskunskaper.
- ha höjt din egen krisberedskap.
- ha fått möjligheter att utveckla dina idéer i en stödjande och lärorik miljö.
- ha ett bredare kontaktnät.

Kommentarer och rekommendationer

Detta framstår som en utbildning med lägre grad av yrkesinriktning än många andra av de som förekommer i denna kartläggning. Detta då den framförallt riktar sig mot människor med ett nyvaknat intresse för frågorna och inte går in på djupet i några av de olika delar som tas upp. De läranderesultat som beskriver utbildningen, både inrapporterade och sådana som finns på utbildningens hemsida, är mycket svåra att nivåplacera. Detta är också en av de kortaste utbildningarna i denna kartläggning.

Folkhögskolan Hvilan

Antal yrkesutbildningar: 3

Fritidsledarutbildning

Omfattning	2 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	5
Status lärandemål	Uppfyller i hög grad
Förkunskaper	Gymnasieexamen och Svenska 2. "Styrkt lämplighet och erfarenhet av yrket är meriterande"

Lärandemål

För fritidsledarexamen ska deltagaren visa sådan kunskap och färdighet som krävs för att självständigt arbeta inom områden där människors fria tid betonas. Deltagaren kan arbeta utifrån FNs deklARATION om de mänskliga rättigheterna och har en god inblick i hur FNs barnkonvention fungerar.

Kunskaper

Efter avslutad utbildning visar deltagaren goda kunskaper kring fritiden som arbets- och forskningsfält. Deltagaren är väl förtrogen med de processer som ingår i fritidsledarens dagliga arbete med att möta människor och att arbeta för att få dem att växa och utvecklas. Det salutogena ledarskapet utgör en grund för fritidsledarens folkbildande arbete. Fritidsledaren visar kännedom om närliggande arbetsfält och kan avgöra vad som ligger inom det egna fältet, och vad som tillhör andra fält.

Färdigheter

Examinerade fritidsledare har en god organisationsförmåga vilket innebär att kunna planera, utföra, utvärdera och vidareutveckla givna uppdrag. Fritidsledaren identifierar behov hos målgruppen samt visar förmåga att anpassa sin verksamhet efter målgrupp. Fritidsledaren kan kommunicera på ytterligare minst ett språk utöver svenska.

Kompetenser

Examinerade fritidsledare agerar som en positiv förebild och kan självständigt utföra arbetsuppgifter inom yrkesområdet. Fritidsledare känner till sitt behov av fortbildning och kan arbeta med sin egen professionella utveckling samt inhämtande av kunskaper som behövs i arbetet. I arbetet är fritidsledaren väl förtrogen med närliggande yrkesområden och känner till när dessa bör ta över arbetet. En

examinerad fritidsledare samverkar med deltagarna i sin målgrupp och andra professioner på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Kommentarer och rekommendationer

Lärandemålen är på ett fördelaktigt sätt mer detaljerade än för många andra granskade lärandemål. Det finns också flera formuleringar som knyter an till beskrivningsorden för SeQF vilket gör en preliminär nivåplacering enklare och mer pålitlig. Det är bra att det finns ett förtydligande om "minst ett främmande språk" och att "närliggande yrkesområde". Det är också fördelaktigt att lärandemålen är indelade i kunskaper, färdigheter och kompetenser. Det finns också i hög grad begrepp som beskriver de delar av kvalifikationen som handlar om självständighet och ansvar, t.ex. med hjälp av begrepp som "agerar som en positiv förebild och kan självständigt utföra arbetsuppgifter inom yrkesområdet" och "kunna planera, utföra, utvärdera och vidareutveckla givna uppdrag". Det skapar en bra bild av vilken nivå av självständighet, och i sin tur på vilken nivå kvalifikationen preliminärt bör placeras.

Detta är också formulerat på ett sätt som gör det enkelt att jämföra formuleringarna med beskrivningsorden för SeQF. T.ex. speglar formuleringen "Fritidsledare känner till sitt behov av fortbildning och kan arbeta med sin egen professionella utveckling samt inhämtande av kunskaper som behövs i arbetet. I arbetet är fritidsledaren väl förtrogen med närliggande yrkesområden och känner till när dessa bör ta över arbetet" väl beskrivningsorden för SeQF. "Kan: Självständigt behandla innehåll i ett arbets- eller studieområde som leder till vidare lärande och professionell utveckling, övervaka arbets- eller studieverksamhet" och "kunskaper om och överblick över områden gränsande till det egna arbets- eller studieområdet, kunskaper om arbetsprocesser och kvalitetskriterier inom ett arbets- eller studieområde." Båda dessa exempel från SeQF-nivå 5, för kunskaper och kompetenser.

Lärarassistentutbildning

Omfattning	1 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Distans
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	5
Status lärandemål	Kan utvecklas
Förkunskaper	Gymnasieexamen och Svenska 2. "Styrkt lämplighet och erfarenhet av skola är meriterande"

Deltagare som genomfört utbildningen ska:

- ha kunskap och förståelse för de lagar och förordningar som styr skolan samt hur skolan är organiserad.
- självständigt kunna planera, organisera och genomföra arbetsuppgifter som lärarassistent.
- ha kunskap om och förståelse för olika funktionsvariationer och kunna tillämpa ett specialpedagogiskt förhållningssätt och lämpliga strategier/metoder i syfte att stödja elever med funktionsvariationer.
- känna till olika typer av kompensatoriska hjälpmedel och verktyg som kan stödja elever i en pedagogisk verksamhet.
- känna till metoder kring bemötande och kommunikation.
- vara en stödjande resurs både i och utanför klassrummet som bidrar till en god studiemiljö.
- fungera som ett administrativt stöd för lärare så att dessa kan fokusera på pedagogiska uppgifter.
- självständigt kunna reflektera över och utveckla sin yrkesroll.
- ha grundläggande kunskap om diskrimineringslagen och barnkonventionen.
- ha förståelse för yrkesrollen som lärarassistent och hur den kan passa in i skolans övriga organisation.

Kommentarer och rekommendationer

Lärandemål för framförallt färdigheter och kompetenser kan utvecklas och tillkomma. Flera formuleringar stämmer också väl överens med diskriptorerna. Lärandemål kan också bli mer detaljerade. Det är t.ex. oklart vad det innebär att den studerande efter avslutad utbildning ska kunna "fungera som administrativt stöd". Ta gärna bort ord som "grundläggande" där det är möjligt. Detta kan indikera en mindre kvalificerad nivå än vad som är fallet i verkligheten.

Några av lärandemålen är väldigt sammansatta och omfattande. T.ex. "ha kunskap om och förståelse för olika funktionsvariationer och kunna tillämpa ett specialpedagogiskt förhållningssätt och lämpliga strategier/metoder i syfte att stödja elever med funktionsvariationer". I detta läranderesultat ryms både kunskaper och färdigheter, kanske till och med kompetenser. Detta kan med fördel brytas ner, delas upp och bli mer detaljerat. Detta för att skapa en tydligare bild av vilka läranderesultat man som studerande får.

Många av läranderesultaten är i övrigt väl beskrivna.

Socialpedagog på distans

Omfattning	2 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Distans

Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	5
Status lärandemål	Kan utvecklas
Förkunskaper	Grundläggande behörighet (avslutade gymnasie-studier eller motsvarande). Godkänt betyg i Svenska 2/Svenska som andraspråk 2. Minst 23 år gammal. Utdrag ur belastningsregistret ska bifogas ansökan. Tidigare erfarenhet av relaterade arbeten är meriterande.

Från utbildningens hemsida:

Som socialpedagog arbetar du med människor i utsatta situationer. Efter utbildningen hos oss kan du arbeta med att stötta barn och unga i deras vardag, med stort fokus på det förebyggande och främjande arbetet. På en skola kan du finnas med som en extra resurs på lektioner eller arbeta med eleverna kring konflikter eller känsliga frågor. Du kan också vara med mellan lektioner för att avlasta lärarna i det sociala arbetet och du kan vara en länk mellan skolan och hemmet eller mellan elev och elevhälsa. Efter avslutad utbildning hos oss kan du även arbeta socialpedagogiskt med barn och unga inom andra verksamheter.

Genom vår utbildning får du utveckla din förmåga att bygga relationer. Du får kunskap om pedagogik, barn och ungas utveckling, vanliga neuropsykiatriska funktionsvariationer, social- och specialpedagogik och socialt arbete. Du får också praktiska kunskaper kring exempelvis samtalsmetodik, konflikthantering och mångfaldsfrågor. Du lär dig om barns rättigheter, skollagen och socialtjänstlagen, diskrimineringslagen och anmälningsplikten när barn far illa. Dessutom får du kunskaper kring många av de utsatta situationer barn kan hamna i på nätet, i familjen eller i skolan och hur du som vuxen kan agera.

Utbildningen blandar teoretiska studier med praktiska moment och studiebesök hos olika aktörer som arbetar med barn och unga i utsatta situationer. Därtill ingår två längre perioder med Lärande i arbetslivet (LIA) på en arbetsplats där du ges erfarenhet av att arbeta med socialt arbete (till exempel i en skola). Utbildningen avslutas med ett skriftligt examensarbete. Delar av utbildningen genomförs tillsammans med vår Lärarassistentutbildning.

Efter genomförd utbildning kan du:

- bygga relationer med barn och unga samt vara en länk mellan skola och vårdnadshavare eller andra aktörer
- avlasta övrig personal, exempelvis lärare, i det sociala arbetet kring barn och unga
- arbeta närvarofrämjande och förebyggande mot konflikter, kriminalitet eller missbruk
- arbeta nära elevhälsoteam med att stötta elever i utsatta situationer

Kommentarer och rekommendationer

Stora delar av innehållet från hemsidan är inte i strikt mening lärandemål eller beskriver inte läranderesultat. Det är inte heller att förvänta sig då texten snarare ska beskriva utbildningen och utbildningens inriktning för en presumtiv studerande. Även det innehåll som står efter rubriken "Efter genomförd utbildning kan du" är snarare utbildningsmål eller beskriver vilken typ av arbetsuppgifter man kommer ha i sitt framtida yrkesutövande, t.ex. avlasta övrig personal och stötta elever etc. En tydligare nerbrytning av vilka lärandemål man kommer tillgodogöra sig efter utbildningen, och som möjliggör utförandet av dessa arbetsuppgifter, bör tillkomma.

Hyllie Park Folkhögskola

Antal yrkesutbildningar: 1

Församlingsledarakademin

Omfattning	4 år
Utbildningsform	Folkhögskola och Högskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	6
Status lärandemål	Uppfyller i hög grad
Förkunskaper	Gymnasieexamen och personligt brev

Ledaren, Församling och ledarskap

Mål/förväntade studieresultat

Kunskap och förståelse

Vid kursens slut förväntas studenten

- ha tillgodogjort sig grundläggande kunskap om och förståelse av ecklesiologi, kulturförståelse och samtidsanalys och församlingen som missionell gemenskap i relation till samhället,
- ha tillägnat sig grundläggande kunskaper i olika teorier för ledarskap, självledarskap, stresshantering och maktutövning, samt
- ha bearbetat ledarskap och tjänst utifrån bibelns texter i relation till nutida praktik.

Färdighet och förmåga

Vid kursens slut förväntas studenten

- ha prövat praktiker som stödjer ett livslångt lärande som människa och ledare,
- kunna tillämpa en församlingsteologisk reflekterande metod i praktiska församlingssituationer,
- visa på förmåga att reflektera teologiskt över värderingar, maktutövning och gender i förhållande till ledarskap och vad som utvecklar goda ledare,
- visa på förmåga att reflektera över församling i samspel med samtiden och bibelteologiska perspektiv, samt
- ha utvecklats i sin ledarförmåga och yrkeskompetens utifrån utvalda områden i terminsöverlåtelse och loggbok.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Vid kursens slut förväntas studenten

- ha tillägnat sig grunderna till ett akademiskt förhållningssätt och skrivande,

- kunna identifiera och förhålla sig till bibliska värderingar, kriterier och ansvarsförhållanden för kristet ledarskap och reflekterat över sitt eget förhållningssätt till dessa,
- ha börjat definiera sitt förhållningssätt till det egna ledarskapet utifrån begreppen kallelse, spiritualitet, pastoral identitet, självkännedom och hållbarhet,
- visa förmåga att reflektera teologiskt kring samtidsfrågor och församlingens funktion i samhället, samt
- utvecklats vidare i goda andliga vanor och lyssnande till Gud.

Ledaren, församlingen och samhället

Mål/förväntade studieresultat

Kunskap och förståelse

Vid kursens slut förväntas studenten

- ha fördjupat sin förståelse för bibliska och nutida begrepp för församling och ledarskap,
- ha fördjupat sin förståelse av andlig vägledning,
- ha lärt sig att identifiera och beskriva identitetsbärande element i en församling,
- ha tillägnat sig grundläggande kunskap om olika teorier för organisation, omvärldsanalys och metoder för förändringsarbete, process- och projektledning och relaterat detta till församling som organisation,
- ha tillägnat sig en grundläggande förståelse för vad som motiverar människor till delaktighet och engagemang i en organisation,
- ha tillägnat sig en grundläggande förståelse för: arbete med barn och unga i församling, utmaningar och möjligheter i arbetet med olika kulturer, nutida värderingar och strategier för församlingsgrundande, samt
- ha tillägnat sig kunskap om sitt eget samfunds historia, kännetecken och särart.

Färdighet och förmåga

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa förmåga att reflektera över ledarskap och församling i samspel med samtiden och i förhållande till bibelteologiska perspektiv,
- ha utvecklat sin förmåga att analysera församlingen som organisation, leda processer av utveckling från idéskapande till förverkligande och utvärdering i församlingsmiljön,
- ha tillägnat sig en fördjupad erfarenhet och reflektion av andlig vägledning och karismatisk tjänst, samt
- visa utvecklad ledarförmåga och yrkeskompetens utifrån utvalda områden i terminsoverlåtelse och loggbok.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Vid kursens slut förväntas studenten

- ha fördjupat sin förståelse av och utvecklat sin trygghet i det egna ledarskapet,
- kunna motivera sin syn på hur en församling ska organiseras och ledas, samt
- ha fördjupat sin självreflektion kring det egna ledarskapet med hjälp av andlig dagbok.

Ledaren och kommunikation

Mål/förväntade studieresultat

Kunskap och förståelse

Vid kursens slut förväntas studenten

- kunna redogöra för olika kommunikationsmodeller samt förstå hur de påverkar församlingens olika kommunikationssituationer,
- ha tillgodogjort sig grundläggande teorier och metoder för själavård och samtalskonst,
- visa förståelse för bibliska och psykologiska perspektiv på konflikter mellan individer, i arbetsgrupper och organisationer,
- visa kunskap om och praktiserat några metoder för förberedelse och genomförande av predikan, samt
- visa kunskap om metoder för konflikthantering mellan individer och inom församling som organisation.

Färdighet och förmåga

Vid kursens slut förväntas studenten

- ha reflekterat över och utvecklat sin egen kommunikativa förmåga i mötet med människor och i ledning av processer,
- tränat sin muntliga kommunikationsförmåga i predikoövningar och samtal,
- visa förmåga att analysera en predikan till innehåll och form, samt
- visa utvecklad ledarförmåga och yrkeskompetens utifrån utvalda områden i terminsöverlåtelse och loggbok.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa insikt och förståelse för sina egna kommunikationsmönster generellt och i relation till predikan.
- visa insikt om och trygghet i sitt sätt att kommunicera och leda,
- kunna redogöra för sitt eget förhållningssätt att hantera konfliktfyllda situationer som ledare i församling,
- visa medvetenhet om goda förhållningssätt för själavårdande samtal,
- visa förmåga att reflektera teologiskt kring aktuella händelser i samhälle och församling, samt
- utvecklats vidare i goda andliga vanor och lyssnande till Gud.

Ledaren i mötet med andra

Mål/förväntade studieresultat

Kunskap och förståelse

Vid kursens slut förväntas studenten

- ha tillägnat sig grundläggande förståelse för församlingens tjänst i relation till omvärlden i diakoni och predikan,
- ha uppnått en fördjupad kunskap i metoder för förberedelse och genomförande av predikan,
- ha lärt sig identifiera, beskriva och förhålla sig teologiskt till några etiska dilemman och samtidsfrågor,
- kunna redogöra för några uppfattningar om centrala motiv inom kristen etik och förhållandet mellan etik och kristen tro,
- kunna applicera etiskt förhållningssätt till församlingens tjänst inom arbetsfält som barn och unga, diakoni, media, och homiletik, samt
- ha tillägnat sig kunskaper om ett systematiskt arbete för att förebygga övergrepp i församlingens verksamheter.

Färdighet och förmåga

Vid kursens slut förväntas studenten

- ha genomgått fördjupad träning i kommunikation genom intervjuer och ledning av gruppprocesser,
- visa fördjupad förmåga i att förbereda och förmedla budskap i muntlig kommunikation och predikan,
- ha tränat på kommunikation med media,
- visa förmåga att redogöra för, analysera och jämföra olika etiska teorier,
- visa förmåga att analysera och jämföra olika resonemang och ståndpunkter vad gäller etiska frågeställningar som berör hållbar utveckling socialt, ekonomiskt och ekologiskt,
- kunna pröva och tillämpa etiska resonemang i samhälle såväl som i kyrka i relation till ungdomar och samlevnadsfrågor, samt
- visa utvecklad ledarförmåga och yrkeskompetens utifrån utvalda områden i terminsöverlåtelse och loggbok.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Vid kursens slut förväntas studenten

- ha uppnått ökad trygghet i sin egen kommunikation och i sitt sätt att leda,
- ha utvecklat en sammanhållen syn på församlingens evangelisation och det personliga mötet med människor i samtal om tro,
- visa förmåga att värdera etiska konsekvenser av olika tros- och livsåskådningstolkningar,
- visa förmåga att reflektera teologiskt kring aktuella händelser i samhälle och församling, samt
- ha utvecklats vidare i goda andliga vanor och lyssnande till Gud.

Bibeln i församlingslivet

Mål/förväntade studieresultat

Kunskap och förståelse

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa ökad kunskap om de enskilda bibelböckerna teologi, samt de teologiska teman som löper genom GT och NT,
- ha fått kunskap om och praktiserat några metoder för förberedelse och genomförande av bibelundervisning i församling, samt
- visa fördjupad förståelse för relationen mellan bibelbruk och spiritualitet.

Färdighet och förmåga

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa ökad förmåga att redogöra för och diskutera relationen kontinuitet och diskontinuitet i de teologiska teman som löper genom GT och NT,
- visa ökad förmåga att redogöra för relationen enhet och mångfald i bibelteologin,
- visa förmåga att självständigt bearbeta olika bibelteologiska teman med hjälp av relevant primär- och sekundärlitteratur,
- ha tillägnat sig färdigheter som krävs för att kunna predika utifrån en given bibeltext,
- visa ökad förmåga att planera och genomföra bibelundervisning i församling, samt
- visa utvecklad ledarförmåga och yrkeskompetens utifrån utvalda områden i terminsöverlåtelse och loggbok.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa ökad förmåga att förhålla sig till bibelteologins olika metodfrågor,
- visa förmåga att redogöra för och kritiskt förhålla sig till huvudstråken inom den bibelteologiska forskningen under de senaste 150 åren,
- ha utvecklat ett reflekterat förhållningssätt till frågor om bibelsyn och bibelbruk,
- visa förmåga att relatera aktuella händelser i samhälle och församling till bibelteologin, samt
- utvecklats vidare i goda andliga vanor och lyssnande till Gud.

Människor i möte

Mål/förväntade studieresultat

Kunskap och förståelse

Vid kursens slut förväntas studenten

- ha kunskap om olika religionspsykologiska och sociologiska teorier med relevans för tolkningen av religiösa fenomen
- ha ökad förståelse av hur det sociala sammanhanget påverkar människor och deras utveckling av tron
- kunna redogöra för innebörden i tystnadsplikten
- ha en förståelse för relationen mellan modernitet, sekularisering och interkulturella möten.

Färdighet och förmåga

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa förmåga att tillämpa beteendevetenskapliga teorier och metoder för att utvärdera kyrkans diakonala arbete bland människor från olika kulturella och religiösa sammanhang,
- ha ökad förmåga att genomföra samtal med människor i utsatta situationer så som kris- sorge- och själavårdssamtal,
- att ha en ökad förmåga att värdera kyrkans arbete med barn och familjer utifrån psykologiska och sociologiska perspektiv, samt
- visa utvecklad ledarförmåga och yrkeskompetens utifrån utvalda områden i terminsöverlåtelse och loggbok.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Vid kursens slut förväntas studenten

- ha utvecklat ett reflekterat förhållningssätt till församlingens möte med och stöd till människor för deras andliga och psykosociala utveckling
- ha en ökad förmåga att värdera kyrkans själavårdande och diakonala arbete i relation till olika kulturella och samhällsvetenskapliga perspektiv, samt
- utvecklats vidare i goda andliga vanor som grund för att kunna vägleda andra människor.

Gudstjänst och kyrkliga handlingar

Mål/förväntade studieresultat

Kunskap och förståelse

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa ökad kunskap om olika ecklesiologiska modeller och dess konsekvenser för gudstjänst och liturgi
- visa förståelse för hur olika teologiska traditioner påverkat kyrklig praxis och vilka teologiska perspektiv detta ger för människors livstolkning, samt
- visa fördjupad kunskap och teologisk förståelse av om handlingar i församlingen så som dop, konfirmation, vigsel, bikt, barnvälsignelse och begravning,
- visa ökad kunskap om musikens plats i gudstjänst och liturgi

Färdighet och förmåga

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa ökad förmåga att redogöra för och diskutera olika ecklesiologiska traditioner och vilka konsekvenser detta får för olika liturgiska frågor, samt
- visa förmåga att självständigt bearbeta olika kyrkliga handlingar och moment i gudstjänsten i ett teologiskt perspektiv
- visa utvecklad ledarförmåga och yrkeskompetens utifrån de områden i terminsöverlåtelse och loggbok som berör gudstjänsten

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa förståelse för relationen mellan teologiska övertygelser och kyrklig praxis (i kyrkliga handlingar såsom nattvard, griftetal, dop och förbön)
- visa förmåga att reflektera över hur olika ecklesiologiska utgångspunkter påverkar, utmanar eller konfronterar aktuella strömningar i församling och samhälle, samt
- visa ett reflekterat förhållningssätt till frågor om frikyrklig gudstjänsttradition och gudstjänstsyn
- visa förmåga att relatera spiritualitet och församlingsutveckling till ecklesiologiska grundfrågor.

Ledarskap och teologisk integrering

Mål/förväntade studieresultat

Kunskap och förståelse

- visa ökad förståelse för olika synsätt på församlingsutveckling och kristet ledarskap och dess tillämpningar i en församlingsmiljö,
- visa ökad förståelse för behovet av ämnesintegrerade bedömningar och slutsatser inom Teologi och Religionsvetenskap.
- kunna använda systematisk teologi och bibelteologi för att formulera egna ställningstaganden, samt
- ha förtydligat sin yrkesprofil och formulerat strategier för församlingsutveckling och andlig fördjupning.

Färdighet och förmåga

- ha tillägnat sig välförankrade färdigheter att leda församlingsarbete och församlingsutveckling på ett hållbart sätt,
- visa förmåga att integrera och tillämpa relevanta kunskaper och metoder inom Teologi/Religionsvetenskap i en analys av kyrkans och församlingens nutida situation, företrädesvis i Sverige.
- visa förmåga att formulera och gestalta en teologi som svarar mot kyrkans och församlingens identifierade behov,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera problem och lösningar i dialog med grupper med eller utan specialkunskaper inom Teologi/Religionsvetenskap,
- visa förmåga att arbeta självständigt och ämnesintegrerande för att göra bedömningar inom Teologi/Religionsvetenskap,
- ha utvecklat ett välgrundat förhållningssätt till att leda sin egen och andras andliga fördjupning, samt
- visa utvecklad ledarförmåga och yrkeskompetens utifrån utvalda områden i terminsöverlåtelse och loggbok.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Vid kursens slut förväntas studenten

- på ett yrkesrelevant sätt kunna försvara och förklara grundläggande vägval i sin syn på kristet ledarskap och församlingsutveckling,

- kunna uppvisa förmåga att definiera och diskutera teologiska perspektiv med relevans för fortsatt ledarskap och livslångt lärande,
- kunna identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens inom det fält studenten kommer vara yrkesverksam,
- visa förmåga att relatera aktuella händelser i samhället till lärdomar från hela utbildningen, samt
- ha blivit tryggare i sin ledarroll och utvecklats vidare i goda andliga vanor.

Kommentarer och rekommendationer

Läranderesultaten är redovisade kurs för kurs. Det är inte optimalt för att få en god överblick över läranderesultaten för hela utbildningen, men det underlag som inrapporterat är redovisat här. Det gör också att underlaget är mycket omfattande. Lärandemålen är uppbyggda kring indelningen "kunskap och förståelse", "färdighet och förmåga" samt värderingsförmåga och förhållningssätt". Dessa är hämtade från det sätt som man beskriver läranderesultat inom högskolan. Dessa kategorier fungerar bra och liknar kategorierna kunskaper, färdigheter och kompetenser i hög utsträckning. De två första kurserna i utbildningen som den beskrivs ovan motsvarar också direkt kursen Ledarskap i församlingen (7,5 hp) som ges vid Örebro teologiska högskola. Man kan därför examineras inom ramen för högskolan i dessa delar.

Det faktum att läranderesultaten är så omfattande gör det svårt att få en samlad bild av kvalifikationsnivån för utbildningen. Det är oklart om att "ha blivit tryggare i sin ledarroll" eller "visa utvecklad ledarförmåga och yrkeskompetens utifrån utvalda områden i terminsöverlåtelse och loggbok" är läranderesultat eller utbildningsresultat. Dock ser lärandemålen på det hela taget ut att innehålla tydliga riktlinjer för självständighet, något som ofta saknas i de kartlagda lärande-resultaten.

Malmö Folkhögskola

Antal yrkesutbildningar: 1

Malmö Entreprenörprogram, Bas & Plus

Omfattning	15 veckor
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Distans/Online
Studietakt	Basprogrammet är heltid, Plusprogrammet är halvtid
Preliminär SeQF-nivå	5
Status lärandemål	Kan utvecklas
Förkunskaper	Vi har inga krav på förkunskaper. För Basprogrammet skall man däremot ha en verksamhet/ett företag igång eller vara väldigt nära att starta. För Plusprogrammet skall man varit igång med sin verksamhet/sitt företag i minst 2 år. Programmet bygger helt och hållet på ett coachande förhållningsätt så man behöver även vara öppen för coaching.

Varje program består av 12 unika deltagare vilket innebär att varje program därför också blir unikt. Vi utgår helt och hållet från deltagarna, deras kunskapsnivå och var i sitt företagande de befinner sig och vilka utmaningar var och en står inför.

I Malmö Entreprenörprogram består kompetens av tre delar; Kunskap, Erfarenhet och Personlig egenskap/drivkraft.

Kunskap:

Vi utgår ifrån att de behöver viss baskunskap och har därför föreläsning vid varje kurstillfälle.

Erfarenhet:

Vid varje tillfälle ger varje deltagare sig själv en hemuppgift till nästa träff. Var och en i gruppen arbetar mellan träffarna med sitt företag/sin verksamhet och sin hemuppgift och får på det sättet ny erfarenhet och nya insikter. Detta är varför deltagarna måste ha ett företag/en verksamhet att jobba med. Malmö Entreprenörprogram bygger på att "på riktigt" förankra kunskap och därmed få befast kunskap och erfarenhet.

Personlig egenskap/drivkraft:

Vi coachar på deras hemuppgifter, utmaningar, upplevelser och insikter och de får i coachningen syn på sina personliga egenskaper som tex pro-aktivitet, självledarskap, mod, struktur och kreativitet mm.

Kommentarer och rekommendationer

Utbildningen har stort fokus på vad deltagarna behöver, det framgår också i det sätt som skolan formulerat läranderesultatet för utbildningen. Stora delar av läranderesultatet beskriver också snarare upplägg på utbildningen snarare än läranderesultat. Det framgår att man lär ut vissa "baskunskaper" inom ramen för utbildningen. Dessa borde vara möjliga formuleras som tydliga läranderesultat på ett avgränsat och konkret sätt. För lärandemål som snarare är anpassade efter den studerande, som man alltså inte känner till på förhand, skulle man kunna använda någon formulering i stil med att man ska ha "specialiserade kunskaper i ett ämne inom berör den studerandes yrkesutövande som den studerande själv valt att fördjupa sig i" eller liknande. Dock bör den typen av generiska formuleringar bara användas där det krävs.

Munka Folkhögskola

Antal yrkesutbildningar: 2

Lärarassistent

Omfattning	1 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Distans
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	5
Status lärandemål	Kan utvecklas
Förkunskaper	Gymnasieexamen - använder också formuleringen "kräver goda kunskaper i svenska språket, både skriftligt och muntligt" som förkunskapskrav

Efter fullgjord utbildning ska den studerande

- Inom området psykologi ha grundläggande kunskaper om barn och ungdomars utveckling, arbetsgruppens psykologi och socialpsykologi.
- Ha goda kunskaper om begrepp, definitioner och metoder inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och hur man tillämpar dessa.
- Inom området pedagogik ha grundläggande kunskaper om utvecklings- och lärandeteorier, genuspedagogik, lärmiljöer.
- Ha goda kunskaper om ledarskap och grupprocesser i skolans vardag, värderingar och attityder samt hur man främjar en god psykosocial studiemiljö.
- Ha grundläggande kunskaper i samtalsmetodik.
- Ha förståelse och kunskap om kulturmöten.
- Kunna utföra vissa administrativa arbetsuppgifter, förbereda IT-utrustning för lektioner samt kunna hantera viss digital dokumentation.
- Ha kunskap om det svenska skolsystemets uppbyggnad och organisation samt de styrdokument som reglerar det.
- Ha kunskaper om de grundläggande värden som förskolans och skolans värdegrund omfattar.
- Ha kunskap om hur man bemöter hot och våld inom skolan och hur man arbetar med konflikthantering.
- Ha grundläggande kunskaper om hur man, i sin yrkesroll, uttrycker sig på ett korrekt sätt i skrift och tal.
- Ha genomfört en fältstudie inom ett ämnesområde med relevans för kommande yrkesprofession.

Kommentarer och rekommendationer

Har stort fokus på teoretiska delar, mindre på praktiska. Eller i andra termer; stort fokus på kunskaper, mindre på färdigheter och kompetenser. Det kunskapsmässiga innehållet framstår som mer kvalificerat än de som handlar om färdigheter och kompetenser. Utredaren anser att innehållet för de kunskapsmässiga lärandemålen preliminärt motsvarar SeQF-nivå 5. Dock behöver dokumentationen för lärandemålen kring självständighet och planering förtydligas och utvecklas för att kunna nivå placeras.

Det sista lärandemålet ser ut som innehåll i utbildningen eller ett utbildningsmål; "Ha genomfört en fältstudie inom ett ämnesområde med relevans för kommande yrkesprofession". Beskriver ett moment den studerande ska ha genomfört, snarare än beskrivningen av lärande.

Hälsocoachutbildning

Omfattning	1,5 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	5
Status lärandemål	Kan utvecklas
Förkunskaper	Gymnasieexamen

Efter fullgjord utbildning ska den studerande

- inneha förståelse för hälsoinriktade perspektiv för att understödja individen genom hälso- och livsstilscoaching
- inneha kompetens för att arbeta som kostrådgivare
- inneha kompetens för att arbeta som hälsoinriktad personlig tränare
- inneha kompetens att arbeta som stresscoach
- kunna möta och utveckla individen genom metoden ACT - acceptance and commitment therapy (training)
- kunna arbeta som diplomerad massör och utföra Svensk klassisk massage
- kunna tillämpa ett coachande förhållningssätt i rollen som kostrådgivare, personlig tränare, stresscoach och massör
- inneha specialiserade kunskaper inom områdena anatomi, fysiologi, kost och näringslära, kommunikation/coaching, fysisk aktivitet och träningslära, samt kan tillämpa dessa kunskaper vid hälso-, stresscoachning, kostrådgivning, personlig träning/fysisk aktivitet och föreläsningar
- kunna redogöra för begrepp, definitioner, modeller och metoder inom området hälsoarbete, friskvård och folkhälsa
- ha förmåga att kritiskt tillskansa sig ny information genom ett källkritiskt perspektiv samt ha insyn i den vetenskapliga procedurernas betydelse för att söka kunskap

- inneha specialiserade kunskaper inom hälsopsykologi såsom förståelse och kunskap
- för olika grupper och gruppprocesser samt veta vilket sätt de olika processerna påverkar såväl gruppens som individens upplevda hälsa
- om vilka livsbetingelser samt beteendeprocesser som påverkar individens upplevelse av hälsa samt grad av livskvalitet och kan förklara varför individen rör sig mellan ohälsa och hälsa
- inneha kännedom om människans ursprung och utveckling och kan sätta hälsa och livskvalité i ett evolutionärt perspektiv
- fått utvecklad kännedom samt användbara redskap inom ämnesområdena starta eget, marknadsföring samt
- sälj/konsultation.

Kommentarer och rekommendationer

Mycket bra att delar av lärandemålen använder formuleringar som liknar beskrivningsorden inom SeQF, t.ex. formuleringen "specialiserade kunskaper...". Det gör det enklare att nivåplacera dessa kunskaper i enlighet med SeQF. Dock är det viktigt att komma ihåg att det faktiska innehållet, så som det ser ut i undervisningen i utbildningen, också ska motsvara just "specialiserade" kunskaper givet ämnesområdet.

Lärandemålen innehåller pseudobeskrivningar, t.ex. "ska kunna arbeta som...". Denna typ av formulering innehåller inte konkreta uppgifter som går att nivåplacera. Detta kan snarare betraktas som utbildningsmål än som lärandemål. Ett mål med utbildningen är att man efter avslutad och avklarad utbildning ska kunna arbeta som t.ex. kostrådgivare, men det är inte en beskrivning av lärande. Dessa beskrivningar säger att man ska ha "kompetens för att arbeta som...". Här vore det bra om det framkommer tydligare vilken typ av självständighet som tillåter detta. Dessa formuleringar döljer också ev. färdigheter. Dessa formuleringar kan sönderdelas för att tydligare visa på vilka färdigheter och kompetenser kvalifikationen innehåller.

Det finns också viss vaghet bland läranderesultatet. "Sälj/konsultation" är vagt och behöver förtydligas.

I övrigt speglar lärandemålen i hög grad beskrivningsorden för SeQF-nivå 5.

Skurups Folkhögskola

Antal yrkesutbildningar: 6

Filmlinjen

Omfattning	2 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	5
Status lärandemål	Bristfälliga
Förkunskaper	3-årig gymnasiekompetens

Inriktad på produktion och konstnärligt uttryck. Utbildningen utgår från den personliga kreativiteten och kursdeltagarens förmåga att uttrycka sig i film. Genom hela utbildningen varvas teori och analys med praktiskt filmskapande i syfte att förena tekniskt hantverkskunnande med berättelse och innehåll.

På hemsidan står också följande:

På Filmlinjen lär du dig att:

- Skriva manus, producera och regissera
- Fotografera, ta ljud, klippa och postproducera
- Arbeta kritiskt och konstruktivt med visioner
- Kommunicera konstnärliga idéer
- Utveckla din egen röst och ditt eget språk
- Öva, experimentera, misslyckas och lyckas
- Arbeta självständigt och i team

Kommentarer och rekommendationer

Utbildningen ges på eftergymnasial nivå och framstår som ambitiös. Beskrivningarna kring vad utbildningen innehåller beskriver dock i hög grad vilken typ av innehåll den studerande kan förvänta sig samt upplägg för utbildningen. I detta fall utgår nivåplaceringen från skolans egen bedömning.

Journalistlinjen

Omfattning	1 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden

Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	5
Status lärandemål	Bristfälliga
Förkunskaper	3-årig gymnasiekompetens

Praktisk yrkesförberedande utbildning i journalistikens hantverk för tidning, radio, TV, webb och produktionsbolag. Det praktiska går framför det teoretiska. Vi strävar efter att arbeta med konkreta uppgifter så gott som varje dag. Du lär dig helt enkelt det journalistiska hantverket, både i skolan och under praktiken på åtta veckor som ligger på vårterminen.

På hemsidan står också följande:

Utbildningsmoment:

- Journalistikens grunder
- Journalistik och webb
- Journalistik och sociala medier
- Journalistik och radio
- Journalistik och rörlig bild
- Nyhetsvärdering
- Journalistikens lagar och regler
- Praktik
- Slutarbete

Kommentarer och rekommendationer

Det är oklart på vilken nivå utbildningen bör placeras utifrån både de inrapporterade läranderesultatet och det som framgår på utbildningens hemsida. Även för denna utbildning beskrivs snarare innehåll och upplägg på utbildningen än läranderesultat. Men av förkunskaperna kan förmodas att utbildningen är eftergymnasial.

Skrivpedagoglinjen

Omfattning	1 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Distans
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	5
Status lärandemål	Bristfälliga
Förkunskaper	3-årig gymnasiekompetens

Eftergymnasial utbildning som riktar sig till personer som tidigare gått skrivartutbildning och/eller har dokumenterad skriverfarenhet. Målsättning för utbildningen är att utveckla kompetens att leda skrivarkurser och handleda andra i

skrivande genom kunskap om det litterära skrivandets metodik och pedagogik. I kursen ingår undervisningspraktik som ett obligatoriskt moment.

På hemsidan står också följande:

Utbildningsmoment

Skrivpedagogik och metodik

Skrivpedagogiken omfattar dels en teoretisk orientering om skrivprocessen med särskild betoning på litterärt skrivande, dels en metodisk del som innehåller både utvecklandet av kreativa övningar och stödjande handledning. Under året förväntas deltagarna praktisera som skrivlärare, planera och genomföra ett kortare undervisningsförlopp.

Eget skrivprojekt

Kursdeltagarna arbetar under året med ett eget större skrivprojekt. Här ingår gemensam textkritik. Diskussion av stil och form står i centrum. Enstaka skrivuppgifter ingår också i detta moment.

Litteratur och poetik

Gemensamma litteraturstudier och textanalys är en viktig del av kursen. Både ny och äldre skönlitteratur ingår i litteraturlistan, dessutom ett verk av eget val inom olika genrer. Den skrivpedagogiska och skönlitterära delen knyts ihop genom metodiska övningar i hur skönlitteratur kan användas vid skrivundervisning.

Kommentarer och rekommendationer

Utbildningen har som förkunskapskrav att den studerande har en gymnasieexamen. Det ger anledning att tro att utbildningen också är eftergymnasial, vilket skolan också uppger. Det finns några saker att ta fasta på i beskrivningen av läranderesultaten; man ska leda skrivarkurser och själva kunna handleda andra i skrivande. Man ska även efter avslutad utbildning ha tillgodgjort sig undervisningspraktik.

RockmusikERlinjen

Omfattning	1-2 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	5
Status lärandemål	Bristfälliga
Förkunskaper	3-årig gymnasiekompetens

Eftergymnasial utbildning som är en variant av Rockmusiklinjen med en yrkesinriktad profil. Den är till för dem som vill spela i grupp samtidigt som du

utvecklar din kunskap om musikeryrket. Linjerna ger fördjupning i yrket som musiker genom individuellt utformad undervisning i marknadsföring, ekonomi, bokning av konserter, analysering av musikerlivet, produktion av demo-CD och PR-material.

På hemsidan står också följande:

Utbildningsmoment

- Ensemblespel
- Individuell undervisning på huvudinstrument
- Musikteori
- Gehör
- Traditionsstudier
- Inspelningsteknik
- Spelveckor
- Uppspelsveckor
- Projektstudier
- Studioinspelning
- Låtskrivning
- Repertoarkännedom
- Undervisning av gästlärare

Kommentarer och rekommendationer

Skolan uppger att utbildningen ligger på eftergymnasial nivå och en gymnasieexamen krävs för att anses behörig. Skurups Folkhögskolas musikutbildningar har mycket hög status och anseende bland musiker i Sverige. Väldigt lite av de inskickade läranderesultaten är möjliga att basera en nivåplacering i kvalifikation på. Det samma gäller för de uppgifter som är hämtade från utbildningens hemsida.

JazzmusikERlinjen

Omfattning	1-2 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	5-6
Status lärandemål	Bristfälliga
Förkunskaper	3-årig gymnasiekompetens + särskilda prov.

Eftergymnasial utbildning, en variant av Jazzmusiklinjen med en yrkesinriktad profil. Den är till för dem som vill spela i grupp samtidigt som du utvecklar din kunskap om musikeryrket. Linjerna ger fördjupning i yrket som musiker genom

individuellt utformad undervisning i marknadsföring/ekonomi, bokning av konserter, analysering av musikerlivet, produktion av demo-CD och PR-material.

På hemsidan står också följande:

Utbildningsmoment

- Ensemblespel
- Individuell undervisning på huvudinstrument
- Musikteori
- Gehör
- Studioinspelning som del av uppspel
- Konsertveckor
- Repertoarkännedom
- Jazzmusikhistoria
- Storband
- Uppspelsveckor
- Undervisning av gästlärare

Kommentarer och rekommendationer

Skurups jazzmusikerlinje är ansedd som en av de absolut bästa folkhögskoleutbildningarna för afroamerikansk musik i Sverige, om inte den bästa. Utbildningen har gott anseende och renommé. Dock är läranderesultatet så som de är beskrivna här svåra att nivå placera. Skolan uppger att utbildningen är eftergymnasial. Utredaren tror att utbildningen är mycket kvalificerad. Detta kan dock uttryckas betydligt bättre i de läranderesultat som beskriver vilka kunskaper, färdigheter och kompetenser den studerande har efter avslutad utbildning.

FolkmusikERlinjen

Omfattning	1-2 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	5
Status lärandemål	Bristfälliga
Förkunskaper	3-årig gymnasiekompetens

Eftergymnasial utbildning som är en variant av Folkmusiklinjen och har en yrkesinriktad profil. Här ingår ämnen som marknadsföring, företagande och ekonomi. Utbildningen är för dem som redan har folkhögskolekompetens eller liknande och som vill fördjupa sina kunskaper om musikeryrket.

På hemsidan står också följande:

Utbildningsmoment

- Ensemble
- Individuell undervisning på huvudinstrument
- Folkmusikteori
- Gehör
- Lyssning med folkmusikkunskap, historia och genrekännedom
- Dans
- Uppspelsveckor
- Projektveckor
- Gästlärarveckor
- Samarbeten med andra linjer, med andra folkhögskolor, musikhögskolor och musikskolor

Kommentarer och rekommendationer

Även för denna utbildning är läranderesultaten svåra att nivåplacera. Skolan uppger själva att utbildningen är eftergymnasial. Utredaren ser ingen anledning att så inte är fallet.

Sundgårdens Folkhögskola

Antal yrkesutbildningar: 4

Elevassistent/Personlig assistent

Omfattning	1 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	5
Status lärandemål	Kan utvecklas
Förkunskaper	Gymnasieexamen

Kursinnehåll:

- Styrdokument och lagar
- Olika pedagogiska inriktningar
- Motiverande samtal
- Beteendeanalys
- Kommunikation
- Lågaffektivt bemötande och ART (Aggression Replacement Training)
- Psykologi
- KRT - Kreativt reflekterande tänkande
- Funktionsnedsättningar/Funktionsvariationer
- Teckenspråk, grundkurs
- Omvårdnad
- Hjälpmedel
- Kost & hälsa
- Examensarbete

Efter fullgjord utbildning ska den studerande ha grundläggande kunskaper om barn och ungdomars utveckling, arbetsgruppens psykologi och socialpsykologi, samt:

- Ha goda kunskaper om begrepp, definitioner och metoder inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och hur man tillämpar dessa.
- Ha grundläggande kunskaper inom utvecklings- och lärandeteorier, genuspedagogik och lärmiljöer.
- Ha goda kunskaper om ledarskap och grupprocesser i skolans vardag, värderingar och attityder samt hur man främjar en god psykosocial studiemiljö.
- Ha grundläggande kunskaper i samtalsmetodik. Ha förståelse och kunskap om kulturmöten.
- Kunna utföra vissa administrativa arbetsuppgifter, förbereda IT-utrustning för lektioner samt kunna hantera viss digital dokumentation.

- Ha kunskap om det svenska skolsystemets uppbyggnad och organisation samt de styrdokument som reglerar det.
- Ha kunskaper om skolans värdegrund. Ha kunskap om hur man bemöter hot och våld inom skolan och hur man arbetar med konflikthantering.
- Ha grundläggande kunskaper om hur man, i sin yrkesroll, uttrycker sig på ett korrekt sätt i skrift och tal.
- Ha genomfört en fältstudie inom ett ämnesområde med relevans för kommande yrkesprofession.

Kommentarer och rekommendationer

Stort fokus i beskrivningen av läranderesultaten är på kunskaper. Det skulle vara till fördel för denna beskrivning med mer innehåll som beskriver vilka färdigheter och kompetenser som den studerande ska ha tillgodogjort sig efter avslutad utbildning. Läranderesultaten verkar spreta i avseende på nivå, eller i termer av SeQF, uppvisa sk. "bäst överensstämmer" snarare än "helt överensstämmer". Delar av utbildningens läranderesultat verkar inte vara tydligt eftergymnasiala, t.ex. "förbereda IT-utrustning" eller "ha kunskap om det svenska skolsystemets uppbyggnad". Samtidigt har utredaren inte djup insyn i dessa delar och systemet ger möjligheten att ha viss variation i nivå för läranderesultaten i en utbildning. Mycket av läranderesultaten framstår dock som välformulerade och kvalificerade i enlighet med SeQF-nivå 5. Något läranderesultatet, som "ha genomfört en fältstudie inom ett ämnesområde" uttrycker snarare ett utbildningsmål än ett läranderesultat.

Språk- och lärarassistent

Omfattning	1 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	5
Status lärandemål	Kan utvecklas
Förkunskaper	Gymnasieexamen, med svenska som andraspråk. Språkkunskaper som motsvarar svenska 1 eller svenska som andraspråk 1. Goda kunskaper i det egna modersmålet.

Kursinnehåll:

- Språkfärdighet/svenska i tolkning, tolketik och tolkningsteknik
- Informations- och kommunikationsteknik- IKT
- Skolans organisation, skollagen, olika skolformer, lär- och kursplaner, juridik och villkor samt etik och värdegrund i den svenska skolan
- Administration

- Kommunikation/konflikthantering - relationsskapande
- Psykologi - utvecklingspsykologi, sociologi samt ledarskap
- Pedagogik, lärandet och olika lärstilar
- Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar
- Yrkesrollen och praktik

Efter fullgjord utbildning ska den studerande ha grundläggande kunskaper om barn och ungdomars utveckling, arbetsgruppens psykologi och socialpsykologi, samt:

- Ha goda kunskaper om begrepp, definitioner och metoder inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och hur man tillämpar dessa.
- Ha grundläggande kunskaper inom utvecklings- och lärandeteorier, genuspedagogik och lärmiljöer.
- Ha goda kunskaper om ledarskap och grupprocesser i skolans vardag, värderingar och attityder samt hur man främjar en god psykosocial studiemiljö.
- Ha grundläggande kunskaper i samtalsmetodik. Ha förståelse och kunskap om kulturmöten.
- Kunna utföra vissa administrativa arbetsuppgifter, förbereda IT-utrustning för lektioner samt kunna hantera viss digital dokumentation.
- Ha kunskap om det svenska skolsystemets uppbyggnad och organisation samt de styrdokument som reglerar det.
- Ha kunskaper om skolans värdegrund. Ha kunskap om hur man bemöter hot och våld inom skolan och hur man arbetar med konflikthantering.
- Ha grundläggande kunskaper om hur man, i sin yrkesroll, uttrycker sig på ett korrekt sätt i skrift och tal.
- Ha genomfört en fältstudie inom ett ämnesområde med relevans för kommande yrkesprofession.

Kommentarer och rekommendationer

Denna utbildning har identiska läranderesultat som utbildningen till Elevassistent/Personlig assistent. Dock har utbildningarna inte riktigt samma kursinnehåll. Det är en fördel om läranderesultaten speglar det kursinnehåll som utbildningen har, då dessa är en direkt konsekvens av just kursinnehållet. Det är dock inte konstigt att en elevassistentutbildning och en lärarassistentutbildning har mycket överlappande innehåll. Eftersom läranderesultaten är identiska, se ytterligare kommentarer för utbildningen Elevassistent/Personlig assistent.

Vårdbiträde

Omfattning	1 år
Utbildningsform	Folkhögskola

Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	4
Status lärandemål	Kan utvecklas
Förkunskaper	Grundskoleexamen

Kursen ger gymnasiebehörighet med inriktning vårdbiträde. Slutförd kurs ger behörighet att studera vidare till undersköterska. Ger behörighet till arbete som vårdbiträde inom exempelvis äldreomsorg, hemtjänst, sjukvård, LSS-boenden, daglig verksamhet eller särskilt boende.

Utbildningen Allmän kurs med vårdbiträdesinriktning vänder sig till dig som vill stödja och vårda människor som är sjuka eller av andra anledningar är i behov av hjälp och stöd, t. ex. med dagliga rutiner och praktiskt omsorgsarbete. Fokus ligger på att bemöta brukare/patienter med respekt för den enskilda individens behov och förutsättningar samt anpassa vårdrutiner och personlig omvårdnad.

Kursen ger:

- Behörighet som vårdbiträde
- Behörighet till vidare studier mot yrket som undersköterska.

Kursinnehåll:

- Hälsopedagogik
- Medicin 1
- Etik och människans livsvillkor
- Psykiatri
- Psykologi
- Vård och omsorgsarbete 1 och 2
- Vård och omsorg vid demenssjukdom
- Specialpedagogik
- Äldres hälsa och livskvalitet
- It i vård och omsorg
- Socialpedagogik
- Vård och omsorgsarbete vid demens
- Projektarbete
- Samhällskunskap
- Arbetsmiljö

Kommentarer och rekommendationer

En tydlig och avgränsad utbildning, som motsvarar första året på gymnasieskolans vård- och omsorgsprogram. Kurser inom utbildningen är också de kurser som ges inom gymnasieskolans nationella program. För dessa läranderesultat borde man

kunna använda de som finns på skolverkets hemsida, och på så sätt komplettera de formuleringar som använts för läranderesultaten för utbildningen.

Undersköterska

Omfattning	2 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	4
Status lärandemål	Kan utvecklas
Förkunskaper	Grundskoleexamen

Utbildningen motsvarar gymnasieskolans tvååriga vård- och omsorgsprogram, och läses blockvis över två år. Under hela utbildningen ges möjlighet att utveckla det svenska språket både i undervisning och i språkstöd. Värdegrundsfrågor är centrala under hela utbildningen likaså ett etiskt förhållningssätt med god uppförandekod. Utbildningen är planerad att ges från och med höstterminen 2021.

Kursen ger:

- Behörighet som undersköterska
- Behörighet till vidare studier mot yrket som sjuksköterska

Kursinnehåll:

- Hälsopedagogik
- Medicin 1
- Etik och människans livsvillkor
- Psykiatri
- Psykologi
- Vård och omsorgsarbete 1 och 2
- Vård och omsorg vid demenssjukdom
- Specialpedagogik
- Äldres hälsa och livskvalitet
- It i vård och omsorg
- Socialpedagogik
- Vård och omsorgsarbete vid demens
- Projektarbete
- Samhällskunskap
- Arbetsmiljö

Samt tre praktikperioder, APL, i olika verksamheter inom äldreomsorg och hemtjänst.

Kommentarer och rekommendationer

Utbildningen motsvarar gymnasieskolans vård- och omsorgsprogram. Kurser inom utbildningen är också de kurser som ges inom gymnasieskolans nationella program. Dock nämns samma kursinnehåll som för den ettåriga utbildningen till vårdbiträde, vilket kan skapa förvirring. Även för denna utbildning kan man använda de läranderesultat som finns på skolverkets hemsida.

Önnestads Folkhögskola

Antal yrkesutbildningar: 3

Lärarassistentutbildning

Omfattning	1 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	4-5
Status lärandemål	Bristfälliga
Förkunskaper	Slutbetyg från gymnasiet eller motsvarande samt Svenska 2. Meriterande är arbetslivserfarenhet (minst 1 år sammanhängande). Komplett ansökan ska innehålla: - Personligt brev där det framgår vilka mål du har med kursen och vad du hoppas få ut av den - Betyg - CV

Lärandemål

En lärarassistent från Önnestad folkhögskola blir specifikt utbildad till att hjälpa med att hantera konflikter och att se till att alla elever blir sedda och hörda, och får det stöd de har behov för. Lärarassistenten kan även bidra till att skapa en bra gruppdynamik och sammanhållning, och även motverka mobbning och utanförskap. Lärarassistentens uppdrag är dessutom att vara en extra resurs, trygghet och stöd, i klassrummet, i korridoren och på rasterna. Lärarassistenten kan även hjälpa läraren med att förbereda inför en lektion och att leda klassen.

Andra uppgifter lärarassistenten kan bidra med är till ex: Frånvarorapportering, att förbereda teknisk utrustning inför undervisning, att åka med på utflykter, att vara extra rast- eller matvakt och att erbjuda studiestöd till eleverna. Lärarassistenten kan även vara behjälplig med att rätta enkla prov enligt överenskommelse med läraren.

Lärarassistenten har under sin utbildning fått en grundläggande pedagogisk utbildning som rustar dem till att arbeta i skolan och vara det stöd som lärare och elever behöver.

Kommentarer och rekommendationer

Stora delar av de inrapporterade läranderesultaten beskriver snarare utbildningsmål eller tänkta arbetsuppgifter för en lärarassistent. Det är därför svårt att bedöma på

vilken kvalifikationsnivå denna examen befinner sig. Noteras kan att många av de ansökningar som inkommit till Myndigheten för yrkeshögskolan de senaste åren, förra året lejonparten, har fått avslag på att man myndigheten tycker att man inte tydligt visar hur utbildningen bygger vidare på gymnasieskolans nationella program. Därför har dessa utbildningar inte ansetts vara eftergymnasiala. Det program som avses är Barn- och fritidsprogrammet som har en utgång till Elevassistent.

Några av de arbetsuppgifter som nämns framstår inte heller som kvalificerade, även om det är svårt att avgöra vilken typ av kunskaper, färdigheter och kompetenser som krävs för att kunna vara t.ex. rastvakt eller åka på utflykter med elever. Att erbjuda studiestöd till eleverna framstår som mer kvalificerat.

Se också allmänna rekommendationer kring behörighet, urval och tillträde till utbildningen under rubriken Slutsatser.

Socialpedagog

Omfattning	2 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	5
Status lärandemål	Kan utvecklas
Förkunskaper	Slutbetyg från gymnasiet eller motsvarande – Lägst behörighet till yrkeshögskola – Sv 2 – Drogfri minst 3 år – Ett bifogat CV med dina arbetslivserfarenheter – Till din ansökan ska du bifoga ett personligt brev.

Lärandemål

Utbildningen har många delmoment. Nedan redogörs för delkursernas lärandemål

1.1 Världsbilder – livsåskådning

- Efter genomgången delkurs förväntas Du ha fått ökad kunskap i världsbilder människosyn, livsåskådning och dess påverkan på individ och samhälle.

1.2 Den sociala omsorgens aktörer och målgrupper

1.3 Behandlingsarbetets grundvärden, etik och förhållningssätt

1.4 Attityder, egenskaper och lämplighet i socialt arbete

Efter genomgången delkurs förväntas Du

- ha förståelse för behandlingsarbetets påverkan av attityder och egenskaper
- kunna reflektera över ditt och andras förhållningssätt i socialt arbete

2.1 Lagstiftning och styrdokument**2.2 Lagstiftning inom socialt arbete, från anmälan till åtgärd, uppföljning och samverkan****2.3 Dokumentation****2.4 Trygg och säker behandlings- och arbetsmiljö**

Efter genomgången delkurs förväntas Du

- ha grundläggande kunskaper om socialtjänstlagen
- ha kännedom om socialtjänstens uppdrag och samverkan
- ha kunskap om dokumentation och ärendets gång inom socialtjänsten
- känna till riktlinjer kring journalföring och annan dokumentation
- Skyldigheter och rättigheter

3.1 Sociologi**3.2 Retorik- kommunikation**

Efter genomgången delkurs förväntas Du

- ha förståelse för hur händelser kan påverka individ, grupp och samhälle
- ha en grundläggande kunskap om politiska ideologier och dess framväxt
- kunna ha ett inter kulturellt perspektiv på samhället
- fått uttrycka dig i tal och skrift

3.3 Offentlig förvaltning – kommun/region/stat**3.4 Kriminologi**

Efter genomgången delkurs förväntas Du

- ha insikt i kriminologi som ämne
- ha ökad kunskap om straff och dess verkan
- ha ökad insikt om brott, dess orsak och uppkomst
- ha ökad insikt om kriminella tankemönster

4.1 Psykologins grunder – psykisk hälsa och ohälsa**4.2 Psykiatrins grunder**

Efter genomgången delkurs förväntas Du

- ha grundläggande kunskaper i psykologi och psykiatri
- kunna reflektera över din egen användning av psykologiska begrepp
- ökad förståelse för kopplingen mellan psykologiska teorier och behandlingsmodeller
- ha kännedom om hur psykologi används i olika behandlings situationer
- ha utvecklat din förmåga att analysera, reflektera och kritiskt granska psykologisk
- teorier och artiklar

4.3 Socialpsykologi

Efter genomgången delkurs förväntas Du

- ha grundläggande kunskaper om gruppens- och arbetsgruppens psykologi
- ha kunskap om olika former av ledarskap
- ha kunskap om olika roller i en grupp

- få en insikt i hur individer påverkar gruppen och hur grupper påverkar individen

4.4 Nya perspektiv på dig själv och andra

Efter genomgången delkurs förväntas Du

- kunna reflektera över sina egna och andras uppväxt- och levnadsförhållanden
- ha erfarenhet och kunskap i att hantera olika mötes- och diskussionsformer
- kunna skriva en personlig målformulering och ha kunskaper för att starta en förändringsprocess i syfte att nå ett uppsatt mål
- ha förbättrat sina färdigheter i att prata inför andra och aktivt lyssna till andra
- kunna se din egen historias påverkan på den egna personen och kunna inta ett professionellt förhållningssätt till detta
- att kunna förstå och tydliggöra hur människors olika bakgrunder och tidigare erfarenheter kan påverka människor på olika sätt
- kunna göra och redovisa en strukturerad livsplan
- att ha utvecklat din förmåga i att vara en aktiv lyssnare

4.5 KBT, introduktion i kognitiv beteendeterapi

Efter genomgången delkurs förväntas Du

- ha kunskap om inlärningsteori inom KBT
- ha utvecklat din förmåga att analysera och reflektera över personers beteende
- kunna göra en funktionell analys och förstå behandlingsarbetets insatser utifrån en beteendeanalys
- ha goda kunskaper i hur KBT behandling går till

4.6 Lågaffektivt bemötande och konflikthantering

Efter genomgången delkurs förväntas du:

- ha kunskaper om och i praktiska situationer agera utifrån lågaffektivt bemötande
- ta ansvar för situationen
- ställa realistiska krav
- göra anpassningar som främjar samarbete
- visa respekt och empati
- ta hänsyn till känslor och deras kraft
- lösa problem
- ha ett mjukt förhållningssätt

4.7 Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar

(arbetet med beskrivning pågående)

5.1 Socialpedagogik

5.2 Pedagogiskt drama

Efter genomgången delkurs förväntas Du

- ha kunskap om socialpedagogik dess rötter, innehåll och förhållningssätt

- ha en ökad insikt i folkbildning dess innehåll och samband med socialpedagogik
- fått förståelse och prövat pedagogiskt drama som metod

5.4 Alkohol- och narkotikaproblem

Efter genomgången delkurs förväntas Du

- Ha grundläggande kunskaper om viktiga förklaringsmodeller till missbruk och beroende
- Ha grundläggande kunskaper om olika missbrukspreparat
- Ha grundläggande kunskaper om narkotikahandel och narkotikapolitik

5.5 Medveten närvaro

Efter genomgången delkurs förväntas Du

- ha kunskap om betydelsen med medveten närvaro
- ha kunskap om hur man i behandling arbetar med medveten närvaro
- ha ökat din förmåga att agera medvetet, att befinna sig i nuet

5.7 DBT – dialektisk beteendeterapi

Efter genomgången delkurs förväntas Du

- ha förståelse för arbetsmetoden som genomsyrar dialektiken mellan acceptans och förändringsarbete
- ha kunskap om hur man i praktiken arbetar med DBT i behandling
- ha kunskap om betydelsen med medveten närvaro

5.8 Motiverande samtal

Efter genomgången delkurs förväntas Du

- Ha grundläggande kunskaper och färdigheter för att självständigt genomföra ett MI-samtal
- Ha kunskaper i aktuella frågor kring MI och var Du kan hitta aktuell information om MI nationellt och internationellt

5.9 Aktuella behandlingsmetoder och modeller

Efter genomgången delkurs förväntas Du

- ha en grundlig kunskap om olika behandlingsmodeller
- ha kunskap om evidens och bevaka utveckling inom olika behandlingsmodeller

Projektarbete/Fördjupningsarbete/Vetenskaplig grundsyn

Efter genomgången kurs förväntas du

- kunna ingå i en ledningsgrupp; beslutsfattande, organisation och förberedelse
- övriga lärandemål som ingår i respektive projekt

6.1 SPL-Socialpedagogiskt lärande

Efter genomgången delkurs förväntas Du

- ha en större förståelse för vad SPL är och de vinster man kan göra när man använder det i socialpedagogiska sammanhang
- få ökad kunskap och färdighet genomföra aktiviteter för mindre grupper
- ökad förmåga att anpassa aktiviteter och genomförande av dessa till specifik grupp
- skapa gemenskap, handskas med eventuella konflikter etc

6.2 Äventyrspedagogik – som metod vid teambuilding

Efter genomgången delkurs förväntas Du

- ha en större förståelse för vad äventyrspedagogik är och de vinster man kan göra när man använder det vid "teambuilding" och "kick off"
- få en ökad kunskap om utrustning i samband med vandring
- få ökad kunskap i mat och mathållning för en stor grupp
- få en ökad färdighet i friluftsliv
- få ökad kunskap och färdighet genomföra en veckas aktiviteter för 40-50 st; kollektiv matlagning, skapa gemenskap, handskas med eventuella konflikter etc
- få ökad kunskap hur karta och kompass fungerar
- få ökad färdighet i att vistas i naturen

6.3 Samhällsdebatt i praktiken – Socialpedagogik i fokus

Efter genomgången kurs förväntas du

- kunna förbereda och genomföra ett större forum/konferens
- kunna "svepa över" ett samhällsklimat och summera en problemställning
- kunna hantera press både när det gäller Pr och att väcka debatt
- se dig själv som en aktiv samhällsvarelse som parallellt med det socialpedagogiska arbetet ständigt medverkar till förändring och förbättring av samhället
- kunna uttrycka dig i tal och skrift i ett större sammanhang
- kunna moderera en debatt

Kurs 6.4 Att möta sökande till utbildningen

Efter genomgången delkurs förväntas du

- Ha en god förmåga att hantera och organisera en omfattande intervju
- Kunna vara en god värd och ta ansvar i ett större sammanhang
- På ett genomtänkt sätt värdera och jämföra andras förmågor, erfarenheter och kunskaper
- Kunna skapa en atmosfär av tillit och respekt för andras förmågor, erfarenheter och kunskap

6.5 Temaarbete

Efter genomgången delkurs förväntas Du

- Ha förbättrat Din förmåga att arbeta i grupp
- Ha fått träna på att snabbt skaffa en överblick kring ett komplext ämnesområde
- Ha förbättrat Din förmåga att redovisa inför en större grupp

- Ha kännedom om centrala verksamheter inom behandlingspedagogens arbetsområde

6.6 Fördjupningsarbete

Efter genomgången delkurs förväntas Du

- Kunna genomföra ett fördjupande arbete med högt ställda krav på struktur och innehåll
- Kunna skriva en uppsats enligt gängse krav
- Ha deltagit i redovisningar och fördjupat Din kunskap kring ämnen inom yrkesområdet

7.1 Åtta veckor LIA

Efter genomgången delkurs förväntas Du

- beskriva och problematisera verksamheten du är på
- beskriva klienternas/elevernas problembilder
- beskriva organisationen av den aktuella LIA platsen
- beskriva och problematisera kring de egna personliga styrkor och svagheter som tydliggjorts under LIA
- beskriva metodarbete som finns inom verksamheten

7.2 Fjorton veckor LIA

Efter genomgången delkurs förväntas Du

- på ett fördjupande och analyserande sätt beskriva och problematisera verksamheten vid LIA platsen
- ha följt en klients ärende genom behandlingsprocessen
- beskriva klienternas/elevernas problembilder
- beskriva organisationen av den aktuella LIA platsen
- beskriva och problematisera kring de egna personliga styrkor och svagheter som tydliggjorts under LIA
- på ett fördjupande och analyserande sätt kunna beskriva metodarbete som finns inom verksamheten

Kommentarer och rekommendationer

Av utrymmesskäl är dessa lärandemål nerkortade. Skolan har också inrapporterat genomförande och hur den studerande ska redovisa sina kunskaper, färdigheter och kompetenser. Lärandemålen är ibland vaga. Betrakta t.ex. "Ha förbättrat Din förmåga att arbeta i grupp". Det framgår i en sådan beskrivning inte vad den studerande ska ha tillgodogjort sig för kunskaper, färdigheter eller kompetenser för att bättre kunna arbeta i grupp. Det är också oklart från vilken typ av nivå man ska starta och vart man under utbildningens gång ska nå, man ska bara "förbättra" sin förmåga. Det finns också inslag som närmast låter som personliga egenskaper. T.ex. "Kunna skapa en atmosfär av tillit och respekt för andras förmågor, erfarenheter och kunskap". Skulle man bryta ner denna förmåga till tydliga kunskaper, färdigheter och kompetenser

skulle man undvika att få det att låta som personliga egenskaper och något man kan tillgodogöra sig under utbildningen.

Vård och omsorg

Omfattning	2 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	4
Status lärandemål	Uppfyller i hög grad
Förkunskaper	Grundskola eller motsvarande. Till ansökan ska bifogas ett personligt brev och grundskolebetyg eller motsvarande.

Mål med utbildningen

Efter avslutad utbildning ska deltagaren ha kvalifikationer för att arbeta inom vård och omsorg. Lärandemålen utgår från skolverkets kurser för de program-gemensamma ämnena. Dessa är:

- Medicin 1
- Etik och människans livsvillkor
- Psykiatri 1
- Psykologi 1
- Specialpedagogik 1 (med teckenspråksundervisning)
- Vård- och omsorgsarbete 1
- Vård- och omsorgsarbete 2
- Specialpedagogik 1
- Svenska
- Samhällskunskap
- Vård och omsorg vid demenssjukdom
- Äldres hälsa och livskvalitet
- Psykiatri 2
- Samhällsbaserad psykiatri
- Gymnasiearbete

Kommentarer och rekommendationer

Utbildningen avser att motsvara Vård- och omsorgsprogrammet inom gymnasieskolan. Därför uppger man också kurser från just Vård- och omsorgsprogrammet i sina inrapporterade läranderesultat. Noteras bör dock att kurser inte uttrycker läranderesultat, inte heller en beskrivning vart man ska kunna

arbete efter avslutad utbildning. Men på skolverket.se finns betydligt mer utförliga läranderesultat att luta sig mot.

Österlens Folkhögskola

Antal yrkesutbildningar: 2

Vård och omsorg

Omfattning	2 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	4
Status lärandemål	Kan utvecklas
Förkunskaper	Grundskoleexamen

Teoretiska lärandemål

Kunskaper

Vård- och omsorgsutbildningen är en yrkesutbildning. Deltagarna ska ha de kunskaper som behövs för att arbeta inom hälso- och sjukvård och socialtjänst. Utbildningen ska utveckla deltagarnas kunskaper om vård, omvårdnad och omsorg samt ge kunskaper om hälsa, ohälsa och funktionsnedsättning.

Inom vård och omsorg arbetar man med att bevara eller återställa människors hälsa och stödja deras förmåga att utveckla sina resurser. Arbetet utgår från en människosyn som betonar människors lika värde, mänsklig värdighet, livskvalitet och välbefinnande. Utbildningen ska därför utveckla elevernas kunskaper om människan i olika åldrar ur biologiska, psykologiska, sociala, kulturella och existentiella aspekter vid hälsa, ohälsa och funktionsnedsättning.

Stora delar av yrkesområdet regleras i lagar och andra författningar. Utbildningen ska därför ge deltagarna kunskaper om dessa bestämmelser.

Utbildningen ska ge kunskaper och insikter om arbetsmiljöns betydelse för fysisk, psykisk och social hälsa samt om hur man kan samverka för att skapa goda och jämlika arbetsförhållanden.

Färdigheter

Utbildningen ska utveckla deltagarnas färdigheter i vård, omvårdnad och omsorg samt ge kunskaper om hälsa, ohälsa och funktionsnedsättning.

Utbildningen ska ge deltagarna färdigheter i att utföra de arbetsuppgifter som förekommer inom området, såsom stöd och hjälp med personlig vård, medicintekniska uppgifter, hushållsuppgifter samt administrativa, sociala och socialpedagogiska uppgifter. Dessa arbetsuppgifter ska utföras på ett yrkesmässigt

sätt, dvs. etiskt, estetiskt, hygieniskt, rehabiliterande eller habiliterande, ergonomiskt och hälsofrämjande.

I vård och omsorg används it, digitala hjälpmedel och annan teknisk utrustning. Utbildningen ska därför bidra till att utveckla deltagarnas förmåga att använda digitaliseringens möjligheter inom för utbildningen relevanta yrkesområden.

Utbildningen ska utveckla elevernas färdigheter till muntlig och skriftlig kommunikation, eftersom det skapar en grund för ett gott samarbete samt för att kunna ge korrekt och komplex information till patienter och andra brukare. Ett rikt och nyanserat språk är dessutom ett redskap för reflektion och lärande.

Kompetenser

Utbildningen ska utveckla elevernas kompetenser att bemöta människor på ett yrkesmässigt sätt, kommunicera med respekt för individens integritet och ge människor möjlighet till delaktighet och inflytande. Deltagarna ska också utveckla förståelse för människors olika behov och förutsättningar. Dessutom ska deltagarna utveckla en kompetens att diskutera och ta ställning i etiska frågor som rör yrkesutövningen och att följa den etik som råder inom yrkesområdet.

I yrkesutövningen kombineras kunskaper från olika ämnesområden som medicin, pedagogik, psykologi och vårdvetenskap. Utbildningen ska därför leda till att deltagarna utvecklar en kompetent helhetssyn på människan och förståelse av livsstilens betydelse för hälsan.

Vård- och omsorgsutbildningen har fördjupning i äldres hälsa och livskvalité samt vård och omsorg vid demenssjukdom. Utbildningen kan leda till arbete inom hälso- och sjukvård samt inom socialtjänst. Inom hälso- och sjukvård kan man arbeta på till exempel sjukhus, vårdcentral eller i hemsjukvård. Inom socialtjänst kan man arbeta i till exempel särskilt boende, gruppboende, daglig verksamhet, hemtjänst eller som personlig assistent.

Praktiska lärandemål

Kunskaper

Det arbetsplatsförlagda lärandet ska bidra till att deltagarna utvecklar yrkeskunskaper och en yrkesidentitet samt förstår yrkeskulturen och blir en del av yrkesgemenskapen på en arbetsplats. Det arbetsplatsförlagda lärandet kan också ge inblick i en undersköterskas villkor.

Färdigheter

Utbildningen ska också utifrån teori och praktik ge deltagarna en grund och med stöd av aktuell forskning ska deltagarna utveckla färdigheter att kritiskt granska invanda rutiner och kunna föreslå förändringar som innebär ökad kvalitet inom verksamhetsområdet. Att identifiera, analysera och ta initiativ till att lösa problem i olika vård- och omsorgssituationer samt att se konsekvenser av handlingsalternativ

är viktigt inom yrkesområdet. Därför ska utbildningen utveckla deltagarnas färdigheter till detta liksom deras kreativitet, initiativförmåga och kvalitetsmedvetenhet.

Kompetenser

Utifrån praktisk erfarenhet samt teoretiska kunskaper ha kompetens att på ett etiskt, tekniskt och juridiskt korrekt sätt kunna genomföra alla arbetsuppgifter en undersköterska ställs inför.

Kommentarer och rekommendationer

Beskrivningen av utbildningen lärandemål är delvis tagna från gymnasieskolans beskrivning. Men dels har man kompletterat dessa med ytterligare formuleringar, dels är dessa uppdelade på kunskaper, färdigheter och kompetenser för både teoretiska och praktiska lärandemål. Det är inte uppenbart att detta skapar tydlighet och möjligheten till få en bra översyn. I övrigt motsvarar läranderesultatet i stora stycken vad man kan förvänta sig av formuleringar som beskriver gymnasieskolans nationella program. De ser t.ex. ut att vara väl avvägda mellan beskrivningar av kunskaper, färdigheter och kompetenser.

Utredaren föreslår att endast en typ av läranderesultat kvarstår, nämligen kunskaper, färdigheter och kompetenser. För ytterligare tankar kring läranderesultat, se rubriken Att formulera läranderesultat.

Säkerhetsutbildningen

Omfattning	2 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	4
Status lärandemål	Kan utvecklas
Förkunskaper	<ul style="list-style-type: none"> • Svenskt personnummer. • Vara 20 år. (eller fylla 20 år under pågående utbildning) • Godkänt betyg i Svenska 1. • Bosatt i Sverige i minst fem år. • Vara fysiskt frisk. • Behärska svenska språket väl i tal och skrift. • Vara ostraffad. Är du dömd eller misstänkt för brott rekommenderar vi att du kontaktar oss.

	<ul style="list-style-type: none"> • Enligt Rikspolisstyrelsens föreskrifter FAP 579-2 vara godkänd av Länsstyrelsen för att kunna påbörja praktisk yrkesträning, APL. Ansökan om godkännande görs via BYA. Väktarskolan. Denna avgift står kursdeltagaren själv för.
--	--

Teoretiska lärandemål

Kunskaper

Säkerhetsutbildningens utökade innehåll bygger på att deltagarna får fördjupade kunskaper inom bl.a. pedagogiska förhållningssätt, bemötande, utvecklingspsykologi och självkännetom/kroppsspråk och psykisk hälsa. Ytterligare mål med detta är att man får med sig en breddad förståelsegrund för människor i olika livssituationer.

Utifrån att väktaryrket till stor del är förlagt till kvällar, nätter och helger så är även en breddad kunskap om hälsa och friskvård ett mål. Vi arbetar med hur stress, sömn, kost och fysisk aktivitet påverkar livskvaliteten och arbetsglädjen.

Färdigheter

Deltagarna ska ha färdigheter för att gå tryggare ut i arbetslivet med insikt om hur man själv kan påverka, och påverkas av de ibland utsatta situationer som man kan stå inför.

Utbildningen ska utveckla deltagarnas färdigheter till muntlig och skriftlig kommunikation, eftersom det skapar en grund för ett gott samarbete samt för att kunna ge korrekt och komplex information. Ett rikt och nyanserat språk är dessutom ett redskap för reflektion och lärande.

Kompetenser

Utbildningen ska utveckla elevernas kompetenser att bemöta människor på ett yrkesmässigt sätt, kommunicera med respekt för individens integritet och ge människor möjlighet till delaktighet och inflytande. Deltagarna ska också utveckla förståelse för människors olika förutsättningar. Dessutom ska deltagarna utveckla en kompetens att diskutera och ta ställning i etiska frågor som rör yrkesutövningen och att följa den etik som råder inom yrkesområdet.

Utifrån en teoretisk grund har kompetens om bemötande av personer i utsatta situationer.

Deltagarna ska ha kompetens för ett långt hållbart arbetsliv.

Praktiska lärandemål

Kunskaper

Utöver de praktiska moment som ingår i VU1 och VU2 får man genom säkerhetsutbildningen även 160 timmars Arbetsplatsförlagt lärande (APL). Genom APL får man som deltagare möjlighet att se och praktiskt lära sig olika arbetsuppgifter som man som väktare kommer att stå inför.

Studiebesök och externa föreläsare ger en ökad inblick och förståelse för vilka inriktningar det finns inom Säkerhetsbranschen. Det kan vara att vidareutbilda sig till hundförare, skyddsvakt, ordningsvakt, flygplatskontrollant, kriminalvårdare m.m. Det tillkommer även utökade kunskaper i självskydd i form av expanderbar batong. Målet är att de ska ha en så bred kunskap som möjligt om vad väktaryrket innebär. De ska vara väl rustade för sitt kommande arbetsliv både teoretiskt och praktiskt och känna sig trygga i sin nya yrkesroll och vilka vägval man kan göra.

Det arbetsplatsförlagda lärandet ska bidra till att deltagarna utvecklar yrkeskunskaper och en yrkesidentitet samt förstår yrkeskulturen och blir en del av yrkesgemenskapen på en arbetsplats. Det arbetsplatsförlagda lärandet kan också ge inblick i en väktares villkor.

Färdigheter

Färdigheter i självskydd, juridik, teknik, konflikts och krishantering samt brand och akutsjukvård.

Utbildningen ska också utifrån teori och praktik ge deltagarna en grund och med stöd av aktuell forskning ska deltagarna utveckla färdigheter att kritiskt granska invanda rutiner och kunna föreslå förändringar som innebär ökad kvalitet inom verksamhetsområdet. Att identifiera, analysera och ta initiativ till att lösa problem i olika säkerhetsyren samt att se konsekvenser av handlingsalternativ är viktigt inom yrkesområdet. Därför ska utbildningen utveckla deltagarnas färdigheter till detta liksom deras kreativitet, initiativförmåga och kvalitetsmedvetenhet.

Kompetenser

Utifrån praktisk erfarenhet samt VU1 och VU 2 ha kompetens att på ett etiskt och juridiskt korrekt sätt kunna genomföra alla arbetsuppgifter en väktare ställs inför.

Kommentarer och rekommendationer

Även här har skolan valt att dela in övergripande lärandemål i teoretiska och praktiska. Det är inte uppenbart att detta låter sig göras eller bidrar till att förtydliga eller konkretisera utbildningens lärandemål. Många av läranderesultatet för den senare delen, de praktiska lärandemålen, verkar snarare vara utbildningsmål eller beskriva upplägg på utbildningen. T.ex. "Studiebesök och externa föreläsare ger en ökad inblick och förståelse för vilka inriktningar det finns inom Säkerhetsbranschen". Här blandas lärandemål med formerna för lärandet. Även "Utöver de praktiska moment som ingår i VU1 och VU2 får man genom säkerhetsutbildningen även 160 timmars Arbetsplatsförlagt lärande (APL). Genom

APL får man som deltagare möjlighet att se och praktiskt lära sig olika arbetsuppgifter som man som väktare kommer att stå inför" verkar snarare handla om upplägg på utbildningen än att beskriva kunskapsresultat.

Utredaren föreslår att endast en typ av läranderesultat kvarstår, nämligen kunskaper, färdigheter och kompetenser. Se ytterligare tankar om läranderesultat under rubriken Att formulera läranderesultat.

Östra Grevie Folkhögskola

Antal yrkesutbildningar: 2

Lärarassistent - yrkesutbildning

Omfattning	1 år
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	4-5
Status lärandemål	Kan utvecklas
Förkunskaper	Gymnasieexamen, Svenska 2 och intervju

Efter avslutad utbildning ska den studerande ha uppnått följande mål:

- Förståelse för den svenska skolans demokratiska värdegrund och hur den påverkar verksamheten
- Förståelse för den svenska skolan som organisation och de villkor som styr och reglerar verksamheten
- Förståelse för de etiska dimensioner som finns i arbete med barn och unga i skolmiljön
- Kunskaper kring barn och ungas utvecklingsstadier, hur dessa påverkar inläringen samt lämpliga metoder och tillvägagångssätt för att möta behov som kan förekomma inom stadierna
- Insikter kring gruppnormer och maktstrukturer som förekommer inom olika grupper
- Kunskaper om några olika modeller för samt sätt att hantera konflikter inom ramen för skolverksamheten
- Grundläggande kunskaper om några vanligt förekommande neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, vad dessa innebär, samt hur man som skolpersonal kan bemöta och arbeta med dessa

Kommentarer och rekommendationer

Fokus i lärandemålen är i hög utsträckning på kunskaper. Det bör tillkomma lärandemål som beskriver vilka färdigheter och kompetenser de studerande ska ha efter avslutad utbildning. T.ex. finns på en kunskaps- och en färdighetskomponent i det sista läranderesultatet. Dessa kan med fördel delas upp för att skapa tydlighet. Ytterligare förtydliganden kan tillkomma, t.ex. formuleringar som säger att vissa kunskaper är "fördjupade" eller liknande. Se fler rekommendationer kring hur läranderesultat kan och bör formuleras under rubriken Att formulera läranderesultat.

Serviceassistent

Omfattning	1 termin
Utbildningsform	Folkhögskola
Studieform	Bunden
Studietakt	Heltid
Preliminär SeQF-nivå	4
Status lärandemål	Kan utvecklas
Förkunskaper	"Intervju för att säkerställa nivån i Svenska"

Efter avslutad utbildning ska den studerande ha uppnått följande mål:

- Förståelse och tillämpning för värdegrund och relationsskapande arbete inom vård och omsorg
- Kunskaper och tillämpning av MI, Motivational Interviewing (motiverande samtal), som samtalsmetod
- Kunskaper om Vårdplan och Genomförandeplan
- Förståelse kring organisation, dokumentation och uppföljning inom vård och omsorg
- Kunskap om viktiga delar inom socialtjänstlagen SoL och Lagen om stöd och service till funktionshindrade LSS, såsom hur Lex Sarah fungerar och personers självbestämmande och integritet
- Insikter om individens roll i en grupp, personligt ledarskap, hur man bemöter, ger kritik, lyssnar på varandra, ger varandra möjligheter att nå sina mål. Samspelet mellan människor
- Grundläggande kunskaper om några vanligt förekommande neuropsykiatriska funktionsvariationer, vad dessa innebär, samt hur man som Serviceassistent kan bemöta och arbeta med dessa
- Levnadsberättelser, dokumentation, formalia för inlämningsuppgifter, etik- och värdegrundsfrågor kring mänskliga rättigheter, barnkonventionen, eutanasi och sexualitet hos äldre
- Kunskap om vård- och omsorgsmoment efter avslutad praktik
- Erfarenhetsbaserat lärande sker genom tillämpning i rollspels-scenarier under utbildningen på skolan samt i (arbetsplatsförlagd undervisning) konkreta arbetsmoment under praktikperiod på arbetsplatsen

Kommentarer och rekommendationer

Mycket av innehållet i utbildningen finns beskrivet i lärandemålen, det är bra. Dock är det inte helt lätt att koppla dessa beskrivningar till beskrivningsorden för SeQF, och således är det delvis svårt att bedöma kvalifikationsnivå för utbildningen. Några av lärandemålen är uttryckta inte som lärandemål utan mer beskrivning av utbildningens upplägg, t.ex. i vilken form ett visst lärande ska ske, att det är arbetsplatsförlagt etc. Ett lärandemål uppger också att man efter "avslutad praktik"

ska ha kunskap om vård- och omsorgsmoment. Läranderesultaten behöver inte och bör inte uppge när under utbildningen man ska ha tillgodogjort sig enskilda moment.

Utllysning riktad till Skånes folkhögskolor – Regional utveckling

Under 2019 gjorde Region Skåne en utlysning om stöd för utveckling av yrkesinriktade folkhögskoleutbildningar. I utlysningen ramar uppdraget in på följande sätt:

Region Skåne verkar för att olika slags yrkesutbildningar stärks på både gymnasial och eftergymnasial nivå. Region Skåne genomför därför en rad olika satsningar riktad mot utbildningsformerna yrkesvux, yrkeshögskola och folkhögskola som syftar till att öka antalet utbildningsplatser samt ge en ökad branschkoppling inom identifierade bristyrkesområden i Skåne. Denna utlysning är en del av detta arbete.

Syftet är att "Att stimulera skånska folkhögskolor att utveckla fler yrkesinriktade långa kurser med branschkoppling inom områden där det råder regional kompetensbrist." I utlysningen framgår också att man ser folkhögskolans fria pedagogik som en tillgång i den regionala kompetensförsörjningen.

Åtta utbildningar med planerad start höstterminen 2020 med relevans för denna kartläggning blev på detta sätt beviljade utvecklingsbidrag.

Östra Grevie Folkhögskola

Yrkesroll	Exportsäljare – Region Skåne
Preliminär SeQF-nivå	5

Förväntat resultat av utbildningen

Efter utbildningen ska deltagarna självständigt kunna planera och genomföra en etablering på en ny marknad. Genom utbildningen kommer deltagarna att erhålla förståelse för vikten av att ha en stark drivkraft, värderingsförmåga, kreativitet, uthållighet och målinriktning. Detta är kompetenser som övas, förstärks och utvecklas via teoretiska och praktiska moment under utbildningen [...] kunskaper inom ämnen som strategisk säljteknik, villkor för internationell handel, säljplanering och säljadministration samt affärsjuridik.

Kommentarer och rekommendationer

I ansökan beskriver skolan själva att utbildningen ska motsvara SeQF-nivå 5. Underlaget är svårt att bedöma då det i liten grad uttrycker innehåll som går att placera med avseende på kvalifikationsnivå. Dock antyds att man ska arbeta självständigt med att planera, genomföra, värdera och arbeta målinriktat, något som antyder att det mycket väl kan röra sig om en kvalifikation motsvarandes SeQF nivå 5.

Glokala Folkbildningsföreningen

Yrkesroll	Assistent
Preliminär SeQF-nivå	-

Förväntat resultat av utbildningen

Ansökan beskriver innehållet i utbildningen på följande sätt:

Möjliga gemensamma områden som vi ser är exempelvis:

- socialpedagogiskt arbete,
- rättighetsbaserat arbete,
- psykologi,
- kommunikation och ledarskap,
- yrkesetik och etiska avvägningar,

Medan följande områden skulle kunna vara yrkesspecifika:

- specialpedagogiskt arbete,
- pedagogiskt ledarskap
- juridik och myndighetsutövning,
- habilitering,
- praktik.

Kommentarer och rekommendationer

Yrkesrollen är otydligt framställd i ansökan. Det är en generalistutbildning för assistentkompetens som skall kunna verka både inom skolan och/eller inom socialt arbete. Då ansökan inte beskriver vad de studerande förväntas kunna efter avslutad utbildning tillräckligt explicit är det inte möjligt att nivåplacera den. Det finns dock både lärarassistenter och behandlingsassistenter inom yrkeshögskolan som är placerade på nivå 5.

Holma Folkhögskola

Yrkesroll	Avancerad Permakultur
Preliminär SeQF-nivå	4-5

Förväntat resultat av utbildningen

Ansökan innehåller främst tankar kring hur olika viktiga samarbeten skall utvecklas för att skapa ett relevant innehåll för utbildningen. Dock nämns några områden:

- Inhemsk/lokal hållbar matförsörjning
- Övergång från dagen flödesekonomi till Cirkulär ekonomi och Regenerativ ekonomi

- Miljöintegrerad kunskap i olika delar av samhället: pedagogik, samhällsplanering, grönyteskötsel och trädgård
- Förutom entreprenörssidan så kommer kursen fokusera på att möta de yrkeskategorier som kommer att behöva genomgå både ett generationsskifte och ett arbetskulturskifte. Arbetsplatser inom pedagogik, samhällsplanering, grönyteskötsel och trädgård kommer att behöva miljöintegrera sin verksamhet för att anpassa sig till en fossilfri framtid.

Kommentarer och rekommendationer

Det är inte tydligt vilka läranderesultat utbildningen skall leda till. Men utredaren bedömer ändå att utifrån det som går att utläsa att det är fullt möjligt med en utbildning på SeQF-nivå 4 eller 5.

Österlens Folkhögskola

Yrkesroll	Vård- och Omsorgsutbildning
Preliminär SeQF-nivå	4

Förväntat resultat av utbildningen

Ansökan innehåller exempel på läranderesultat från gymnasieskolans vård- och omsorgsprogram.⁷

Kommentarer och rekommendationer

Utbildningen motsvarar gymnasieskolans Vård- och omsorgsprogram, som förordningsstyrt är placerat på SeQF-nivå 4.

Glimåkra Folkhögskola

Yrkesroll	Webbprogrammerare
Preliminär SeQF-nivå	4

Inskickade lärandemål

⁷ Hela innehållet finns på:

<https://www.skolverket.se/undervisning/gymnasieskolan/laroplan-program-och-amnen-i-gymnasieskolan/gymnasieprogrammen/amne?url=1530314731%2Fsyllabuscw%2Fjsp%2Fsubject.htm%3FsubjectCode%3DV%25C3%2585R%26tos%3Dgy&sv.url=12.5dfee44715d35a5cdfa92a3#anchor1>

- ge kursdeltagare kunskaper inom programmering, matematik och digitala verktyg
- ge kursdeltagare fler förutsättningar för att hitta en yrkesbana
- ge kursdeltagare förutsättningar för vidare studier

Kommentarer och rekommendationer

Utbildningen skall ges som en tvåårig särskild folkhögskoleutbildning på heltid. Innehållet skall tas fram i samverkan med branschaktiva för att säkerställa arbetslivsrelevans, samtidigt som ansökan understryker vikten av att utbildningen präglas av "folkhögskolans arbetsätt och särart". De inskickade lärandemålen ska nog snarare se som utbildningsmål än som faktiska beskrivningar på lärande efter avslutad utbildning.

I dokumenten från folkbildningsrådet som bekräftar de beviljade platserna i regeringens extra satsning (se rubriken Extra satsning - yrkesutbildningar inom folkhögskolan nedan) uppges att utbildningen är avsedd att ligga på gymnasial nivå, alltså SeQF-nivå 4.

Eslövs Folkhögskola

Yrkesroll	Fastighetsskötare
Preliminär SeQF-nivå	2

Förväntat resultat av utbildningen

Ansökan innehåller inga tänkta läranderesultat för utbildningen.

Kommentarer och rekommendationer

Ansökande gör gällande att utbildningen är tänkt att bedrivas i samarbete med arbetslivet. Den skall ges som en utbildning på "grundnivå" inom ramen för folkhögskolan. Inom ramen för yrkeshögskolan finns också fastighetsutbildningar, främst fastighetstekniker och fastighetsingenjörer. Tidigare har även fastighetsskötare funnits inom yrkeshögskolan, men dessa har fasats ut de senaste åren. Även gymnasieskolan har en yrkesutgång till Fastighetstekniker.⁸ Det finns alltså fastighetsrelaterat innehåll utspritt över många utbildningsformer och kvalifikationsnivåer.

⁸ Här kan man läsa mer om yrkesutgången Fastighetstekniker inom gymnasieskolan: <https://www.skolverket.se/undervisning/gymnasieskolan/laroplan-program-och-amnen-i-gymnasieskolan/gymnasieprogrammen/yrkesutgang?url=1530314731%2Fsyllabuscw%2Fjsp%2Fdegree.htm%3FprogramCode%3DVF001%26degreeCode%3DVFFAS%26degreeName%3DFastighetstekniker&sv.url=12.6bfaca41169863e6a65ef3b>

Folkhögskolan Hvilan

Yrkesroll	Takmontör
Preliminär SeQF-nivå	5

Förväntat resultat av utbildningen

Ansökan innehåller inga tänkta läranderesultat för utbildningen. Men områden som nämns är praktisk undervisning i takläggning, miljövänliga tekniker, säkerhetsarbete, ekonomi och projektledning.

Kommentarer och rekommendationer

Utbildningen ska bedrivas i samverkan med arbetslivet. Planen är att på sikt söka denna utbildning inom ramen för yrkeshögskolan. Det gör att det finns anledning att tro att utbildningen kan ligga på SeQF-nivå 5. Utbildningen är också tänkt att innefatta vissa certifieringar, såsom heta arbeten och skotta säkert.

Skurups Folkhögskola

Yrkesroll	Kock inriktning storkök
Preliminär SeQF-nivå	4

Förväntat resultat av utbildningen

Utbildningen ger teoretiska och praktiska kunskaper. En viktig del av utbildningen är arbetsplatsförlagt lärande.

På hemsidan står också följande:

Utbildningsmoment

- Hygienkunskap
  - Livsmedelslagstiftning
  - Mikroorganismers påverkan på livsmedel
  - Säker livsmedelshantering
  - Personlig hygien
  - Egenkontroll

- Livsmedels och näringskunskap
  - Livsmedelskunskap
  - Näringslära
  - Näringsberäkningar
  - Hållbarhet - miljö, hälsa, ekonomi
  - Matlagningskemi

- Etik och miljö kopplat till livsmedel och råvaror
- Lagar och regler inom ämnet

- Måltids- och branschkunskap
  - Grundläggande kunskap om de offentliga kökens verksamheter och villkor samt lagar som styr
  - Alkoholhantering – Lagar och regler
  - Mat och dryck i kombination
  - Arbetsmiljö – Ergonomi, säkerhet, fysisk och psykiska riskfaktorer

- Service och bemötande
  - Service
  - Marknadsföring och presentation
  - Exponering
  - Matsalskunskap

- Matlagning 1
  - Kunskap i att organisera och planera olika matlagningsmoment i storkök
  - Tillaga kreativa, hållbara och smakrika maträtter med modernt och traditionellt som ledord
  - Hållbar ekonomi vid val av inköp av livsmedel, samt tillagning och förvaring av råvaror
  - Vikten av samarbete och kommunikation i arbetet

- Matlagning 2
  - Fördjupning i matlagning 1
  - Menyplanering och receptförståelse

- Matlagning 3
  - Fördjupning i matlagning 1 och 2
  - Storköksekonomi – Kalkylering och ekonomisk hållbarhet
  - Reflektion och utvärdering av processen och slutresultatet av arbetet

- Matlagning 4
  - Fördjupning i matlagning 1,2,3

- Specialkost och anpassade måltider
  - Kunskap om tillagning av specialkost och anpassade måltider
  - Immunologi och födoämnesintolerans
  - Menyskrivning och planering för olika specialkost
  - Regler och lagar för området

APL – Arbetsplatsförlagt lärande

Kommentarer och rekommendationer

Skolan uppger att "Utbildningen ger dig en grundläggande yrkesutbildning till kock med storköksinriktning". Ansökan har stort fokus på koppling till arbetsliv och bransch. Den utbildning som Skurups folkhögskola har fått beviljad i den extra satsningen som regeringen gjort till följd av coronapandemin har uppgivits ligga på gymnasial nivå. Läranderesultaten är ganska väl formulerade även om det kan formuleras tydligare i relation till beskrivningsorden i SeQF.

Extra satsning - yrkesutbildningar inom folkhögskolan

Under mars och maj 2020 presenterade regeringen ytterligare åtgärder "för att mildra de ekonomiska konsekvenserna av den pågående Corona pandemin". Regeringen skev så här om utlysningen:

Mot bakgrund av det ökade behovet av utbildning hos vuxna som behöver återgå i arbete efter Coronapandemin, presenterade regeringen den 30 mars 2020 en satsning om 1000 läsårspaltser för yrkesutbildningar inom folkhögskolans allmänna och särskilda kurs. Den 12 maj 2020 utökades folkhögskolans uppdrag med ytterligare 1000 årsplatser med tyngdpunkt på vård och omsorg som en del i regeringens insatser för att stärka äldreomsorgen och vården [...] De sökta utbildningarna ska ha startdatum under höstterminen 2020 och max sträcka sig över ett läsår.

16 utbildningsanordnare i Skåne fick del av denna satsning och fick beviljade medel för att bedriva 19 yrkesutbildningar. Nedan följer en uppräknig av dessa och i vissa fall också de lärandemål som finns för dessa utbildningar. Några av dessa bedrivs redan inom ramen för skolans ordinarie utbildningar, då kan fler lärandemål återfinnas längre upp i den ordinarie kartläggningen av dessa utbildningar. Omdömena under rubriken "Preliminär SeQF-nivå" är främst baserad på dokumentet där resultatet av Folkbildningsrådet redogör för fördelningen av platserna.

Nedan följer en redogörelse för dessa 19 utbildningar från de 16 skolorna.

Skola	Albins Folkhögskola
Yrkesroll	Socialpedagogutbildning
Preliminär SeQF-nivå	5

Denna utbildning bedrivs redan av skolan, se därför ordinarie kartläggning ovan.

Skola	Eslövs Folkhögskola
Yrkesroll	Barn- och fritidspedagog
Preliminär SeQF-nivå	4

Denna utbildning bedrivs redan av skolan, se därför ordinarie kartläggning ovan.

Skola	Folkhögskolan Hvilan
Yrkesroll	Socialpedagog på distans
Preliminär SeQF-nivå	5

Denna utbildning bedrivs redan av skolan, se därför ordinarie kartläggning ovan.

Kommentarer och rekommendationer

Utbildningar till Socialpedagog finns också inom yrkeshögskolan, alltså ligger dessa förordningsstyrt på SeQF-nivå 5. Det finns ingen anledning att tro att denna utbildning inte också motsvarar den nivån. Dock skulle en nivåplacering underlättas om läranderesultaten tydligare formulerades utifrån beskrivningsorden för SeQF. Det skulle också vara en fördel om dessa blev mer detaljerade och byggdes ut. Det är t.ex. oklart vad det faktiskt innebär att "avlasta övrig personal" kring barn och unga. Det är en slags meta-kompetens, men detaljer saknas för att veta vad det innefattar, och således vilka kunskaper, färdigheter och kompetenser den studerande har efter avslutad utbildning så att dessa kan utföra dessa arbetsuppgifter. Även "arbeta nära elevhälsan" är svårt att bedöma. Även för denna beskrivning vore det en fördel att dela upp läranderesultaten i kunskaper, färdigheter och kompetenser.

Se ytterligare tankar och rekommendationer för hur man lämpligen kan skriva läranderesultat under rubriken Att formulera läranderesultat.

Skola	Fridhems Folkhögskola
Yrkesroll	Vårdbiträde
Preliminär SeQF-nivå	4

Förväntat resultat av utbildningen

Inskickade läranderesultat:

Komplettera tidigare gymnasial utbildning och läsa in behörigheter i gymnasiegemensamma ämnen. Utöver detta ges en profil mot vårdbiträde och äldreomsorg. I detta ges kurser i basal vård och omsorg, hygien, genomförandeplan, rapporteringsskyldighet, sekretess, begreppsförklaringar, socialtjänstlag, bemötande, patientsäkerhet och delegering.

Utöver ingår också praktik.

Målet är att bli färdig med gymnasiet och samtidigt förberedas för att arbeta som vårdbiträde inom hemtjänst eller äldreomsorg.

Kommentarer och rekommendationer

Tydligt en gymnasial kvalifikationsnivå alltså. Läranderesultaten kan så som de nu är formulerade såklart förtydligas, samtidigt som man förmodligen också kan vila tungt på de formulerade läranderesultat som finns för motsvarande kurser inom

gymnasieskolan. På skolverket.se⁹ finns utförliga läranderesultat att låta sig inspireras av eller använda.

Skola	Furuboda Folkhögskola
Yrkesroll	Personlig assistent – distans
Preliminär SeQF-nivå	5

Denna utbildning bedrivs redan av skolan, se därför ordinarie kartläggning ovan.

Skola	Furuboda Folkhögskola
Yrkesroll	Vård- och omsorgsutbildning: undersköterska
Preliminär SeQF-nivå	4

Denna utbildning bedrivs redan av skolan, se därför ordinarie kartläggning ovan.

Skola	Glimåkra Folkhögskola
Yrkesroll	Webbprogrammering
Preliminär SeQF-nivå	4

Denna utbildning finns beskriven ovan under rubriken Utlysning riktad till Skånes folkhögskolor – Regional utveckling.

Skola	Glokala Folkhögskola
Yrkesroll	Lärarassistentutbildning – inriktning nonviolent communication och normmedvetenhet
Preliminär SeQF-nivå	5

Förväntat resultat av utbildningen

Övergripande mål

- utvecklat en professionalitet som lärarassistent
- ha en gedigen kompetens om lärarassistentens funktion i och betydelse för skolan

⁹ <https://www.skolverket.se/undervisning/gymnasiesarskolan/laroplan-program-och-amnen-i-gymnasiesarskolan/gymnasiesarskoleprogrammen/program?url=1530314731%2Fsyllabuscw%2Fjsp%2Fprogram.htm%3FprogramCode%3DHO&sv.url=12.47cb21ab1604b0a384377>

- ha djupgående kunskaper om grupprocess, konflikthantering och hur normer påverkar det sociala samspelet och olika förutsättningar för lärande
- ha teoretiska kunskaper om och verktyg för att:
  - skapa effektiva och meningsfulla samarbeten
  - förebygga och hantera konflikter samt trappa ner våld
  - skapa en stödjande och trygg atmosfär för lärande
  - jobba med att utveckla elevernas emotionella intelligens, sociala kompetens, respekt och medkänsla

Nedan presenteras kurs för kurs och därefter lärandemålen för den kursen.

Introduktion

- Att gruppen har börjat lära känna varandra
- Att deltagarna lärt sig några konkreta metoder/övningar för att stärka en grupp i början på en grupprocess
- Alla deltagare har definierat sin egen ingång, vilja och motivation till kursen
- Att deltagarna kan reflektera kring kunskap och lärande i ett jämförande perspektiv mellan ordinarie skola och folkbildning
- Att deltagarna fått grundläggande kunskap om normer och normkritisk pedagogik
- Att deltagarna fått information om kursupplägget och tillsammans med kursledningen kunnat diskutera och påverka innehållet

Nonviolent Communication (NVC) som metod i sk

- Att deltagarna har en gedigen förståelse av NVC som metod och förhållningssätt
- Att deltagarna har lärt sig grunderna i att konflikthantera med hjälp av NVC
- Att deltagarna har fått en ökad förståelse för konflikter och konflikthantering

Skolans organisation & uppdrag

- Att deltagarna förstår skolans uppdrag i det svenska samhället
- Att deltagarna har insyn i skolans och fritidshemmets värdegrund och demokratiska uppdrag
- Att deltagarna kan reflektera kring sin egen skolbakgrund
- Att deltagarna kan använda sig av viktiga begrepp kopplade till skolvärlden
- Att deltagarna känner till de olika styrdokument som styr svensk skola

Värdegrund: Demokrati, normkritik och makt

- Att deltagare får en förståelse för maktstrukturer, normer, diskriminering och likabehandling
- Att deltagarna har kännedom om hur uppväxtvillkor kopplat till exempel klass, kön och etnicitet påverkar skolprestation
- Att deltagarna har förmåga att reflektera över sin egen position i makthierarkier, samt kring privilegier och utsatthet.
- Att deltagarna har konkreta metoder/verktyg för att jobba normkreativt och med likabehandlingsarbete

- Att deltagarna kan resonera kring hur de kan agera för att förebygga och hantera kränkningar och mobbning
- Att deltagarna har kännedom om barnkonventionen och dess innehåll

Lärarassistentens roll och uppgifter

- Att deltagarna utvecklar sin sociala förmåga och kan reflektera kring lämpligt bemötande av barn, föräldrar och kollegor i skolan
- Att deltagarna förstår vad de olika uppdragen lärarassistent kan innebära
- Att deltagarna vet när och hur man gör en orosanmälan
- Att deltagarna har insyn i vilken typ av dokumentation som sker kring elever i skolan

Socialt samspel, beteenden, konflikter och ledarskap

- Att deltagarna har fördjupat sin förståelse av ledarskap och börjat reflekterat över sig själva som pedagogiska ledare
- Att deltagarna fått ökad kunskap om grupprocess och en förståelse för vad gruppen innebär för att kunna skapa en trygg lärmiljö
- Att deltagarna fått med sig konkreta övningar och lekar som kan stärka en grupp och en grupprocess

Inkluderande pedagogik: särskilt stöd och språkinkludering

- Att deltagarna har kunskap om de vanligaste neuropsykiatriska funktionsvariationerna, läs- och skrivsvårigheter, dyskalkyli och psykisk ohälsa samt dess påverkan på elevers skolgång
- Att deltagarna har kunskap om hur de kan stötta barn med NPF-diagnoser kopplat till både lärande och socialt samspel
- Att deltagarna har kunskap om flerspråkighet som resurs och hur ett språkutvecklande arbetssätt kan stärka alla, och i synnerhet flerspråkiga, elevers möjlighet att klara skolan
- Att deltagarna vet vad lågaffektivt bemötande innebär och hur de kan praktisera det själva

Lärande & didaktik

- Att deltagarna får en översiktlig förståelse för de viktigaste pedagogiska idéerna som ligger till grund för svensk skola samt fördjupad kunskap om en pedagogisk tänkare
- Att deltagarna får ökad kunskap om hur barn och unga lär

Praktik

- Att deltagarna får kunskap om hur det ser ut i svensk skola idag
- Att deltagarna får pröva sina teoretiska kunskaper i skolmiljö
- Att deltagarna får en ökad förståelse i praktiken vad arbetet som lärarassistent kan innebära
- Att deltagarna kan analysera lärarassistentens arbetsuppgifter och funktion i skolan

Kommentarer och rekommendationer

För att göra sina lärandemål mer förenliga och enkla att tyda utifrån SeQF är det ett tips att använda de beskrivningsord som används i ramverket. T.ex. skulle man här kunna skriva att man ska ha "specialiserade kunskaper om grupprocess, konflikthantering och normer" i de övergripande lärandemålen. I stället används "gedigna" och "fördjupade". Det sistnämnda beskrivningsordet används dessutom för SeQF-nivå 4, vilket riskerar att förvirra. Se mer om beskrivningsorden under rubriken "SeQF". Det finns också formuleringar som kan stramas upp något i sin tonalitet, t.ex. "Att deltagarna får kunskap om hur det ser ut i svensk skola idag" som är ett lärandemål för utbildningens praktikkurs. Detta framstår som ett väl vardagligt tilltal för att beskriva läranderesultat. Vidare tror jag det vore bra att dela upp läranderesultatet i kunskaper, färdigheter och kompetenser.

Skola	Kvarnby Folkhögskola
Yrkesroll	Boende-, stöd- och rehabiliterings-assistent
Preliminär SeQF-nivå	4

Förväntat resultat av utbildningen

Arbetas fram under sommaren och ska vara färdiga till utbildningsstart.

Skola	Malmö Folkhögskola
Yrkesroll	I den äldres tjänst
Preliminär SeQF-nivå	2

Förväntat resultat av utbildningen

Inte inrapporterat och finns inte tillgängligt på hemsida.

Skola	Munka Folkhögskola
Yrkesroll	Lärarassistentutbildningen
Preliminär SeQF-nivå	5

Denna utbildning bedrivs redan av skolan, se därför ordinarie kartläggning ovan.

Skola	S:ta Maria Folkhögskola
Yrkesroll	Förberedande undersköterska/vårdbiträde
Preliminär SeQF-nivå	4

Förväntat resultat av utbildningen

Hämtat från utbildningens hemsida:

I kursplanen ingår ämnen som socialpedagogik, psykologi, etik och bemötande, friskvård och hygien, vård och omsorg, medicin samt svenska engelska, data och samhällskunskap. Utöver teoretiska ämnesstudier ingår också studiebesök samt arbetsförlagda studier / praktik (APU) [...].

Ett extra stort fokus läggs på språkträning i svenska med särskild koppling till yrkesområdet. Bemötandefrågor går som också som en röd tråd genom hela utbildningen. Inriktningen mot psykologi, socialpedagogik och etik ger den studerande kunskaper om människan som en social och aktiv person, som både vill och kan ta ansvar för sitt eget liv med stöd och hjälp om så behövs. Det socialpedagogiska arbetet omfattar också att stödja, stimulera och mobilisera människor.

Mål med utbildningen är att

- få goda språkkunskaper för anställning eller vidare studier
- få en god utbildning inom vård- och omsorgsarbete
- kunna arbeta utifrån ergonomiska, hygieniska, etiska och miljömässiga utgångspunkter
- få kunskap om det samspel som råder mellan den enskilda människan och hennes miljö i relation till närstående och vårdare
- ha fördjupad kunskap och praktisk erfarenhet av stöd och service till äldre människor samt människor med funktionsvariationer
- bli anställningsbar inom området vård och omsorg.

Efter avslutad utbildning ska deltagarna vara rustade för ett arbete inom vård- och omsorgsbranschen som vårdbiträde och/eller vara studieförberedda för vidare studier till undersköterska.

Kommentarer och rekommendationer

Utbildningens innehåll som beskrivs ovan är hämtat från utbildningens hemsida och är inte en formell beskrivning av utbildningens lärandemål. Det finns dock en hel del bra stoff här som kan utvecklas. Man ska te.x. få "fördjupade kunskaper", vilket väl motsvarar beskrivningsorden för SeQF-nivå 4, som denna utbildning med all sannolikhet ligger på. Men det finns också otydliga och icke precisa formuleringar i stil med "få en god utbildning inom vård- och omsorgsarbete". Det är oklart vad detta innebär och kan brytas ner till en högre grad av detaljer. Beskrivningen innehåller också, vilket är att förvänta, en hel del beskrivning av innehåll i utbildningen,

utbildningens upplägg och utbildningsmål. Allt detta är i sin ordning för en allmän beskrivning av utbildningen, men bör inte finnas med när lärandemål arbetats fram.

Skola	S:ta Maria Folkhögskola
Yrkesroll	Grundläggande Webbutvecklare/Dataprogrammerare
Preliminär SeQF-nivå	4

Förväntat resultat av utbildningen

Hämtat från utbildningens hemsida:

Kursens bygger på att inhämta grundläggande kunskap inom webbutveckling och då i främst för en roll som front-end utvecklare. På klientsidan går vi igenom struktur med HTML5 och design med CSS 3 och på serversidan går vi igenom programmering inom understödjande tekniker och informations bearbetning. Kursen bedrivs på heltid och omfattar 40 veckor. I kursen ingår också svenska, engelska matematik samt upp till 15% praktik.

Mål

Efter avslutad kurs skall deltagaren kunna:

1. Redogöra för funktioner bland vanligt förekommande ramverk för webbutveckling.
2. Ta fram en lösning/implementation av ett mindre webbsystem.
3. Redogöra för/samt implementera kopplingar till back-end system (databaser, externa tjänster).
4. Ta fram samt implementera riktlinjer för gränssnitt och interaktionsdesign.

Kursens innehåll

- Användargränssnitt och interaktionsdesign
- Grunderna i HTML, CSS och Javascript
- Ramverk för utveckling av webbaserade system
- Vanligt förekommande kopplingar gentemot back-end system (databaser, externa tjänster, servrar)
- Byggsystem, stilmallskompilering (CSS compilation), optimering samt dokumentation

Kommentarer och rekommendationer

Även detta innehåll är hämtat från utbildningens hemsida och är inte en formell beskrivning av utbildningens lärandemål. Även denna beskrivning innehåller sådant som är att förvänta av innehåll kring en utbildning på en hemsida, men kan utgå vid en genomarbetning av lärandemålen för utbildningen. Utbildningen ska motsvara gymnasieskolan i fråga om kvalifikationsnivå, vilket framstår som rimligt.

Skola	Skurups Folkhögskola
Yrkesroll	Kocklinjen med inriktning storkök
Preliminär SeQF-nivå	4

Denna utbildning finns beskriven ovan under rubriken Utlysning riktad till Skånes folkhögskolor – Regional utveckling.

Skola	Sundgårdens Folkhögskola
Yrkesroll	IT-som framtidsyrke
Preliminär SeQF-nivå	5

Förväntat resultat av utbildningen

Inte inrapporterat och finns inte tillgängligt på hemsida.

Skola	Önnestads Folkhögskola
Yrkesroll	Lärarassistentutbildning, distans
Preliminär SeQF-nivå	4

Denna utbildning bedrivs redan av skolan. Den som bedrivs idag ges i bunden form. Se ordinarie kartläggning ovan.

Skola	Österlens Folkhögskola
Yrkesroll	Allmän kurs vård och omsorg
Preliminär SeQF-nivå	4

Denna utbildning bedrivs redan av skolan, se därför ordinarie kartläggning ovan.

Skola	Österlens Folkhögskola
Yrkesroll	Säkerhetsutbildning
Preliminär SeQF-nivå	4

Denna utbildning bedrivs redan av skolan, se därför ordinarie kartläggning ovan.

Skola	Östra Grevie Folkhögskola
Yrkesroll	Allmän kurs Serviceassistent
Preliminär SeQF-nivå	4

Denna utbildning bedrivs redan av skolan, se därför ordinarie kartläggning ovan.

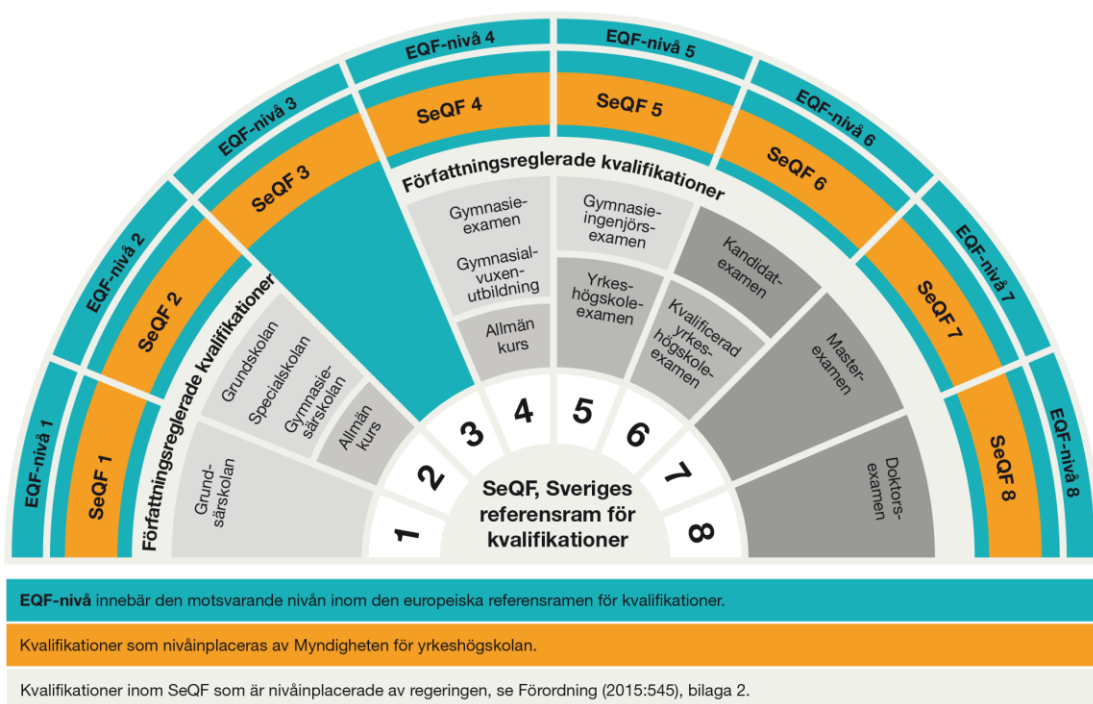

SeQF

SeQF är Sveriges referensram för kvalifikationer och har som syfte att synliggöra lärande, oavsett om det sker i arbetslivet, genom utbildning eller på fritiden. Det svenska ramverket har utformats för att på sikt kopplas ihop med EQF (European Qualifications Framework) som i sin tur har som syfte att underlätta studier och arbete i andra länder. Syftet är också att öka Europas konkurrenskraft gentemot övriga världen, bl.a. genom att bättre ta tillvara den kompetens som redan finns. Inom Europa arbetar man nu med att ta fram det övergripande ramverk som länder ska kunna koppla sina nationella ramverk till på sikt.

Det svenska kvalifikationsramverket består av åtta (8) olika nivåer som visar omfattningen av kunskaper, färdigheter och kompetenser för olika kvalifikationer. Ramverket täcker in hela det offentliga utbildningssystemets examina från grundskola till den högsta akademiska examen. Dock ska systemet också täcka in även andra resultat av lärande, sådant som sker i arbetslivet, i föreningar eller privat.

Vissa av dessa kvalifikationer är författningsreglerade, t.ex. att en examen inom yrkeshögskolan skall omfatta nivå 5 eller 6, medan kvalifikationer inom gymnasieskolan befinner sig på SeQF-nivå 4 (dock befinner sig Gymnasieingenjörsexamen på nivå 5). Denna bild ger en överskådlig uppfattning om hela det svenska kvalifikationsramverket:

Här täcks alltså hela det formella utbildningsväsendet in. Folkhögskolor nämns inte då det inom ramen för de allmänna och särskilda kurserna inom folkhögskolan rymms olika nivåer av kvalifikationer. Dock ska, som framgår av Folkbildningsrådets rapport Statsbidrag till Folkhögskolor 2019¹⁰, folkhögskolan:

till deltagare, som efter genomförd allmän kurs på grundskolenivå har bedömts kunna tillgodogöra sig studier på gymnasial nivå, utfärda intyg om godkänt resultat från allmän kurs på grundskolenivå från folkhögskola, SeQF 2,

och

till den deltagare, som efter genomförd allmän kurs på gymnasial nivå har uppnått de krav som ställs för grundläggande behörighet till högskolestudier eller yrkeshögskolestudier, utfärda intyg om godkänt resultat från allmän kurs på gymnasial nivå från folkhögskola, SeQF 4.

Men då dessa utbildningar motsvarar, och explicit hänvisar till, grundskolenivå respektive gymnasial nivå, så har man valt att inte inkludera dessa i SeQF-hjulet ovan.

För varje nivå i SeQF finns kvalifikationer som beskriver resultatet av lärandet. Dessa beskrivningar är uppdelade i tre delar; kunskaper, färdigheter och kompetenser. Dessa beskrivningar kallas deskriptorer men utredaren använder i denna rapport den mindre formella formuleringen "beskrivningsord". I bilaga 1 finns en beskrivning av de olika kvalifikationerna i textform, inklusive beskrivningsorden, hämtade från Bilaga 1 i Förordning (SFS 2015:545) om referensram för kvalifikationer för livslångt lärande.

Nivån för vissa kvalifikationer är författningsreglerade. Det framgår också i hjulet ovan, där grundskola ligger på nivå 2, gymnasiet på nivå 4, yrkeshögskola på 5-6 och examen inom universitet och högskola befinner sig på nivå 6-8. Se exempel på formulering i Förordning (2009:130) om yrkeshögskolan i Bilaga 2. 13 § handlar om yrkeshögskoleexamen (SeQF-nivå 5) och 14 § handlar om en kvalificerad yrkeshögskoleexamen (SeQF-nivå 6).

Bäst överensstämmer eller helt överensstämmer

---

¹⁰ Dnr 305, 2018, 091, s. 23.

Arbetet med SeQF riskerar snabbt att bli tekniskt. Inte mycket plats kommer lämnas för tekniska överväganden här då ansatsen och ambitionen i denna kartläggning inte är att landa i möjligheten att formellt inplacera sin kvalifikation. Dock bör något nämnas om principerna för "Bäst överensstämmer eller helt överensstämmer". Om lärandemålen för en utbildning eller kvalifikation helt stämmer överens med beskrivningsorden för en SeQF-nivå så kallas det att denna "helt överensstämmer" med SeQF. För de läranderesultat som utredaren tagit del av i denna rapport kommer sällan eller aldrig så vara fallet. Så här skriver man på seqf.se om andra fall:

Om i stället "helt överensstämmer" (sic) inte föreligger ska en helhetsbedömning av kvalifikationens resultat av lärande göras så att den nivå som bäst motsvarar SeQF-nivåns deskriptorer väljs. I 3 § förordningen (2015:545) om referensram för kvalifikationer uttrycks "bäst överensstämmer" (sic) enligt följande: "En kvalifikation ska anses motsvara den nivå i referensramen som bäst överensstämmer med de kunskaper, färdigheter och kompetenser som kvalifikationen representerar."

I de mycket preliminära bedömningarna av nivå för de olika utbildningar som utredaren uttalar sig om i denna kartläggning är det denna senare princip om "bäst överensstämmer" som använts.

Resultat av lärande

I denna rapport kommer utredaren använda "resultat av lärande", "läranderesultat" och "lärandemål" som identiska och utbytbara. Resultatet av lärandet i en utbildning är det den studerande ska kunna, kunna göra och åstadkomma med hjälp av sitt lärande, efter avslutad utbildning. Så här står det på seqf.se om "resultat av lärande":¹¹

Resultat av lärande beskriver ett faktiskt utfall efter en avslutad lärandeprocess, avseende vad en individ vet, förstår, kan göra och/eller är kapabel att utföra. Den nationella referensramen för kvalifikationer speglar kunskaper, färdigheter och kompetenser gällande kvalifikationer vars resultat av lärande är författningsreglerade och kvalifikationer vars resultat av lärande inte är författningsreglerade

---

¹¹ <https://www.seqf.se/sv/Sa-funkar-det/Ansokan/Centrala-begrepp/>

Som är tydligt ovan gör man indelningen i kunskaper, färdigheter och kompetenser.¹²
Så här står det på seqf.se kring kunskaper, färdigheter och kompetenser:¹³

Kunskaper

Kunskaper är resultat av tillgodogörande av information genom lärande. Kunskaper utgörs av fakta, principer, teorier och praxis som är kopplade till ett arbets- eller studieområde. Kunskaper kan vara erfarenhetsbaserade och/eller teoretiska. De kan ha förvärvats och utvecklats i praktiska situationer i vardagsliv och arbetsliv eller i olika studiesituationer.

Färdigheter

Färdigheter är förmåga att tillämpa kunskaper och beprövad erfarenhet för att utföra uppgifter och lösa problem. Färdigheterna beskrivs som kognitiva (som inbegriper användning av logiskt, intuitivt och kreativt tänkande och innovativa lösningar) eller praktiska (som inbegriper manuell skicklighet och användningen av metoder, material, verktyg och redskap).

Kompetenser

Kompetenser är förmåga att använda kunskaper och färdigheter, att samarbeta och ta ansvar i arbets- eller studiesituationer samt i yrkesrelaterad utveckling. Ansvar och självständighet är centrala begrepp.

---

¹² Tilläggas kan att begreppet "kompetenser" nu har ändrats inom EQF till "ansvar och självständighet". Detta kan vara vägledande då det funnits mycket förvirring kring hur "kompetenser" ska tolkas i relation till Kunskaper och Färdigheter. De engelska termerna är "Responsibility and Autonomy". Deskriptorerna, eller beskrivningsorden, så som de är formulerade på engelska finns på <https://ec.europa.eu/ploteus/sv/node/1440>. Dock kvarstår begreppet "kompetenser" ännu inom SeQF.

¹³ <https://www.seqf.se/sv/Sa-funkar-det/Ansokan/Centrala-begrepp/>

Att formulera läranderesultat

Det är som vi såg tidigare en bra idé att formulera läranderesultat i termer av kunskaper, färdigheter och kompetenser. Det finns också en rad ytterligare saker att tänka på i arbetet med att utveckla och omformulera befintliga läranderesultat, och när man ska formulera nya.

Det första är att *avgränsa och ha rätt innehåll*. Beskriv inte syfte med och innehåll i kursen eller utbildningen, fokus ska vara på vilka läranderesultat den ska leda till. Att man i en kurs ska ha skrivit ett examensarbete eller gjort studiebesök på en relevant arbetsplats är snarare en beskrivning av innehållet eller upplägget för kursen, än att beskriva faktiska lärandemål. Det är alltså viktigt att *skilja mellan läraaktivitet och läranderesultat*. Vad är det man ska lära sig av att skriva ett examensarbete eller göra studiebesöket?

Vidare kan man tänka på att formulera *konkreta, observerbara och tydliga läranderesultat*. Om möjligt undvik att använda "förstå" då det är vagt och inte observerbart. Använd gärna andra ord, t.ex. "återge", "tolka", "klargöra", "omformulera", "framställa", "redogöra för", "sammanfatta" eller liknande. Vidare är det bra om läranderesultatet är observerbara. Exempel på icke observerbara läranderesultat:

- Ha grundläggande kunskaper i samtalsmetodik
- Ha förståelse och kunskap om kulturmöten

I stället skulle dessa kunna formuleras på följande sätt:

- Förklara hur tillämpandet av samtalsmetodik påverkar brukarens lärandemiljö
- Redogöra för hur kultur är en faktor i möten mellan skolans intressenter

I dessa exempel byggs ett sätt att åskådliggöra och uttrycka lärandemålen in i själva formuleringen.

Nästa steg är att försöka att undvika vaghet. I möjligaste mån är det bra att skapa en kontext för de delar man uttrycker i läranderesultatet. Betrakta följande läranderesultat:

- Förmågan att arbeta demokratiskt

Det är svårt att utan kontext förstå vad detta innebär. Detta läranderesultat kommer från en fritidsledarutbildning. Det vore bra om någon typ av kontext relevant för fritidsledaryrket tillkom till detta;

- Kunna redogöra för aspekter av fritidsledaryrket som handlar om en demokratisk världsbild

En ytterligare aspekt av arbetet med att formulera läranderesultat är att hitta en bra abstraktionsnivå, alltså en lagom detaljerad nivå. Det är svårt att ge en fingervisning av hur många kunskaper, färdigheter och kompetenser man bör ha. Men det är vanligt att man har flest kunskaper, färre färdigheter och ytterligare färre kompetenser. Det finns logik i detta då färdigheter ofta bygger på olika kunskaper, och kompetenser bildas av kunskaper och färdigheter sammantaget. Vanliga exempel på allt för sammansatta läranderesultat är följande:

- Inneha kompetens för att arbeta som kostrådgivare

Det är mycket svårt för den som läser detta att veta vad det innebär. Det är alltså alldeles för sammansatt och abstrakt och behöver brytas ner på mer detaljerad nivå för att vara ett effektivt läranderesultat. Samtidigt bör man inte bli för detaljerad, här behöver en avvägning göras.

Det finns också exempel nedan på läranderesultat som förvisso är observerbara och där en förändring har ägt rum i den studerande, men som ändå inte kan sägas vara ett läranderesultat. Överväg följande exempel:

- Ha visat stort engagemang och passion för sitt projekt

Det är förvisso bra med engagemang men det är ändå inte ett resultat av lärande. Kanske kan man i stället skriva ett läranderesultat som handlar om den studerandes förmåga att redogöra för en god överblick över sitt projekt och arbete eller liknande.

När man kommit så här långt för sina läranderesultat bör man också tänka på hur väl formulerade de är med avseende på examinationsbarhet till form och innehåll. Man har nu möjlighet att justera, vikta och kalibrera dessa. I bilaga 3 finns utdrag ur en kort skrift som heter "Att skriva förväntade studieresultat"¹⁴ som kan vara en bra startpunkt i detta arbete. Tankarna ovan är delvis hämtade därifrån.

Myndigheten för yrkeshögskolan har tagit fram en handbok som "innehåller kriterier, metoder och exempel på framtagningsprocesser som kan användas i arbetet med att härleda och definiera kvalifikationer. Syftet är att ge utfärdare verktyg för att formulera resultat av lärande, som möjliggör nivåplacering i SeQF samt bedömning och erkännande av de kunskaper, färdigheter och kompetenser som kvalifikationen avser att leda till."¹⁵ Ett arbete med att revidera denna handbok har just inletts och för detta arbete är tidsplanen oklar. Men även i denna skrift kan man få vägledning i

---

¹⁴ Skriften gavs ut av NSHU – Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning. Myndigheten fanns bara mellan 2006 och 2008. Hela skriften finns här: http://www.kursutveckling.se/dok/nshu_Larandemal_061011.pdf

¹⁵ <https://www.seqf.se/Documents/SeQF/Konferens/Konferens%2018-19okt%20Wien/handbok-seqf.pdf>

arbetet med att ta fram läranderesultat och senare ansökan om att inplacera sin kvalifikation i SeQF.

Bilaga 1

Nivå	Kunskaper (erfarenhetsbaserade eller teoretiska)	Färdigheter (att utföra uppgifter och lösa problem)	Kompetenser (förmåga att ta ansvar, värdera, agera självständigt och samarbeta)
1	Kan visa: Grundläggande allmänna kunskaper inom ett arbets- eller studieområde, förståelse för det väsentliga i enkla instruktioner och beskrivningar inom ett arbets- eller studieområde.	Kan: Utföra rutinmässiga uppgifter inom ett arbets- eller studieområde, följa enkla instruktioner och beskrivningar inom ett arbets- eller studieområde.	Kan: Under ledning utföra enkla uppgifter och samarbeta med andra.
2	Kan visa: Breddade kunskaper inom ett arbets- eller studieområde, kunskaper om hur fakta kan samlas, sammanställas och redovisas.	Kan: Tillämpa angivna regler, metoder och verktyg för att utföra tilldelade uppgifter, följa instruktioner och beskrivningar inom ett arbets- eller studieområde, söka och bearbeta fakta inom flera arbets- eller studieområden.	Kan: Utföra arbete eller studier med viss självständighet och ta ansvar för enklare uppgifter, samarbeta under ledning och medverka till gemensamma resultat, värdera hur de egna uppgifterna utförts.
3	Kan visa: Kunskaper som krävs för att utföra uppgifter inom ett arbets- eller studieområde, kunskap om olika arbetssätt för att samla, systematisera och redovisa information.	Kan: Välja och använda information med hjälp av anvisade metoder, verktyg och material, utföra uppgifter såväl på egen hand som i grupp inom givna tidsramar, på egen hand söka och bearbeta information, kommunicera erfarenheter och kunskaper på det egna språket.	Kan: Ta ansvar för sitt lärande och för att tilldelade uppgifter slutförs, värdera egna och gemensamma resultat, värdera information från olika källor.
4	Kan visa: Fördjupade kunskaper inom ett arbets- eller studieområde, kunskaper om modeller och metoder inom ett arbets- eller studieområde.	Kan: Välja och använda relevanta begrepp, teorier, modeller, material, verktyg och metoder inom ett arbets- eller studieområde, följa instruktioner och utföra definierade praktiska och teoretiska uppgifter inom givna tidsramar, kommunicera på minst ett	Kan: Ta initiativ, reflektera, organisera och genomföra arbete och studier självständigt, självständigt behandla innehåll i ett arbets- eller studieområde som kan leda till vidare lärande och professionell utveckling, kritiskt värdera och förhålla sig självständig till valet av

		främmande språk inom aktuellt arbets- eller studieområde.	källor, värdera och dra slutsatser av egna och gemensamma resultat, ta ansvar i samarbete med andra och i begränsad utsträckning leda och utvärdera andras arbete.
5	Kan visa: Specialiserade kunskaper inom ett arbets- eller studieområde, kunskaper om och överblick över områden gränsande till det egna arbets- eller studieområdet, kunskaper om arbetsprocesser och kvalitetskriterier inom ett arbets- eller studieområde.	Kan: Planera, utföra samt identifiera resurser för att utföra specialiserade arbetsuppgifter, lösa sammansatta problem inom ett arbets- eller studieområde, kommunicera åtaganden och lösningar inom ett arbets- eller studieområde på minst ett främmande språk.	Kan: Självständigt behandla innehåll i ett arbets- eller studieområde som leder till vidare lärande och professionell utveckling, övervaka arbets- eller studieverksamhet samt slutföra förelagda projekt.
6	Kan visa: Avancerade kunskaper inom ett arbets- eller studieområde, insikt i områdets etablerade metoder för kunskapsutveckling, djup kunskap inom någon del av området samt orientering i områdets aktuella forsknings- och utvecklingsfrågor.	Kan: Identifiera, formulera, analysera och lösa problem samt utföra komplexa uppgifter, kommunicera åtaganden och lösningar inom arbets- eller studieområdet i såväl nationella som internationella sammanhang.	Kan: Värdera information och metoder inom arbets- eller studieområdet med hänsyn till relevanta sociala, etiska och vetenskapliga aspekter, tillämpa specialiserad kunskap för utveckling inom arbets- eller studieområdet, ta ansvar för ledning av individers och gruppers utveckling i arbetet.
7	Kan visa: Mycket avancerad kunskap inom ett arbets- eller studieområde, djup kunskap inom områdets forsknings- och utvecklingsmetoder, fördjupad insikt i områdets aktuella forsknings- eller utvecklingsfrågor.	Kan: Delta i forsknings- eller utvecklingsarbete, identifiera och formulera frågeställningar, analysera, värdera och lösa avancerade och komplexa uppgifter, kommunicera forskningens eller områdets kunskapsbas och slutsatser i såväl nationella som internationella sammanhang.	Kan: Värdera ett arbets- eller studieområdes information, fakta och metoder med hänsyn till relevanta aspekter, identifiera behov av ytterligare kunskap, värdera ett områdes möjligheter och begränsningar, ta ansvar för och leda ett eget arbets- eller studieområde, ta ansvar för resultatet av eget forsknings- eller utvecklingsarbete.

8	<p>Kan visa: Den mest avancerade och systematiska kunskapen inom ett arbets-, studie- och forskningsområde, aktuell specialistkunskap inom ett väl avgränsat delområde och överblick över angränsande områden, behärskande av metoder för kunskapsutveckling i allmänhet och det specifika arbets-, studie- eller forskningsområdets metoder i synnerhet.</p>	<p>Kan: Analysera, syntetisera och kritiskt granska och bedöma komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, planera och genomföra utvecklings- eller forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter, kommunicera resultat av utveckling och forskning i såväl nationella som internationella sammanhang.</p>	<p>Kan: Utvärdera arbets- eller studieområdets forsknings- eller utvecklingsarbete, skapa och välja egna forsknings-, innovations- eller utvecklingsuppgifter, värdera det kvalificerade utvecklingsarbetets eller vetenskapens möjligheter och begränsningar, ta ansvar för hur resultat av utveckling eller forskning används, ta ansvar för eller leda professions- och verksamhetsutveckling.</p>
---	--	--	--

Bilaga 2

Utdrag från Förordning (2009:130) om yrkeshögskolan:

Examen

13 § En utbildning får avslutas med en yrkeshögskoleexamen, om

1. den studerande har fullgjort vad som krävs för att få lägst betyget Godkänt på alla kurser som ingår i utbildningen,
2. den studerande uppfyller följande krav på kunskaper: specialiserade kunskaper inom ett arbets- eller studieområde, kunskaper om och överblick över områden gränsande till det egna arbets- eller studieområdet, samt kunskaper om arbetsprocesser och kvalitetskriterier inom ett arbets- eller studieområde,
3. den studerande uppfyller följande krav på färdigheter: kan planera, utföra samt identifiera resurser för att utföra specialiserade arbetsuppgifter, kan lösa sammansatta problem inom ett arbets- eller studieområde, samt kommunicera åtaganden och lösningar inom ett arbets- eller studieområde på minst ett främmande språk,
4. den studerande uppfyller följande krav på kompetenser: kan självständigt behandla innehåll i ett arbets- eller studieområde som leder till vidare lärande och professionell utveckling, kan övervaka arbets- eller studieverksamhet samt slutföra förelagda projekt,
5. utbildningen omfattar minst 200 yrkeshögskolepoäng, och
6. den studerande inom ramen för kursfordringarna har fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete).

Förordning (2015:939).

14 § En utbildning får avslutas med en kvalificerad yrkeshögskoleexamen, om

1. den studerande har fullgjort vad som krävs för att få lägst betyget Godkänt på alla kurser som ingår i utbildningen,
2. den studerande uppfyller följande krav på kunskaper: avancerade kunskaper inom ett arbets- eller studieområde, insikt i områdets etablerade metoder för kunskapsutveckling, djup kunskap inom någon del av området samt orientering i områdets aktuella forsknings och utvecklingsfrågor,
3. den studerande uppfyller följande krav på färdigheter: kan identifiera, formulera, analysera, lösa problem och utföra komplexa uppgifter samt kan kommunicera åtaganden och lösningar inom arbets- eller studieområdet i såväl nationella som internationella sammanhang,
4. den studerande uppfyller följande krav på kompetenser: kan värdera information och metoder inom arbets- eller studieområdet med hänsyn till relevanta sociala, etiska och vetenskapliga aspekter, kan tillämpa specialiserad kunskap för utveckling inom arbets- eller studieområdet samt ta ansvar för ledning av individers och grupper utveckling i arbetet,
5. utbildningen omfattar minst 400 yrkeshögskolepoäng,
6. minst en fjärdedel av utbildningstiden består av lärande i arbete på en arbetsplats, och
7. den studerande inom ramen för kursfordringarna har fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete).

Förordning (2015:939).

Bilaga 3

HUR SKRIVA LÄRANDEMÅL I FORM AV FÖRVÄNTAT STUDIERESULTAT PÅ KURSNIVÅ?

Tio steg på vägen mot lärandemål

– en hjälp att komma i gång att skriva lärandemål i form av förväntade studieresultat på kursnivå.

Författa. Steg 1-2

Steg 1. Formulera: vad?

Ringa in kursinnehållet genom att beskriva lärandemålen, det förväntade studieresultatet.

I examensordningen formuleras målen under tre huvudrubriker:

- Kunskap och förståelse
- Färdighet och förmåga
- Värderingsförmåga och förhållningssätt

Målen formuleras ofta som "visa kunskap om", "visa förmåga att", "visa insikt om". På kursnivå konkretiseras dessa övergripande mål i form av lärandemål som vanligtvis skrivs ihop utan uppdelning i förordningens huvudrubriker.

På kursnivå ska lärandemålen

- Ringa in kursens väsentliga kunskapsinnehåll och de färdigheter och förmågor som tränas
- Beskriva vad studenten ska kunna prestera efter genomförd kurs
- Formuleras som krav för godkänd på kursen om inte annat anges
- Vara observerbara, relevanta och realistiska
- Ligga till grund för bedömning, examination och betygskriterier

Steg 2. Formulera: hur?

Formulera tydliga lärandemål. Lärandemålen ska riktas till studenten och vara begripliga för studenter, lärare och andra intressenter.

Ett tydligt lärandemål består av:

- Aktiva verb som uttrycker vad studenten förväntas prestera i slutet av kursen.
- Ord eller fraser som beskriver materialet, området, temat etc. som studenten arbetar med eller det som är resultatet av träningen.
- Eventuellt ord eller fraser som anger hur kunskapen ska användas (självständigt, översiktligt, utförligt, detaljerat; med hjälp av; muntligt, skriftligt; etc.)

Exempel:

Efter fullgjord kurs ska studenten kunna

Ex 1. redogöra skriftligt för sambanden mellan kemisk struktur och materialegenskaper. (fokus på kunskapens struktur, principer och samband)

Ex 2. med hjälp av referensmaterial välja lämpligt konstruktionsmaterial och motivera valet med hänsyn till funktion, ekonomi och miljö (fokus på kunskapens praktiska användning)

Bearbeta. Steg 3-7

Steg 3. Avgränsa.

Skilj på formuleringar i kursens syfte/innehåll och i lärandemålen. Ett syfte beskriver t.ex. att studenten får möjlighet att utveckla förståelse för, får kunskap om eller kännedom om etc. Det kan beskriva intentionerna med kursen, peka ut huvudinnehållet och hur kursen förhåller sig till delarna i ett program. Innehållet, gärna i punktform, preciserar det centrala stoffet mer detaljerat.

Ett lärandemål på kursnivå beskriver vad studenten ska uppnå, resultatet, och hur studenten ska visa måluppfyllelse.

Exempel på ett syfte

Kursens syfte är att ge en överblick över modern statskunskap och ligga till grund för vidare studier i statskunskap och kunna komplettera utbildningar som journalistik, juridik och nationalekonomi.

Exempel på ett möjligt lärandemål i kursen

Efter genomgången kurs ska studenterna kunna:

- översiktligt beskriva den politiska styrelsen och förvaltningen i Sverige och andra länder

Steg 4. Konkretisera.

Gör lärandemålen observerbara och tydliga. Verben beskriver intellektuella/praktiska processers grad av komplexitet och djup. Förstå är mindre bra för att det är vagt och inte observerbart. Förstå kan t.ex. konkretiseras med sådana verb som att studenten ska kunna:

återge, tolka, klargöra, omformulera, framställa, redogöra för, översätta, beskriva med egna ord; exemplifiera, illustrera; klassificera, kategorisera, inordna, skilja; sammanfatta, generalisera, förklara, precisera; dra slutsatser, förutsäga, bekräfta, påvisa; jämföra, kontrastera, "mappa", para ihop, välja; beskriva överensstämmelser mellan olika företeelser, uppskatta; rapportera, bedöma, försvara.

Exempel: lärandemål som inte är observerbara:

Efter genomgången kurs ska studenterna kunna

- förstå hur lagar och regler för samhällsplaneringen tillämpas
- läsa vetenskapliga texter om utbildningsvetenskap

Exempel: omskrivna lärandemål som är observerbara:

Efter genomgången kurs ska studenterna kunna

- förklara samband mellan tillämplig lagstiftning och den fysiska planeringsprocessen
- referera till relevanta vetenskapliga texter om utbildningsvetenskap

Steg 5. Renodla

Skilj på läraktivitet och resultat. Lärandemålet ska inte beskriva hur man når målet utan vad som är resultatet av olika läraktiviteter under kursens gång.

Exempel: Lärandemål som beskriver aktivitet och inte resultat.

Studenten ska:

- ha gjort minst tre auskultationer på högskolan och observerat en klassrumssituation i ett i förväg bestämt syfte (Fråga: Och varför det?)

Exempel: Omformulerat lärandemål som beskriver resultatet av aktiviteten.

Studenten ska kunna:

- kategorisera och analysera observerade klassrumsaktiviteter utifrån sitt i förväg bestämda syfte samt dra slutsatser för sitt eget agerande som lärare

Steg 6. Förtydliga.

Förtydliga vaga lärandemål. Vaga lärandemål ger inte studenten mycket hjälp.

Exempel: Vagt lärandemål

Studenten ska kunna:

- genomföra en värdering av ett företag

Exempel: Omformulerat lärandemål som preciserar innehåll och hur kunskap ska användas

Studenten ska kunna:

- utifrån finansiell teori genomföra en värdering av ett företag samt motivera och förklara valet av metod

Steg 7. Begränsa

- För samman och begränsa till cirka åtta lärandemål.
- För många mål kan tyda på att målen är alltför detaljerade.
- Vilket är det övergripande resultatet som ska redovisas?
- Den övergripande nivån omfattar den underliggande detaljnivån. T ex måste man kunna vissa fakta för att kunna analysera en företagselse. Det räcker därför att skriva att studenten ska kunna analysera företagselsen.

Exempel: Lärandemål som är överflödiga.

Studenten ska kunna:

- definiera kända begrepp inom andraspråksinläring.
- använda begrepp om andraspråksinläring för att bedöma andraspråkslärares behärskning av svenskan i tal och skrift.

Exempel: Det överflödiga lärandemålet tas bort. Det ingår redan i det andra målet.

Studenten ska kunna:

- använda begrepp om andraspråksinläring för att bedöma andraspråkslärares behärskning av svenskan i tal och skrift.

Kontrollera. Steg 8-10

Steg 8. Justera

Kontrollera lärandemålen s examinerbarhet till form och innehåll. Ibland kan man behöva omformulera målen, eftersom de är orealistiska eller omöjliga att examinera. Sätt sedan upp bedömningskriterier och examination i förhållande till lärandemålen.

Då är det lättare att:

- göra målen observerbara
- skriva realistiska mål
- öka examinationens tillförlitlighet
- hjälpa studenterna att arbeta på bästa sätt för att uppnå bra studieresultat

Steg 9. Vikta

Se över vilken arbetsbörda som lärandemålen och examinationen leder till för studenten. Tänk på tidsåtgången för schemalagd undervisning och den totala studietiden både för individuellt arbete och arbete i grupp. Vikta tidsåtgången med hänsyn till att för mycket stoff leder till korvstoppning, och minskar möjligheten till analys och kritiskt tänkande.

Steg 10. Kalibrera

Kontrollera kursens relation till andra kurser. Varje kurs hör till en nivå, grundnivå eller avancerad nivå. Dessutom kan kursen finnas i en progression inom en och samma nivå, dvs. en viss kurs måste komma före en annan, kanske i en följd som delkurser 1, 2, 3 osv. Kunskapsutvecklingen ska avspeglas i målen. Ett visst innehåll kan förekomma i mer än en kurs men behandlas på olika sätt. Det är lärandemålen som tydliggör om kursen kräver att studenten kan genomföra en djupare analys eller om den resulterar i en kunskapsutveckling på översiktlig nivå.